

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 12 ตามการรับรู้ของครู

นางสาวกาญจนา สงณรงค์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2558

Instructional Management Leadership Behaviors of School
Administrators in World Class Standard Schools under
the Secondary Education Service Area Office 12
Based on Perception of Teachers

Miss Kanjana Songnarong

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร
สถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัชฌิมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู
ชื่อและนามสกุล นางสาวกาญจนา สงณรงค์
แขนงวิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนา ดวงแก้ว

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2558

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนา ดวงแก้ว)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. กุลชลิ จงเจริญ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร
สถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู
ผู้ศึกษา นางสาวกาญจนา สงณรงค์ **รหัสนักศึกษา** 2562300679
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัตนา ดวงแก้ว **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู และ (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครู

กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 306 คน จากโรงเรียน 13 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า มีค่าความเที่ยง .96 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า (1) พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และ (2) ครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกันมีการรับรู้พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

คำสำคัญ พฤติกรรมภาวะผู้นำ การจัดการเรียนการสอน โรงเรียนมาตรฐานสากล

Independent Study title: Instructional Management Leadership Behaviors of School Administrators in World Class Standard Schools under the Secondary Education Service Area Office 12 Based on Perception of Teachers

Author: Miss Kanjana Songnarong; ID: 2562300679;

Degree: Master of Education (Educational Administration);

Independent Study advisor: Dr. Ratana Daungkaew, Assistant Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The purposes of this research were (1) to investigate instructional management leadership behaviors of school administrators in world class standard schools under the Office of Secondary Education Service Area 12 based on perception of teachers; and (2) to compare the instructional management leadership behaviors of school administrators as classified by teachers' educational qualification and teaching experience.

The sample consisted of 306 teachers from 13 world class standard schools under the Secondary Education Service Area Office 12 in the academic year 2014. The employed research instrument was a rating scale questionnaire, with reliability coefficients of .96. Statistics employed for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and one-way ANOVA.

The research findings were as follows: (1) the overall instructional management leadership behaviors of school administrators in world class standard schools based on perception of teachers was at the "occurring often" level; and (2) teachers with different educational qualifications and teaching experiences significantly differed in their perceptions of the school administrator's overall instructional management leadership behaviors at the .01 level.

Keywords: Leadership behavior, Instructional management, World class standard school

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถ การดูแลเอาใจใส่ เป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ดวงแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้น อย่างสมบูรณ์ และอาจารย์ ดร. กุลชลิ จงเจริญ ซึ่งได้เสียสละเวลามาเป็นกรรมการสอบและเสนอแนะ เพิ่มเติมจนรายงานฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในแขนงวิชาบริหารการศึกษา ที่ให้การอบรมสั่งสอน บ่มเพาะประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา จนมีความรู้ความเข้าใจด้วยดี และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ที่กรุณาตรวจเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อการวิจัย ได้แก่ นายวิสุทธิ พิชัยยุทธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยารัตน์ คงนาลี และนางศิริมนตร์ ชินวงศ์ และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา และคณะครูโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในการเก็บข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และเพื่อครูโรงเรียนเชียรใหญ่ ที่สนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดเวลา ทำให้การทำรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา และคณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้และผู้มีพระคุณแก่ผู้วิจัยทุกท่าน

กาญจนา สงณรงค์
มกราคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ	9
พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา	17
พฤติกรรมภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารกับการพัฒนา คุณภาพการศึกษา	31
บริบทของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 12	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	49
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ คำร้อยละ	54
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของครู	67
บทที่ 5 สรุปรการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	75
สรุปรการวิจัย	75
อภิปรายผล	79
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	90
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	90
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	93
ค หนังสือประสานงาน	101
ง ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม	119
จ ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม	126
ประวัติผู้ศึกษา	130

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	27
ตารางที่ 2.2 ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ปีการศึกษา 2555-2557 กับคะแนนระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ.....	41
ตารางที่ 2.3 ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ปีการศึกษา 2555-2557 กับคะแนนระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ.....	43
ตารางที่ 2.4 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ปีการศึกษา 2554-2558 ของสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 12.....	45
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	54
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวม.....	56
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน.....	57
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน.....	58
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านกรนิเทศและประเมินผลการสอน.....	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้.....62
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน.....61
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน.....62
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน.....63
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู.....64
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน.....65
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน.....66
ตารางที่ 4.13	ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครู.....67

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู.....	69
ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู.....	71
ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัด การเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู.....	73

ฉ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา 4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษามีเป้าหมายสำคัญ คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพด้วยระบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) และการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ มีเจตคติต่อวิชาชีพครู มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเฉพาะในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะแห่งอนาคตใหม่ที่ครูควรมีทักษะและคุณลักษณะที่รองรับเข้าถึงเพื่อสร้างนวัตกรรมบริหารจัดการชั้นเรียนใหม่ ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และมีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ คือการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 ที่เน้นการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาสู่คุณภาพระดับสากล จากนโยบายดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เริ่มโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลักดันให้โรงเรียนที่มีความพร้อมและศักยภาพเป็นโรงเรียนที่มีระบบการพัฒนาทั้งด้านผู้เรียน สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม หลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีความสามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรมนำความรู้ รักความเป็นไทยและสามารถก้าวไกล ในระดับนานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

โรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class standard school) เป็นโรงเรียนที่พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล รวมทั้งมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ คือเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะเทียบเคียงมาตรฐานสากล และมีศักยภาพเป็นพลโลก สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 การดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะประสบความสำเร็จได้ต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมๆกัน และต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ มิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงบางส่วนของโรงเรียน หรือจัดเป็นแผนการเรียนมาตรฐานสากล การจัดการศึกษา ในโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีจุดหมายและทิศทางที่ชัดเจน คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) ยกระดับการจัดการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) และยกระดับการบริหารจัดการด้วยคุณภาพ (Quality System Management) (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2555)

ในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลได้นั้น การบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนต้องสร้างหลักสูตรของตนเอง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนครูให้สามารถทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการปฏิบัติ ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนโดยรับผิดชอบ การบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดผลประเมินผลและการจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) โดยมีงานวิจัยที่ผ่านมาสนับสนุนว่า การรับรู้ของครูต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อการปฏิบัติงานของครู เพราะว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นที่ยอมรับของครูจะได้รับความร่วมมือจากครูในการดำเนินการต่างๆ ของสถานศึกษาทำให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา และครูที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกันรับรู้ต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารแตกต่างกัน (อมร บุญโญปกรณ์, 2554 และวาสนา สารภรณ์, 2556)

เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษามีจุดเน้นสำคัญอยู่ที่การปฏิรูประบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาจะบรรลุผลสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก โดยผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ต้องมีพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนที่เข้มแข็ง เป็นผู้จัดการที่เฉียบแหลม เป็นผู้ประสานงานชุมชนที่ดี เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่เชี่ยวชาญ และเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้มองอนาคตสถานศึกษาในทางสร้างสรรค์ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ต้องรู้พื้นฐานของหลักการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งต้องมีความสนใจในเรื่องเทคนิคการจัดการสอนที่มีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ซึ่งครอบคลุม 2 จังหวัด คือ นครศรีธรรมราช และพัทลุง โดยมีสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมดจำนวน 98 โรงเรียน สำหรับสถานศึกษาที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล มีจำนวน 13 โรงเรียน ได้ตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องยกระดับคุณภาพการศึกษา เนื่องจาก จากการรายงานผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-net) ปีการศึกษา 2556 ที่ผ่านมาพบว่า ผลการสอบระดับชาติของนักเรียนในสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยเฉลี่ยทั้งแปดกลุ่มสาระสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ จำนวน 10 โรงเรียน และต่ำกว่าระดับชาติจำนวน 3 โรงเรียน และจากผลการประเมินไม่ปรากฏว่ามีวิชาใดที่นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยถึงร้อยละ 60 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12, 2557) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบริหารการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียน

มาตรฐานสากลยังไม่บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กำหนดไว้ นั่นคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักจากการทดสอบระดับชาติมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 50 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) ด้วยเหตุนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงานของครูผู้สอน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะร่วมมือให้การดำเนินงานสำเร็จและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร โดยพิจารณาจากการรับรู้ของครูที่มีภูมิหลังทางการศึกษาที่แตกต่างกันด้านวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนเพื่อว่าข้อค้นพบจากการวิจัย จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ปรับปรุงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมให้เป็นที่ยอมรับของครูผู้สอน อันจะนำไปสู่การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

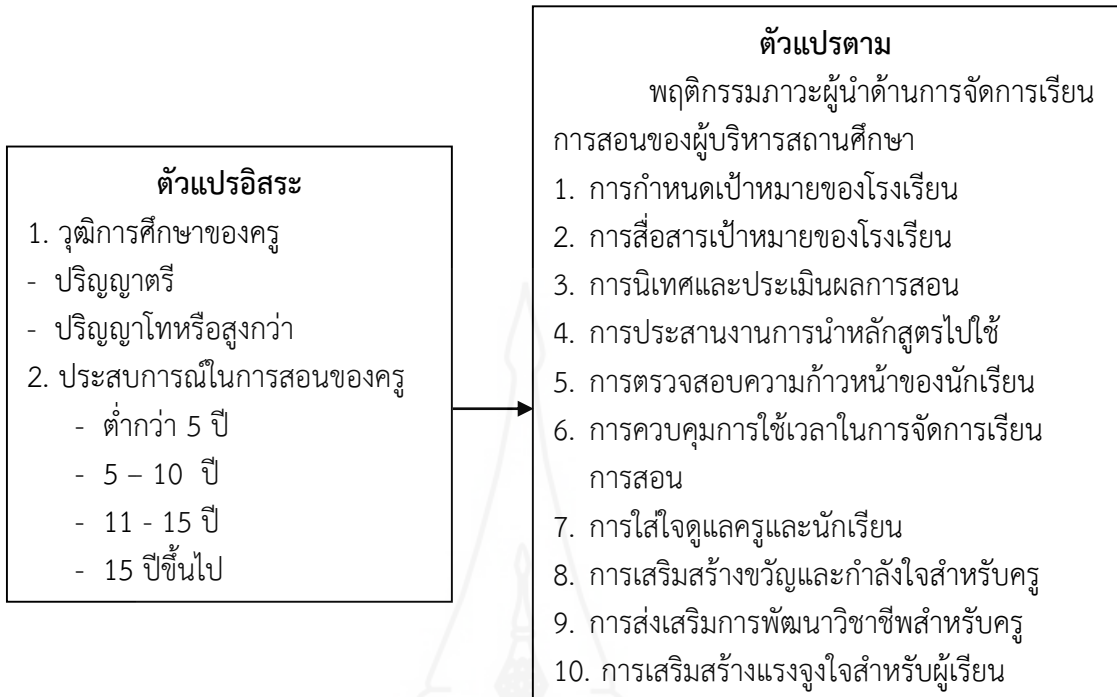
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครู

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ผู้วิจัยใช้การบริหารจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยประยุกต์ใช้ตามกรอบแนวคิดของ ฮอลลิงเจอร์ (Hallinger, 2000; Peariso, 2011) ซึ่งกำหนดภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนใน 10 ประการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การนิเทศและประเมินผลการสอน การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน การเอาใจใส่ครูและนักเรียน การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน

ภาพที่ 1.1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

4. สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีภูมิลำเนาต่างกันทั้งด้านวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนรับรู้พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 แตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา เรื่องพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู ผู้วิจัยได้พิจารณาขอบเขตดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดของ ฟิลิปป์ ฮอลลิงเจอร์ ทั้ง 10 ด้าน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การนิเทศและประเมินผลการสอน การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน การเอาใจใส่ครูและนักเรียน การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ในปีการศึกษา 2557 จาก 13 โรงเรียน จำนวน 1,456 คน

5.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน ของครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา

5.4 ขอบเขตด้านเวลา พฤศจิกายน 2557-มกราคม 2559

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลในการใช้ความรู้ความสามารถปฏิบัติงานในด้านการเรียนการสอน เพื่อจูงใจ ให้ครูร่วมมือในการปฏิบัติงานด้านการสอนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายคือผู้เรียนได้เรียนรู้ตามมาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด ซึ่งในการศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน ครั้งนี้วัดจากการรับรู้ของครูใน 10 ด้าน ดังนี้

6.1.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียนให้มีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง วางแผนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายโดยประชุมมอบหมายงานแก่ผู้รับผิดชอบ ใช้ผลการประเมินพัฒนางานให้เป็นไปตามเป้าหมาย และนำผลการเรียนรู้ของนักเรียนมาปรับปรุงเป้าหมายของโรงเรียน

6.1.2 การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมครูและนักเรียนเพื่อพูดคุยถึงพันธกิจและเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนพร้อมทั้งเชื่อมโยงเป้าหมายทางวิชาการกับการตัดสินใจจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการจัดแสดงเป้าหมายทางวิชาการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมองเห็นได้อย่างชัดเจน และสื่อสารถึงพันธกิจของโรงเรียนกับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนตระหนักรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.1.3 การนิเทศและประเมินผลการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นว่าบทบาทหน้าที่ในการเรียนการสอนของครูต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของโรงเรียน ด้วยการสังเกตการสอนอย่างไม่เป็นทางการและตรวจสอบจากผลงานนักเรียน และได้สะท้อนจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครูหลังจากสังเกตการสอน

6.1.4 การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบการประสานงานด้านหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจนพร้อมทั้งกำกับติดตามการใช้หลักสูตรในชั้นเรียน ประเมินความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษากับการใช้แบบทดสอบต่างๆ ใช้ผลการประเมินนักเรียนในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู และมีส่วนร่วมในการพิจารณาทบทวนหลักสูตรสถานศึกษา

6.1.5 การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา สนทนากับครูเป็นรายบุคคลและเป็นหมู่คณะเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อหาจุดแข็งและ จุดที่ต้องพัฒนาของหลักสูตรแล้วชี้แจงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ครูทราบเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูใช้เครื่องมือวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และชี้แจงความก้าวหน้าทางวิชาการ ของโรงเรียนให้นักเรียนทราบ

6.1.6 การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหาร สถานศึกษากระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการสอนและฝึกฝนทักษะแนวคิดใหม่ๆ ทออย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของแผนการสอน และจำกัดกิจกรรมพิเศษไม่ให้ล่วงล้ำ เวลาเรียน พร้อมทั้งป้องกันการรบกวนเวลาเรียนโดยประกาศเวลาในการเรียนการสอนให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบและไม่อนุญาตให้เรียกพบนักเรียนในระหว่างการเรียนการสอน อีกทั้งมีบทลงโทษ นักเรียนที่หนีเรียน

6.1.7 การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เวลาว่างทำ ความคุ้นเคยกับครูและนักเรียน เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับครูและนักเรียนถึง ปัญหาต่างๆ ของโรงเรียน เข้าร่วมอำนวยความสะดวกในกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน พร้อมทั้งเข้าสอน แทนกรณีที่ครูมาสายหรือช่วยสอนพิเศษให้แก่ นักเรียนด้วยตนเอง

6.1.8 การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ยกย่องและแสดงความยินดีกับครูที่มีความสามารถในการสอนและมีผลงานเชิงประจักษ์ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ พร้อมทั้งให้โอกาสในการพัฒนาวิชาชีพ และมีบทลงโทษนักเรียนที่ไม่เอาใจใส่ การเรียนหรือหนีเรียนอย่างชัดเจนเพื่อเสริมสร้างกำลังใจให้กับครู

6.1.9 การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูโดยแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการพัฒนาครูสอดคล้อง กับเป้าหมายของโรงเรียน พร้อมทั้งจัดให้ครูมีเวลาพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเรียน การสอน ที่ได้รับจากการฝึกอบรม และสนับสนุนให้ครูใช้ทักษะการสอนที่ได้จากการฝึกอบรมมาใช้ ในชั้นเรียน

6.1.10 การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมอย่างเป็นทางการและยกย่องนักเรียนที่มีผล การเรียนดีและความประพฤติดีในที่ประชุม มีการใช้ผลงานของนักเรียนในการยกย่องนักเรียนที่มี ความก้าวหน้าในการเรียน แจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงความสามารถของนักเรียนในการเรียนหรือ การช่วยเหลืองานอื่นๆ ของโรงเรียน และสนับสนุนให้ครูยอมรับและชื่นชมนักเรียนที่ประสบ ความสำเร็จทั้งในการเรียนหรือกิจกรรมของโรงเรียน

6.2 ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติ หน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

6.3 วุฒิกการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ซึ่งจำแนกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับปริญญาตรี และปริญญาโทหรือสูงกว่า

6.4 ประสิทธิภาพในการสอน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูปฏิบัติงานการสอนตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจำแนกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี 11-15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผู้บริหารสถานศึกษาได้ข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงพฤติกรรมการบริหารจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครู

7.2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ได้ข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้มีภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วรรณกรรมและวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
 - 1.1 ความหมายของผู้นำ และภาวะผู้นำ
 - 1.2 คุณลักษณะและความสำคัญของผู้นำที่ดี
2. พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 2.2 แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ
 - 2.3 แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 2.4 องค์ประกอบของพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 2.5 บทบาทผู้นำทางด้านการจัดการเรียนการสอน
3. พฤติกรรมภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 3.1 คุณภาพนักเรียน
 - 3.2 คุณภาพครู
 - 3.3 คุณภาพผู้ปกครอง/และชุมชน
 - 3.4 คุณภาพโรงเรียน
4. บริบทของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12
 - 4.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์
 - 4.2 คุณลักษณะและศักยภาพผู้เรียนที่เป็นสากล
 - 4.3 แนวทางการจัดการศึกษาสู่สากลของสถานศึกษา
 - 4.4 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

1.1 ความหมายของผู้นำ และภาวะผู้นำ

1.1.1 ผู้นำ

ผู้นำเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะนำองค์การไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จขององค์การ มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของผู้นำไว้ดังนี้

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2550, น. 51) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่มีผู้อื่นตาม บุคคลใดก็ตามที่ปราศจากผู้ตามก็ไม่สามารถจะเรียกว่าผู้นำได้

วิเชียร วิชยอุดม (2550, น. 2) มีความคิดเห็นว่าผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยอมรับหรือยกย่องให้เป็นผู้นำ และต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถอันเกิดจากตัวของเขาเอง จนเป็นที่ยอมรับหรือยกย่องของกลุ่มให้เป็นผู้นำและนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย

พิมพกา ธรรมสิทธิ์ (2554, น. 194) สรุปว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่มีคุณสมบัติทำให้องค์การก้าวหน้าประสบผลสำเร็จด้วยความสามารถ มีวิสัยทัศน์ สามารถโน้มน้าวหรือมีอิทธิพลทำให้ผู้อื่นหรือกลุ่มปฏิบัติงานเพื่อการบรรลุเป้าหมายและมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยเหลือ สนับสนุนให้ผู้อื่นทำงานหรือกลุ่มทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ฮาลปิน (Halpin, 1966, pp. 27-28, อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2555, น. 4-6) ได้ให้ความหมายผู้นำไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ผู้นำ คือ บุคคลที่มีบทบาทหรือมีอิทธิพลต่อคนในหน่วยงานมากกว่าคนอื่น
2. ผู้นำ คือ บุคคลที่มีบทบาทเหนือผู้อื่น
3. ผู้นำ คือ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

4. ผู้นำ คือ บุคคลที่ได้รับเลือกจากผู้อื่นให้เป็นผู้นำ

5. ผู้นำ คือ บุคคลที่ดำรงตำแหน่งผู้นำหรือหัวหน้าในหน่วยงาน

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2556, น. 1) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคล

ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการบริหารงาน กล่าวคือ นอกจากผู้นำจะเป็นบุคคลสร้างบรรยากาศในองค์การให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานแล้ว งานจะดำเนินไปได้ด้วยดีบรรลุวัตถุประสงค์แล้วยังขึ้นอยู่กับศิลปะในการบริหารงานของผู้นำ ศิลปะในการบริหารงานนี้คือ ภาวะผู้นำ ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ดังนี้

ชาญชัย อาจินสมัจจาร์ (2550, น. 1) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการขับเคลื่อนหรือสร้างอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อทำให้เป้าประสงค์ของปัจเจกบุคคลหรือบรรลุความสำเร็จ ภาวะผู้นำไม่ใช่สิ่งลึกลับที่ปัจเจกบุคคลมีแต่คนอื่นไม่มี ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ ที่ใครก็สามารถปรับปรุงโดยการศึกษาและใช้ความสามารถเป็นผู้นำได้ถ้าคุณมีความแน่วแน่ในการพัฒนาความสามารถที่สร้างผู้นำ

วิเชียร วิทยอุตม (2550, น. 3) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ลักษณะส่วนตัวของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมออกมา เมื่อได้มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่ม เป็นความสามารถที่เกิดขึ้นระหว่างที่มีการทำงานร่วมกันหรือร่วมอยู่ในเหตุการณ์เดียวกัน ในอันที่จะทำให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายและประสบความสำเร็จ ภาวะผู้นำจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และการฝึกฝนของแต่ละบุคคล

ภารดี อนันต์นาวิ (2552, น. 77) ได้สรุป ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการและสถานการณ์ที่บุคคลหนึ่งได้เป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำในกลุ่ม หรือมีอิทธิพลเหนือพฤติกรรมขอสมาชิกในกลุ่มบุคคลนั้น สมาชิกในกลุ่มเชื่อว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่ได้ โดยอาศัยอำนาจหน้าที่หรือการกระทำของผู้นำในการชักจูงหรือชักนำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

เสนห์ จุ้ยโต (2552, น. 3) ได้สรุปความหมายของภาวะผู้นำไว้ว่า กระบวนการใช้อำนาจอิทธิพลของผู้นำในการชักจูงหรือชักนำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ภาวะผู้นำ คือ ประมุขศิลป์ ซึ่งหมายถึง กระบวนการที่ผู้มีอำนาจมี (power) เหนือผู้อื่นโดยที่บุคคลอื่นให้การยอมรับ (acceptance) โดยร่วมมือปฏิบัติงานกับผู้นำให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

พิมพกา ธรรมสิทธิ์ (2552, น. 203) ได้สรุปภาวะผู้นำไว้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำ เป็นคุณสมบัติส่วนตัวของผู้นำแต่ละคน ที่แสดงออกในพฤติกรรมต่างๆ เช่น ความสามารถในการตัดสินใจสั่งการ เพื่อให้ผู้ร่วมงานดำเนินกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. ภาวะผู้นำ เป็นสิ่งที่ฝึกอบรมให้เกิดขึ้นได้และขึ้นกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้นำที่มีภาวะผู้นำสูงต้องแสดงความสามารถแสดงพฤติกรรมในการนำและความมีอิทธิพลต่อผู้ร่วมงานในทุกสถานการณ์

3. ภาวะผู้นำ เป็นตัวการแห่งความเปลี่ยนแปลง (Changer Agent) ภายในหน่วยงานหรือกลุ่ม ฉะนั้นภาวะผู้นำจึงส่งผลกระทบต่อสิ่งอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ร่วมงาน องค์กรหรือสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องที่ก่อให้เกิดประสิทธิผล

4. ภาวะผู้นำ เป็นศิลป์อันจำเป็นและสำคัญยิ่งของนักบริหารในการนำหน่วยงาน หรือองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

เนตรวิมล ยาวิราช (2556, น. 2) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นโดยได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น เป็นผู้ทำให้บุคคลอื่นไว้วางใจและให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก บังคับบัญชา ประสานงานโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority) เพื่อให้กิจการงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ต้องการความเป็นผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ศิลปะในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยตามเต็มใจ

แบส (Bass 1981, pp. 7-14, อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, 2555, น. 4-7) ได้รวบรวมความหมายของภาวะผู้นำตามที่มีผู้ให้ไว้ และได้จำแนกความหมายของภาวะผู้นำออกเป็น 11 กลุ่ม คือ

1. ภาวะผู้นำในฐานะที่เน้นกระบวนการของกลุ่ม (Group process) ภาวะผู้นำเป็นผลของการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มหรือกิจกรรมของกลุ่ม
 2. ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นบุคลิกภาพของผลของบุคลิกภาพ ภาวะผู้นำเป็นการผสมผสานคุณลักษณะต่างๆ (traits) ที่ช่วยให้สามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ
 3. ภาวะผู้นำในฐานะเป็นศิลปะที่ก่อให้เกิดการยินยอมตาม (compliance) ภาวะผู้นำเป็นการใช้อำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือมีอิทธิพลต่อสมาชิกของกลุ่มที่จะทำให้สมาชิกของกลุ่มทำตามตามที่ต้องการ
 4. ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นการใช้อิทธิพล เป็นการที่ผู้นำมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่างๆ ของสมาชิกของกลุ่ม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามเป็นไปตามความสัมพันธ์มิใช่การขู่เชิญ บังคับ
 5. ภาวะผู้นำในฐานะที่พฤติกรรม ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม สั่งการกิจกรรมของกลุ่ม
 6. ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นรูปแบบของการจูงใจ (persuasion) ภาวะผู้นำเป็นศิลปะในการเกลี้ยกล่อม จูงใจ หรือตลใจ สมาชิกของกลุ่มให้ความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นทำตามมิใช่การบังคับ ขู่เชิญ หรือใช้อำนาจ
 7. ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นความสัมพันธ์ของอำนาจ (power relation) ภาวะผู้นำเป็นความแตกต่างระหว่างอำนาจของผู้นำกับผู้ตาม ผู้นำยอมใช้อำนาจทางหนึ่งทางใดให้ผู้ตามปฏิบัติตาม
 8. ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการบรรลุเป้าหมาย ตามคิดนี้ภาวะผู้นำเป็นเครื่องมือสำคัญ และจำเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม ผู้นำมุ่งสนใจงานมากกว่าบุคคล
 9. ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ ภาวะผู้นำเป็นผลของการกระทำของกลุ่มเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ตามด้วยตนเอง
 10. ภาวะผู้นำในฐานะที่เป็นความแตกต่างระหว่างบทบาท บทบาทของผู้นำแตกต่างจากบทบาทของผู้ตาม บทบาทของภาวะผู้นำเป็นการประสานสัมพันธ์บทบาทต่างๆ ในกลุ่มและควบคุมชี้แจงกิจกรรมของกลุ่มเพื่อการบรรลุเป้าหมาย
 11. ภาวะผู้นำในฐานะที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผู้นำทำหน้าที่กำหนดขอบข่ายและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กำหนดช่องทางและเครือข่ายของการติดต่อสื่อสาร ตลอดจนกระบวนการของการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล ภาวะผู้นำเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ผู้นำมุ่งสนใจบุคคลมากกว่างาน
- จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการหรือเป็นวิธีการหรือเป็นความสามารถที่ผู้นำหรือผู้บริหารใช้ในลักษณะการจูงใจเพื่อมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ใต้บังคับบัญชา ในการกำหนดเป้าหมายการทำงาน การติดต่อสื่อสาร การปกครองบังคับบัญชา การควบคุมดูแล การตัดสินใจ และการสร้างสัมพันธภาพกับผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 คุณลักษณะและความสำคัญของผู้นำที่ดี

1.2.1 คุณลักษณะของผู้นำที่ดี

นักวิชาการได้ชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะของผู้นำที่ดีไว้ดังนี้
 วิโรจน์ สารรัตน์ (2553, น. 267) กล่าวว่า ในช่วงทศวรรษที่ 1930-1940 มี
 การศึกษาวิจัยเพื่อหาคำตอบว่าผู้นำเกิดจากคุณลักษณะใดบ้าง ซึ่งพบว่าคุณลักษณะของผู้นำที่มี
 ประสิทธิภาพมีดังนี้

1. ชอบนำคนอื่น (Dominance)
 2. มีพลังสูง ตื่นตัว มุ่งความสำเร็จ (High Energy)
 3. เชื่อมั่นตนเอง (Self Confidence) ในความคิด การตัดสินใจและ
 ความสามารถที่จะแสดงออกจนได้รับการยอมรับจากผู้ตามแต่ไม่ได้หมายความว่าต้องเป็นผู้รู้ไปเสียทุก
 อย่าง (know If All) หรือเป็นผู้ที่ถูกต้องเสมอ (Always Right)
 4. เชื่ออำนาจแห่งตน (Internal Locus of control) ว่าสามารถเป็นผู้ฝ่าฟัน
 ปัญหาอุปสรรคสู่ความสำเร็จด้วยศักยภาพแห่งตน ไม่ใช่หวังพึ่งโชคชะตา
 5. อารมณ์มั่นคง (Stable) ควบคุมตนเองได้และเป็นไปในทางบวก
 6. น่าเชื่อถือและไว้วางใจ (Integrity)
 7. มีสติปัญญาปฏิภาณไหวพริบ (Intelligence) ในการคิดเชิงวิพากษ์การ
 แก้ปัญหาและการตัดสินใจ
 8. มีความยืดหยุ่น (Flexibility) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้ดี
 สามารถนำพาสู่ความสำเร็จได้แม้ในสถานการณ์ที่ต่างกัน
 9. ไวต่อความรู้สึกของคนอื่น (Sensitive To Other) มีความเห็นอกเห็นใจ
 เข้าใจสมาชิกเป็นรายบุคคล สภาพงานที่ทำ วิธีการสื่อสารและวิธีการจูงใจ เป็นต้น
- ในทำนองเดียวกันปีเตอร์ (Peter, 2010 อ้างถึงใน พิมพกา ธรรมสิทธิ์ 2552,
 น.213) กล่าวว่า ถ้าต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าเป็นผู้นำแล้วคุณลักษณะหลักสำคัญที่จะต้อง มี ได้แก่
 สติปัญญา ความเป็นผู้นำ ความมั่นใจในตนเอง ความมุ่งมั่นแน่วแน่ ความน่าเชื่อถือและไว้วางใจ และ
 ความสามารถทางสังคม

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2555, น. 52-54) กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำที่ดี
 โดยดูจากความถี่ที่ผู้นำแสดงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การจัดองค์การ ความถี่ที่ผู้นำให้คำนิยามหรือจัดโครงสร้างงานของตนเอง
 งานของสมาชิกคนอื่น หรือความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในการทำงานของเขา
2. การครอบงำ ความถี่ที่ผู้นำจำกัดขอบเขตพฤติกรรมของปัจเจกบุคคลหรือ
 กลุ่มในการกระทำ การตัดสินใจหรือการแสดงออกในความคิดเห็น
3. การสื่อความหมาย ความถี่ที่ผู้นำให้ข่าวสารแก่สมาชิก แสวงหาข้อมูลจาก
 การแลกเปลี่ยนข้อมูลและแสดงความตระหนักในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทางกลุ่ม
4. การเป็นสมาชิก ความถี่ที่ผู้นำเข้าร่วมกับกลุ่ม เน้นปฏิสัมพันธ์ที่ไม่เป็น
 ทางการระหว่างตัวเขากับสมาชิก หรือการแลกเปลี่ยนบริการส่วนตัวกับสมาชิก

5. การบูรณาการ ความถี่ที่ผู้นำทำให้พฤติกรรมของปัจเจกบุคคลมีความสำคัญน้อยกว่าส่งเสริมบรรยากาศที่ดีของกลุ่ม ลดความขัดแย้งระหว่างสมาชิก หรือส่งเสริมการปรับตัวของปัจเจกบุคคลให้เข้ากับกลุ่ม

6. การยอมรับ ความถี่ที่ผู้นำแสดงออกซึ่งการยอมรับ หรือการไม่ยอมรับ พฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่ม

7. การเป็นตัวแทน ความถี่ที่ผู้นำปกป้องกลุ่มของเขาจากการถูกโจมตี สร้างผลประโยชน์ให้กับทางกลุ่มและทำหน้าที่ในนามของกลุ่ม

8. การผลิต ความถี่ที่ผู้นำวางระดับของผลสัมฤทธิ์จากสมาชิกเพื่อผลสัมฤทธิ์ที่สูงกว่า

9. ความริเริ่ม ความถี่ที่ผู้นำริเริ่ม อำนวยความสะดวก หรือปฏิเสธความคิดใหม่ หรือการกระทำใหม่ๆ

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2556, น. 22) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้นำที่ดีจากนักวิชาการต่างๆ ดังนี้

1. เฉลียวฉลาด (Intelligence) ผู้นำที่ดีจะต้องมีความสามารถทางสติปัญญา และคุณภาพทางสมอง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับผู้ที่จะเป็นผู้นำ คนที่มีความเฉลียวฉลาดย่อมทำให้หน่วยงานประสบความสำเร็จได้ไม่ยาก

2. มีการศึกษาอบรมดี (Good Education) การศึกษามีส่วนช่วยในการที่จะเป็นผู้นำที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ชำนาญงาน

3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) ต้องมีกำลังใจที่เข้มแข็งสามารถตัดสินใจทำกิจการใดๆ ไปก็ตามมีความเชื่อมั่นว่างานนั้นจะต้องสำเร็จ ไม่หวั่นไหวต่อเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ไม่หวั่นไหวเกรงต่ออุปสรรคในการดำเนินงานนั้น พิจารณาหาช่องทางแก้ไขได้

4. เป็นคนมีเหตุผลที่ดี (Reasonable) คือ ความสามารถทางด้าน การตีความหมายอย่างมีเหตุผล จะหาเหตุผลจากสาเหตุได้ สามารถใช้ทักษะทางด้าน การคิดวิเคราะห์ได้

5. มีประสบการณ์สูง (Good Experience) ผู้นำเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน เคยผ่านงาน ผ่านปัญหาต่างๆ มาก่อน ทำให้ทราบปัญหาทราบแนวทางแก้ไขปัญหา ทำให้ไม่เกิดความผิดพลาดหรือบกพร่องซ้ำอีก

6. มีชื่อเสียงเกียรติคุณดี (Prestige) เกี่ยวกับชื่อเสียงวงศ์ตระกูล มีชื่อเสียงดีเกียรติคุณดี ก็ย่อมเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป การสั่งสมคุณงามความดีจนเป็นที่ประจักษ์

7. มีมนุษยสัมพันธ์ดี (Good Human Relations)

8. มีสุขภาพอนามัยร่างกายสมบูรณ์ดี (Good Health)

9. มีความสามารถเหนือบุคคลในระดับเดียวกัน เช่น ความรู้ ความชำนาญมากกว่ามีมนุษยสัมพันธ์ดีกว่า มีประสบการณ์มากกว่า เป็นต้น

10. มีความรู้เกี่ยวกับงานทั่วไป ขององค์กรหรือหน่วยงานที่ตนปฏิบัติอยู่เป็นอย่างดี

11. มีความสามารถเผชิญปัญหาเฉพาะหน้า ที่จะเกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ทัน่วงที

12. มีความสามารถคาดการณ์ พิจารณาเหตุการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นล่วงหน้าและหาทางป้องกันมิให้เหตุการณ์หรือปัญหานั้นเกิดขึ้นได้ เป็นการทำงานในเชิงรุกก่อนที่จะเกิดปัญหา

13. มีความรู้ เชี่ยวชาญ มีความชำนาญในเรื่องเทคนิคเกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ

14. มีความสนใจ และเอาใจใส่ปกป้องรักษาผลประโยชน์ของผู้ได้บังคับบัญชา

15. มีความยุติธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานทุกฝ่าย

เสน่ห์ จัยโต (2556, น. 50-58) กล่าวว่า ผู้นำที่ดีนั้นต้องสร้างคุณสมบัติหรือคุณลักษณะให้เกิดภายในตัวบุคคล (personal/intrinsic) ถ้าบุคคลที่มีคุณสมบัตินี้จะทำให้สามารถเป็นผู้นำที่ดีได้ ซึ่งมี 10 ประการดังนี้คือ

1. มีวิสัยทัศน์หรือชอบฝันสร้างวิมานในอากาศ (Visionary) การเป็นผู้นำที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์หรือความฝันตลอดเวลา

2. มีความเข้าใจลึกซึ้ง (Insightful) การเป็นผู้นำต้องมีสายตาแหลมคม มีความชาญฉลาดมองปัญหาอย่างเป็นระบบและรอบด้าน

3. มีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ (Reliable/dependable) ความน่าเชื่อถือของผู้นำเกิดจากตัวเราต้องมีความจริงใจเสมอ กระทำการต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

4. มีอารมณ์ที่มั่นคง (Emotionally Balanced) เป็นผู้นำที่ดีต้องไม่มีอารมณ์ที่ฉุนเฉียว โกรธง่าย ห่อเหี่ยว และแปรปรวนอยู่ตลอดเวลา การรู้จักควบคุมอารมณ์จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง

5. มีการปรับตัวเปิดรับการเปลี่ยนแปลง (Adaptable/open to change) ผู้นำยุคใหม่ต้องมีการปรับตัวตลอดเวลา มีอะไรเปลี่ยนแปลงก็เปิดรับ เปิดประตูรับสิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา

6. มีความเพียรพยายาม (Persistent) ผู้นำที่ดีต้องเป็นคนที่เขาจริงเอาใจงัดมันในหลักการ ถ้าเชื่อว่าสิ่งนั้นคือสิ่งที่ถูกต้อง จะพยายามทำสิ่งนั้นให้ได้ แม้ว่าอุปสรรคมาขวางกั้นเพียงใดก็ตาม

7. มีการมองโลกในแง่ดี (Optimistic) ผู้นำที่ดีต้องมีความสนุกสนานเปิดบานใจ อย่าเป็นคนที่เครียดอยู่ทั้งวัน ทำจิตใจให้สบายๆ ให้รู้จักเป็นคนแปรสภาพปัญหาอุปสรรคเป็นโอกาสแห่งความสำเร็จ

8. มีความรับผิดชอบ (Accountable) ผู้นำต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่องาน ต่อองค์กร ความรับผิดชอบนี้หมายถึงความผูกพันต่อการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ด้วย

9. มีความมั่นใจในตนเอง (Confident acceptance of self) ผู้นำที่ดีต้องสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นกับตนเองให้ได้ เพราะว่าความเชื่อมั่นในตนเองเป็นประตูบานแรกสู่ความสำเร็จ

10. มีความคิดริเริ่ม (Initiating) ผู้นำต้องกล้าที่จะคิดสิ่งแปลกใหม่ด้วยตนเอง ผู้นำยุคใหม่ต้องใช้วิธีการคิดแบบประยุกต์มากกว่าแบบทางตรง

นอกจากคุณสมบัติที่จำเป็นทั้ง 10 ประการที่ผู้นำต้องมีไว้ภายในตนเองแล้ว ผู้นำต้องเสริมด้วยกระบวนการ (Process) อีก 9 ประการ ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอก (Extrinsic) ซึ่งจะช่วยให้ผู้นำมีความสำเร็จได้

1. การสร้างเครือข่าย (Networking) ผู้นำต้องสร้างตัวเองให้เป็นคนของทุกวงการสาขาวิชาชีพ อย่าทำตัวอยู่ในวงแคบรู้เฉพาะในศาสตร์ตนเองเท่านั้น
 2. การติดต่อสื่อสาร (Communication) ผู้นำหนีไม่พ้นพลังของการติดต่อสื่อสารด้วยการฟัง การพูด และการเขียน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษนั้นผู้นำต้องมีการพัฒนาอย่างยิ่ง
 3. การจัดองค์การ (Organizing) ผู้นำต้องเป็นนักจัดโครงสร้างและสถาปนากองค์การให้ทันสมัยอยู่เสมอ
 4. การจูงใจ (Motivating others) ผู้นำต้องใส่ใจ สร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในการทำงานของบุคลากรในองค์การ
 5. การมอบหมายงาน (Delegating) ผู้นำที่ดีต้องกระจายมอบหมายงานให้ทีมงานทำ อย่าลงไปทำเองทุกอย่าง
 6. การสร้างทีมงาน (Team building) ผู้นำต้องสร้างทีมงานให้ได้เห็นว่าเราจะคิดกว้างไกลแต่ความคิดฝันจะสำเร็จได้นั้นจะต้องทำให้คนอื่นๆ เห็นคล้อยตามและร่วมมือกับเราด้วย
 7. การสอนงาน (Coaching) ผู้นำนอกจากมอบหมายงานให้กับทีมงานแล้ว ต้องทำงานที่เป็นผู้สอนงานได้อีกด้วย
 8. การตัดสินใจ (Decision making) ผู้นำต้องพัฒนาการตัดสินใจให้มีข้อมูลถูกต้องทันสมัยครบถ้วนและพร้อมที่จะตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา
 9. การวางแผน (Planning) ผู้นำต้องรู้จักวางแผนไว้ล่วงหน้า ต้องมีการคิดอย่างมีเหตุผล มีการพยากรณ์ล่วงหน้า กำหนดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน
- จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า ผู้นำที่ดีควรมีคุณลักษณะสำคัญที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ความสามารถทางสติปัญญาและทักษะในการปฏิบัติงาน ความมีคุณธรรมจริยธรรมทั้งต่อตนเองและผู้อื่น และความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

1.2.2 ความสำคัญของผู้นำที่ดี

นักวิชาการได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญผู้นำที่ดีไว้ดังนี้

เสน่ห์ จุ้ยโต (2552, น. 5-9) กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อองค์การ คือ

1. เป็นส่วนที่ดึงดูดความสามารถต่างๆ ในตัวผู้บริหารออกมาใช้ ซึ่งแม้ว่าผู้บริหารจะมีความสามารถและประสบการณ์ต่างๆ ในเรื่องงานมากเพียงใดก็ตามแต่หากขาดภาวะผู้นำแล้ว ความรู้ความสามารถดังกล่าวจะไม่ได้ถูกนำออกมาใช้หรือไม่มีโอกาสใช้อย่างเต็มที่เพราะไม่สามารถกระตุ้นหรือชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตามและปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. ประสานความขัดแย้งต่างๆ ภายในหน่วยงาน เมื่อบุคคลจำนวนหนึ่งมารวมกัน ย่อมมีความแตกต่างกัน การมาอยู่ร่วมกันของบุคคล ในองค์การอาจมีความขัดแย้งเกิดขึ้นซึ่งหากผู้บริหารในหน่วยงานมีภาวะผู้นำก็มักจะประสานหรือช่วยบรรเทาความขัดแย้งระหว่างบุคคลหรือความขัดแย้งระหว่างกลุ่มได้ ซึ่งจะทำได้ทั้งการเกิดเอกภาพและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3. โน้มน้าวชักจูงใจให้บุคลากรทุ่มเทความรู้ความสามารถให้แก่องค์การซึ่งองค์การจะต้องบริหารจัดการปัจจัยการบริหารให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคคลตั้งใจและทุ่มเทในการทำงาน ซึ่งการบริหารจัดการโดยใช้ภาวะผู้นำจะส่งผลให้บุคคลในองค์การเกิดการยอมรับศรัทธาและเชื่อมั่นในการบริหารองค์การของผู้นำ

4. เป็นหลักยึดให้แก่บุคลากรเมื่อหน่วยงานเผชิญกับสภาวะคับขันเมื่อองค์การจะต้องเผชิญกับสภาวะคับขันหรือสภาวะที่กระทบต่อการพัฒนาองค์การ ผู้บริหารจะต้องเพิ่มความระมัดระวัง และกล้าตัดสินใจที่จะเปลี่ยนแปลงสภาพต่างๆ ภาวะผู้นำของผู้บริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญให้บุคคลในองค์การได้ยึดเหนี่ยว ฟังฟังและร่วมมือช่วยเหลือกัน

5. สามารถนำพาองค์การเปลี่ยนไปสู่ความเป็นเลิศและความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีภาวะผู้นำที่ดีจะมีส่วนสำคัญในการนำพาองค์การสู่ความเป็นเลิศมีความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน ที่เรียกว่า มีการบริหารเชิงกลยุทธ์

สันติ บุญภิรมย์ (2552, น. 230) กล่าวว่า ผู้นำเป็นบุคคลที่มีบทบาทแตกต่างไปจากสมาชิกคนอื่นๆ ภายในกลุ่มและมีความสามารถในการนำพากลุ่มได้บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้นผู้นำจึงมีความสำคัญดังนี้

1. ช่วยกำกับให้กลุ่มคนทำงานเป็นไปตามระบบการทำงานและกระบวนการที่เป็นไปได้
2. ช่วยแนะแนวทางให้ประสานงานกันให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์
3. ช่วยให้หน่วยงานมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์
4. ช่วยก่อให้เกิดความคิดริเริ่มและความรับผิดชอบต่อการบริหารงาน
5. มีบทบาทสำคัญในการบริหารงานของหน่วยงาน เนื่องด้วยผู้นำเป็นสัญลักษณ์ เป็นตัวอย่างเป็นตัวแทนและเป็นจุดรวมพลังของบุคลากร
6. เป็นบุคคลที่มีบทบาทในการปฏิบัติงานที่แตกต่างออกไปจากหน้าที่ของสมาชิกอื่นๆ
7. เป็นตัวหนุนโดยตรงและตัวหนุนโดยอ้อมในงาน
8. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างบุคคล 2 ประเภท คือ ผู้นำและผู้ตาม

9. เป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน

ภารดี อนันต์นาวิ (2552, น.77) กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญดังนี้

1. เป็นส่วนที่ดึงดูดความรู้ความฉลาดต่างๆ ในตัวผู้บริหารออกมาใช้ กล่าวคือไม่ว่าผู้บริหารจะมีความรู้และประสบการณ์ต่างๆ แต่หากขาดภาวะผู้นำความรู้ความสามารถดังกล่าวจะไม่สามารถดึงออกมาใช้หรือไม่มีโอกาสใช้อย่างเต็มที่

2. ช่วยประสานความขัดแย้งต่างๆ ภายในหน่วยงาน ภาวะผู้นำช่วยผูกมัดเชื่อมโยงให้สมาชิกของหน่วยงานมีเอกภาพ

3. ช่วยโน้มน้าวชักจูงใจให้บุคลากรทุ่มเทความรู้ความสามารถให้แก่องค์กร องค์กรจะต้องมีปัจจัยที่เอื้ออำนวยหลายอย่างที่จะทำให้สมาชิกทุ่มเททำงานให้ ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำที่จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความยอมรับ เกิดศรัทธาเชื่อมั่นในตัวผู้บริหาร

4. เป็นหลักยึดให้แก่บุคลากรเมื่อหน่วยงานเผชิญภาวะคับขัน เมื่อใดก็ตามที่หน่วยงานต้องเผชิญกับสภาวะคับขันหรือสภาวะที่อาจจะกระทบถึงความอยู่รอด ภาวะผู้นำจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น

โดยสรุป พฤติกรรมภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อกระบวนการเชิงบริหารทุกระบบ ทุกงาน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของผู้นำให้เต็มความสามารถ ให้เกิดพลังอิทธิพลในการครองใจผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ให้ร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ทั้งยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้นำเกิดบารมี ได้รับความเชื่อมั่น ความนับถือ กำลังใจ และความอบอุ่นในการรวมทีมหรือกลุ่ม เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนั้น ในการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้วิจัยได้ศึกษารวมถึงภาวะผู้นำทางวิชาการด้วย เพื่อให้การศึกษานี้มีความครอบคลุมเนื้อหามากยิ่งขึ้น

2.1 ความหมายของพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน (Instructional Leadership) มีผู้เรียกค่านี้นี้แตกต่างกัน นักวิชาการบางท่าน เรียกว่า “พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ” บางท่าน เรียกว่า “พฤติกรรมภาวะผู้นำทางการศึกษา” ภาวะผู้นำในลักษณะนี้มีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรู้และการสอนในสถานศึกษาโดยตรง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้ชี้ให้เห็นว่า ความสำเร็จขององค์กรทุกองค์การขึ้นอยู่กับคุณภาพของผู้บริหารเป็นสำคัญ และตาม เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้บริหารเป็นบุคลากรที่สำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน ทั้งนี้ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

บรรพต ฐ์เจนทร์ (2557, น. 19) ได้สรุปความหมายของพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนว่า หมายถึง พฤติกรรมปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารในการใช้อิทธิพลหรือกระบวนการให้ผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนให้สำเร็จ โดยอาศัย กระบวนการเกี่ยวกับกำหนดและสื่อสารวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจ การเรียนรู้ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

การพัฒนาศักยภาพ นักเรียน การนิเทศและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ จนบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดได้

จรุณี เก้าเอี้ยน (2557, น.6) ได้สรุปพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ ไว้ว่า หมายถึง ภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งหากผู้บริหารสามารถบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้มาตรฐานคุณภาพการศึกษาปรากฏเด่นชัด ดังนั้น จึงถือว่าการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจ เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา ผู้บริหารต้องใส่ใจและตระหนักในภารกิจ รู้จักปรับปรุงตน รู้และเข้าใจงานวิชาการอย่างถ่องแท้ รวมทั้งพัฒนางานวิชาการให้ก้าวหน้าทันต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ยังจะได้รับความไว้วางใจ การยอมรับนับถือจากชุมชน สังคม อันจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จในที่สุด

สรุปได้ว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน หมายถึง การแสดงออกในการปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยการใช้อิทธิพลเชิงกระบวนการเพื่อจูงใจให้ผู้ร่วมงานร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมด้านการเรียนการสอนเพื่อนำองค์การสู่ความสำเร็จ

ดังนั้น ในการศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน จึงต้องศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารซึ่งเกี่ยวกับงานวิชาการซึ่งครอบคลุมในเรื่องสำคัญ อาทิ การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การนิเทศและประเมินผลการสอน การประสานงาน การนำหลักสูตรไปใช้ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน การเอาใจใส่ครูและนักเรียน การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน

2.2 แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำ

นักวิชาการได้จัดแบ่งพฤติกรรมของผู้นำไว้ดังนี้

Likert (อ้างถึงใน จรัส อติวิทยากรณ์, 2554, น. 308) กล่าวถึง แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำใน 4 แบบที่มีความต่อเนื่องกัน ดังนี้

1. แบบเผด็จการ เป็นการแสดงออกของผู้นำที่มีความเชื่อมั่นผู้ใต้บังคับบัญชา น้อยมาก โดยจะเห็นได้จากข้อเท็จจริงที่ว่าผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ ผู้นำตัดสินใจเพียงคนเดียวและสั่งการลงมาตามสายการบังคับบัญชาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาดำเนินการตามที่ได้ตัดสินใจไป มาตรฐานและการปฏิบัติงานกำหนดไว้ตายตัวโดยผู้นำ ผู้นำจะใช้การข่มขู่เมื่อมีความจำเป็นและใช้วิธีการลงโทษเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานไม่สำเร็จตามเป้าหมาย ผู้นำไว้วางใจหรือเชื่อมั่นผู้ใต้บังคับบัญชาน้อยมาก และในทางกลับกัน ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกกลัวผู้บังคับบัญชา ถ้าหากเกิดองค์การไม่เป็นทางการขึ้นมาองค์การดังกล่าวนี้จะต่อต้านเป้าหมายขององค์การที่เป็นทางการ

2. แบบเผด็จการอย่างมีศิลป์ เป็นการแสดงออกของผู้นำที่ยังคงสั่งการแต่ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถวิจารณ์คำสั่งได้บ้าง ผู้นำจะยอมรับผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ความคล่องตัวบางอย่างในการปฏิบัติงาน แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้จะมีการตัดสินใจบางอย่างอาจเกิดขึ้นโดยผู้บังคับบัญชา การตัดสินใจดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นภายในกรอบที่ระบุไว้ ผลตอบแทนและการลงโทษบางอย่างจะถูกใช้ในการจูงใจพนักงาน โดยทั่วไปผู้นำยอมรับผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา

เกี่ยวข้องกับผู้นำอย่างระมัดระวังและยังคงมีความรู้สึกเกรงกลัวผู้นำอยู่ ถึงแม้จะมีองค์การที่ไม่เป็นทางการขึ้น องค์การดังกล่าวนี้จะไม่ต่อต้านเป้าหมายขององค์การที่เป็นทางการ

3. แบบปรึกษาหารือ เป็นการแสดงออกของผู้นำที่มีความเชื่อมั่น และไว้วางใจ ผู้ใต้บังคับบัญชามากขึ้น ผู้นำเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย และสั่งการภายหลังจากที่ได้ปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาแล้ว ถึงแม้ว่าการตัดสินใจที่สำคัญกระทำโดยผู้ใต้บังคับบัญชาในระดับสูง ผู้ใต้บังคับบัญชาที่สามารถตัดสินใจด้วยตัวของเขาเองถึงวิธีการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสารแบบสองทางจะเห็นได้ชัด มีความไว้วางใจและความเชื่อมั่นบางอย่างระหว่างผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา ผลตอบแทนถูกนำมาชักจูงใจ ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกอิสระเมื่อได้ปรึกษางานกับผู้นำ ถ้าหากว่าเกิดมีองค์การไม่เป็นทางการขึ้น องค์การดังกล่าวนี้อาจจะสนับสนุนหรือต่อต้านแต่เพียงเล็กน้อยกับเป้าหมายขององค์การที่เป็นทางการ

4. ระบบบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นการแสดงออกของผู้นำที่ให้ความเชื่อมั่นและความไว้วางใจผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเต็มที่ การติดต่อสื่อสารไม่เพียงแต่มาจากบนลงล่างและจากล่างขึ้นไปข้างบนเท่านั้น แต่จะมีการติดต่อสื่อสารตามแนวนอน ระหว่างเพื่อนร่วมงานมีระดับเดียวกันด้วย ในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำไม่เพียงใช้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเท่านั้นและผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นไปอย่างตรงไปตรงมาภายในบรรยากาศของความเป็นมิตรภาพ องค์การที่เป็นทางการและองค์การที่ไม่เป็นทางการจะเข้ากันได้เป็นอย่างดี

Lewin (อ้างถึงใน จรัส อติวิทยากรณ์, 2554, น.308) แบ่งลักษณะพฤติกรรมภาวะผู้นำเป็น 3 แบบ ได้แก่

1. แบบอัตถนิยมหรืออัตตา (autocratic leaders) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์แน่นอนขึ้นอยู่กับตัวผู้นำเอง คิดถึงผลงานไม่คิดถึงคน บางครั้งทำให้เกิดศัตรูได้ ผู้นำลักษณะนี้จะใช้ได้ดีในช่วงภาวะวิกฤตเท่านั้น ผลของการมีผู้นำลักษณะนี้จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2. แบบประชาธิปไตย (democratic leaders) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่ใช้การตัดสินใจของกลุ่มหรือให้ผู้ตามมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รับฟังความคิดเห็นส่วนรวม ทำงานเป็นทีม มีการสื่อสารแบบ 2 ทาง ทำให้เพิ่มผลผลิตและความพึงพอใจในการทำงาน บางครั้งการอิงกลุ่มทำให้ใช้เวลานานในการตัดสินใจ ระยะเวลาที่เร่งด่วนผู้นำลักษณะนี้ไม่เกิดผลดี

3. แบบตามสบายหรือเสรีนิยม (laissez-faire leaders) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่จะให้อิสระกับผู้ใต้บังคับบัญชาเต็มที่ในการตัดสินใจแก้ปัญหา จะไม่มีการกำหนดเป้าหมายที่แน่นอน ไม่มีหลักเกณฑ์ ไม่มีระเบียบ จะทำให้เกิดความคับข้องใจหรือความไม่พอใจของผู้ร่วมงานได้และได้ผลผลิตต่ำ การทำงานของผู้นำลักษณะนี้เป็นการกระจายงานไปที่กลุ่ม ถ้ากลุ่มมีความรับผิดชอบและมีแรงจูงใจในการทำงานสูง สามารถควบคุมกลุ่มได้ดี มีผลงานและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2545, น. 45-46) ได้แบ่งพฤติกรรมภาวะผู้นำตามทฤษฎีวิถีทางเป็นหมายออกเป็น 4 ประเภท แต่ละประเภทแทนได้ด้วยแบบภาวะผู้นำ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำแบบสั่งการ (Directive Leadership) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่มุ่งกิจสัมพันธ์ (Initiating Leadership) ซึ่งเป็นการศึกษาของมหาวิทยาลัยไอโฮสเตทที่ผู้นำปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการใช้คำสั่งในการทำงาน อาทิ แจ้งความคาดหวังให้ทราบ บอกถึงวิธีทำงาน

ตลอดจนกำหนดเวลาทำงานสำเร็จให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบ ผู้นำแบบสั่งการจะกำหนดมาตรฐานการทำงานพร้อมทั้งกฎระเบียบต่างๆที่ชัดเจนแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

2. ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน (Supportive Leadership) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่เป็นภาวะผู้นำที่คล้ายกับพฤติกรรมมุ่งมิตรสัมพันธ์ (Consideration Behavior) ซึ่งเป็นการศึกษา มหาวิทยาลัยไอโฮโฮสเตทที่ผู้นำแสดงพฤติกรรมให้การสนับสนุนและเป็นมิตรทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถเข้าถึงได้ง่าย เป็นผู้ที่ใส่ใจในสวัสดิการความเป็นอยู่และความต้องการในฐานะความเป็นมนุษย์ของผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งให้การปฏิบัติอย่างเสมอภาคและให้การนับถือต่อศักดิ์ศรีของผู้ใต้บังคับบัญชา

3. ภาวะผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จของงาน (Achievement-Oriented Leadership) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่ผู้นำกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย สร้างความมีมาตรฐานด้านความเป็นเลิศสูง (High Standard of Excellence) แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และแสวงหาวิธีการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการตั้งความคาดหวังต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยการแสดงถึงความมั่นใจว่าผู้ใต้บังคับบัญชาจะสามารถปฏิบัติงานที่มีมาตรฐานสูงได้สำเร็จ

4. ภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม (Participative Leadership) เป็นการแสดงพฤติกรรมของผู้นำต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการขอคำปรึกษาก่อนที่จะตัดสินใจรวมถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการขอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะกระตุ้นให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีการประชุมกับผู้ใต้บังคับบัญชาในที่ทำงานบ่อยๆ ผู้นำแบบให้มีส่วนร่วมจะกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายของกลุ่มและเขียนข้อเสนอแนะต่างๆขึ้นในที่ทำงาน

โรเบิร์ต เฮ้าส์ (Robert House, อ้างถึงใน พิมพ์ผกา ธรรมสิทธิ์, 2556, น. 226) กล่าวถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำที่กระทบต่อเป้าหมายการทำงานและวิถีทางการทำงานของผู้ปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. แบบชี้แนะ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำที่คอยกำหนดระเบียบข้อบังคับมาตรฐานการทำงานและวิธีการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ตาม รวมถึงคอยควบคุมให้ผู้ตามปฏิบัติตามระเบียบวิธีการที่ตั้งไว้ ผู้นำจะแจ้งให้ผู้ตามทราบว่าเขาหวังผลและต้องการอะไร และคาดหวังติดตามนั้น

2. แบบสนับสนุน หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำที่คอยเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของผู้ตาม ผู้นำแบบนี้จะคอยส่งเสริมความคิดริเริ่มและพยายามสร้างโอกาสใหม่ๆ ให้แก่ผู้ตาม ผู้นำจะพยายามสร้างความสัมพันธ์อันดี ความอบอุ่นและเป็นกันเองกับผู้ตาม

3. แบบให้ความร่วมมือ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำที่เปิดโอกาสให้ผู้ตามมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะประกอบการตัดสินใจผู้นำมักรับฟัง และปรึกษาหารือกับผู้ตามเสมอ

4. แบบเน้นความสำเร็จ หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้นำตั้งเป้าหมายและมาตรฐานการทำงานไว้สูง พยายามปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้นเรื่อยๆ อย่างไรก็ตาม ผู้นำแบบนี้ก็ได้เน้นในเรื่องงานเพียงอย่างเดียวเพราะผู้นำพยายามกระตุ้นและจูงใจให้ผู้ตามปฏิบัติงานให้ถึงมาตรฐานที่ตั้งไว้ด้วย

เอทซีโอนี (Etzioni, n.d. อ้างถึงใน เสน่ห์ จัยโต, 2552, น. 10) ได้แบ่งแบบพฤติกรรมภาวะผู้นำออกเป็น 4 แบบ คือ

1. แบบยึดกฎระเบียบ (Regulative) พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบนี้เวลาทำงานจะยึดกฎระเบียบแบบแผนเป็นหลักการทำงาน และการวินิจฉัยสั่งการอย่างเคร่งครัด

2. แบบบงการ (Directive) พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบนี้เป็นแบบสั่งการไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา แสดงความคิดเห็นในการทำงานแต่ชอบใช้อำนาจและสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามที่ผู้นำเห็นควร

3. แบบจูงใจ (Persuasive) พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบนี้ ผู้นำมักใช้ศิลปะโน้มน้าวใจเมื่อต้องการให้ผู้ใต้บังคับบัญชากล้อยตามและปฏิบัติตามที่ผู้นำประสงค์ การจูงใจจะช่วยลดการต่อต้านและไม่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกว่าจะต้องทำตามเพราะถูกบังคับ

4. แบบมีส่วนร่วม (Participative) พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบนี้ ผู้นำมักสร้างความร่วมมือร่วมใจโดยเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ผู้นำจะนำปัญหามาพิจารณา ปรึกษาหารือภายในกลุ่ม และจะตัดสินใจโดยยึดมติของกลุ่มเป็นหลัก

เฮอร์เซย์และแบลนชาร์ด (Hersey & Blanchard, 1977, อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2555, น. 4-73) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำว่า เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่กำหนดขึ้นเพื่อนำสมาชิกขององค์การให้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบและงานที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้จากกล่าวได้ว่า แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำแบ่งออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. แบบกำกับ (Telling or Directing: Q1) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่กำหนดสิ่งที่จะทำและวิธีการดำเนินงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติโดยมีการควบคุมอย่างใกล้ชิด

2. แบบขายความคิด (Selling) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่อธิบายถึงสิ่งที่จะทำให้ผู้บังคับบัญชาเข้าใจในงานและให้โอกาสในความเข้าใจงานนั้น

3. แบบมีส่วนร่วม (Participating) เป็นการแสดงออกของผู้นำในการติดต่อสื่อสารสองทางและความร่วมมือกับผู้ใต้บังคับบัญชาที่ไม่มีความรู้ความสามารถแต่เต็มใจที่จะทำงาน

4. แบบมอบอำนาจ (Delegating) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่ให้อิสระในการปฏิบัติงานไม่มีการควบคุม มักใช้ในสถานการณ์ที่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสามารถสูง

เรดดิน (Reddin, 1970, อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2555, น. 4-61) ได้พัฒนารูปแบบผู้นำ 3 มิติ โดยมีแนวคิดหลักผู้นำเชิงสถานการณ์ที่ว่าไม่มีแบบผู้นำแบบดีหรือแย่งที่สุดแต่แต่ละแบบย่อมมีความเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ โดยอาจกล่าวได้ว่า ผู้นำตามแนวคิดนี้แบ่งออกเป็นสองส่วน คือ ผู้นำที่มีประสิทธิผลมาก และผู้นำที่มีประสิทธิผลน้อย โดยผู้นำแต่ละแบบสะท้อนพฤติกรรมภาวะผู้นำ ดังนี้

ผู้นำที่มีประสิทธิผล มีลักษณะพฤติกรรมภาวะผู้นำ 4 แบบ ดังนี้

1. แบบบริหาร (Executive) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่เน้นการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานใช้ความพยายามในการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย จัดว่าเป็นผู้นำที่มีการทำงานแบบบูรณาการ

2. แบบพัฒนา (Development) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่จะมองความสำคัญศักยภาพของบุคคล มุ่งพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ

3. แบบระบบราชการ (Bureaucrat) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่จะเน้นการควบคุมกฎเกณฑ์ ให้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับอย่างเคร่งครัด

4. แบบเผด็จการอย่างมีศิลปะ (Benevolent Autocratic) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มุ่งมั่นปฏิบัติงาน ใช้ศิลปะในการครองใจคน

ผู้นำที่มีประสิทธิผลน้อย มีลักษณะพฤติกรรมภาวะผู้นำ 4 แบบ ดังนี้

1. แบบประนีประนอม (Compromiser) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่มุ่งประโยชน์ที่คนและความสัมพันธ์ ไม่ค่อยกล้าตัดสินใจและมักใช้วิธีการยอมความ

2. แบบนักบุญ (Missionary) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่ยึดความสัมพันธ์กับคนเป็นหลัก ไม่กล้าเสี่ยง ขาดความริเริ่มสร้างสรรค์มุ่งเอาใจเพื่อนร่วมงาน

3. แบบทิ้งงาน (Deserter) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่ไม่สนใจทั้งคนและงาน ผู้ร่วมงานอยู่อย่างโดดเดี่ยว ขาดขวัญกำลังใจ

4. แบบเผด็จการ (Autocratic) เป็นการแสดงออกของผู้นำที่ใช้อำนาจในการทำงาน มีความเชื่อมั่นตนเองสูง ขาดการยอมรับฟังความเห็นของผู้ร่วมงาน

2.3 แบบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน

ฟิลิปป์ ฮอลลิงเจอร์ (Hallinger, 2000) กล่าวถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียนให้มีความชัดเจนและนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง วางแผนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายโดยประชุมมอบหมายงานแก่ผู้รับผิดชอบ ใช้ผลการประเมินพัฒนางานให้เป็นไปตามเป้าหมาย และนำผลการเรียนรู้ออกมาปรับปรุงเป้าหมายของโรงเรียน

2. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมครูและนักเรียนเพื่อพูดคุยถึงพันธกิจและเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนพร้อมทั้งเชื่อมโยงเป้าหมายทางวิชาการกับการตัดสินใจจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการจัดแสดงเป้าหมายทางวิชาการให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมองเห็นได้อย่างชัดเจน และสื่อสารถึงพันธกิจของโรงเรียนกับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนตระหนักรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การนิเทศและประเมินผลการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงให้เห็นว่าบทบาทหน้าที่ในการเรียนการสอนของครูต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของโรงเรียนด้วยการสังเกตการสอนอย่างไม่เป็นทางการและตรวจสอบจากผลงานนักเรียน และได้สะท้อนจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครูหลังจากสังเกตการสอน

4. การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบการประสานงานด้านหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจนพร้อมทั้งกำกับติดตามการใช้หลักสูตรในชั้นเรียน ประเมินความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษากับการใช้แบบทดสอบต่างๆ ใช้ผลการประเมินนักเรียนในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู และมีส่วนร่วมในการพิจารณาบทวนหลักสูตรสถานศึกษา

5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสนทนากับครูเป็นรายบุคคลและเป็นหมู่คณะเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อหาจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาของหลักสูตรแล้วชี้แจงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ครูทราบเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เครื่องมือวัดความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และชี้แจงความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียนให้นักเรียนทราบ

6. การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการสอนและฝึกฝนทักษะแนวคิดใหม่ๆอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของแผนการสอน และจำกัดกิจกรรมพิเศษไม่ให้ล่วงล้ำเวลาเรียน พร้อมทั้งป้องกันการรบกวนเวลาเรียนโดยประกาศเวลาในการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบและไม่อนุญาตให้เรียกพบนักเรียนในระหว่างการเรียนการสอน อีกทั้งมีบทลงโทษนักเรียนที่หนีเรียน

7. การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เวลาว่างทำ ความคุ้นเคยกับครูและนักเรียน เยี่ยมชั้นเรียนเพื่อพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับครูและนักเรียนถึง ปัญหาต่างๆของโรงเรียน เข้าร่วมอำนวยความสะดวกในกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน พร้อมทั้งเข้าสอน แทนกรณีที่ครูมาสายหรือช่วยสอนพิเศษให้แก่ักเรียนด้วยตนเอง

8. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษายกย่อง และแสดงความยินดีกับครูที่มีความสามารถในการสอนและมีผลงานเชิงประจักษ์ทั้งที่เป็นทางการและ ไม่เป็นทางการ พร้อมทั้งให้โอกาสในการพัฒนาวิชาชีพ และมีบทลงโทษนักเรียนที่ไม่เอาใจใส่ การเรียนหรือหนีเรียนอย่างชัดเจนเพื่อเสริมสร้างกำลังใจให้กับครู

9. การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนัก ถึงความสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูโดยแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการพัฒนาครูสอดคล้องกับ เป้าหมายของโรงเรียน พร้อมทั้งจัดให้ครูมีเวลาพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนการสอนที่ ได้รับจากการฝึกอบรม และสนับสนุนให้ครูใช้ทักษะการสอนที่ได้จากการฝึกอบรมมาใช้ในชั้นเรียน

10. การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาประกาศ เกียรติคุณนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมอย่างเป็นทางการและยกย่องนักเรียนที่มีผลการเรียนดีและ ความประพฤติดีในที่ประชุม มีการใช้ผลงานของนักเรียนในการยกย่องนักเรียนที่มีความก้าวหน้าใน การเรียน แจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงความสามารถของนักเรียนในการเรียนหรือการช่วยเหลืองานอื่นๆ ของโรงเรียน และสนับสนุนให้ครูยอมรับและชื่นชมนักเรียนที่ประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนหรือ กิจกรรมของโรงเรียน

2.4 องค์ประกอบของพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบของพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารมีผู้ กำหนดไว้ดังนี้

ฟิลิปป์ ฮอลลิงเจอร์ (Hallinger, 2000) ได้กำหนดขอบเขตของผู้นำทางด้าน การจัดการเรียนการสอนไว้ 10 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน
2. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน

3. การนิเทศและประเมินผลการสอน
4. การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้
5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
6. การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน
7. การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน
8. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู
9. การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู
10. การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียน

เชลล์ (Chell, 2001, อ้างถึงในเมตตา สอนเสนา, 2557, น.39) ได้สรุปขอบเขตพฤติกรรมของการเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนจากข้อมูลฐานการวิจัยในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลไว้ 7 ด้าน ดังนี้

1. การนิเทศและประเมินผลการสอน
2. การพัฒนาบุคลากร
3. การจัดหลักสูตรที่พัฒนาความรู้และกิจกรรมนักเรียน
4. การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
5. การส่งเสริมให้มีการทำงานวิจัย
6. การพัฒนาบรรยากาศในโรงเรียน
7. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน

แวนดีเวนเทอร์ และกรูเกอร์ (Van Deventer & Kruger, 2003, อ้างถึงในปริยาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) ได้สรุปองค์ประกอบพื้นฐาน 5 ประการ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร ดังนี้

1. การกำหนดพันธกิจของโรงเรียน
2. การจัดการหลักสูตรและการสอน
3. การนิเทศการสอน
4. การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน
5. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ

เฮค และคณะ (Heck and others, 1990, pp. 95 อ้างถึงในนภดล เหล่าโพธิ์, 2549, น.26) ได้เสนอพฤติกรรมความเป็นผู้นำทางด้านการจัดการเรียนการสอนไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. กำหนดเป้าประสงค์ของโรงเรียน
2. สื่อสารให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องทราบถึงความคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง

3. จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของครู
4. อำนวยแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นให้ครูในการจัดการเรียนรู้
5. นิเทศผลการปฏิบัติงานของครู
6. ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
7. จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

เวเบอร์ (Weber, 1989, อ้างถึงใน นภาดาเว เกตุสุวรรณ, 2555, น. 13) ได้เสนอ พฤติกรรมภาวะผู้นำทางด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. กำหนดพันธกิจของโรงเรียน
2. ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในทางบวก
3. สังเกตและการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครู
4. จัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน
5. ประเมินผลโปรแกรมการสอน

แอนเดอร์สัน (Anderson, 2000, p. บทคัดย่อ อ้างถึงใน ปรดี ประทุมสุวรรณ, 2555, น. 80) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพของครู ผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาและศาสตราจารย์ที่เป็นผู้นำทางการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 132 คน พบว่ากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการมีพฤติกรรมที่ปรากฏชัด ดังนี้

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียนและการสื่อสาร
2. การจัดการหลักสูตรและการสอน
3. การควบคุมดูแลการนิเทศการสอน
4. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
5. การส่งเสริมบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

เมตตา สอนเสนา (2557, น. 45) ได้สังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำทาง การจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้แนวคิดของ Murphy(1990) and Chell (2001) เป็นหลักร่วมกับแนวคิดและทฤษฎีของนักการศึกษาทั้งของคนไทยและต่างชาติ ได้ องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาศักยภาพนักเรียน
2. การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. การกำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลง
4. การนิเทศและการประเมินผลการปฏิบัติงานสอน
5. การบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน
6. การพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ

วาสนา สารกรณ์ (2556) ศึกษาวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อ พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้ศึกษาได้บูรณาการกรอบแนวคิดตามทฤษฎีของ Hollinger and Murphy (1985, pp. 221-224) ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาต่อไปนี้

1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ได้แก่
 - 1.1 ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน
 - 1.2 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน
2. การจัดการด้านการเรียนการสอน ได้แก่
 - 2.1 ด้านการนิเทศและประเมินผลด้านการสอน
 - 2.2 ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร

- 2.3 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน
 - 3.1 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน
 - 3.2 ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียน
 - 3.3 ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ
 - 3.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานวิชาการ
 - 3.5 ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ
 - 3.6 ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

กลิคแมน (Glickman 1990, pp. 11 อ้างถึงในฉวีวรรณ บางน้ำเค็ม, 2552, น. 17) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะภาวะผู้นำทางด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารที่มีประสิทธิผล มีองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ (Knowledge) เป็นความรู้ที่จำเป็นสำหรับภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อใช้ในการปฏิบัติภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบย่อย คือ
 - 1.1 ความรู้เกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล
 - 1.2 ความรู้เกี่ยวกับการสอนที่มีประสิทธิผล
 - 1.3 ความรู้และความเชื่อเกี่ยวกับปรัชญาในการจัดการศึกษา
 - 1.4 ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทางการบริหาร
 - 1.5 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการบริหารการเปลี่ยนแปลง
 - 1.6 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
2. ด้านภาระหน้าที่ (Tasks) เป็นภาระหน้าที่ที่สัมพันธ์กับด้านความรู้ มีองค์ประกอบย่อย คือ
 - 2.1 การนิเทศและประเมินผลการสอน
 - 2.2 การพัฒนาบุคลากรและทีมงาน
 - 2.3 การพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
 - 2.4 การพัฒนากระบวนการกลุ่ม
 - 2.5 การทำวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวิจัยในชั้นเรียน
 - 2.6 การสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้
 - 2.7 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. ด้านทักษะ (Skills) เป็นการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะภาวะผู้นำที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน จำแนกเป็น 8 ด้าน ดังนี้
 - 3.1 ทักษะความเป็นผู้นำ (Leadership Skills)
 - 3.1.1 ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
 - 3.1.2 ทักษะการติดต่อสื่อสาร
 - 3.1.3 ทักษะการนิเทศ
 - 3.1.4 ทักษะการแนะแนวทางการตัดสินใจร่วมกันของกลุ่ม

3.2 ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills)

3.2.1 ทักษะการกำหนดเป้าหมายหรือการกำหนดวิสัยทัศน์

3.2.2 ทักษะการประเมินผลและการวางแผน

3.2.3 ทักษะการสังเกต

3.2.4 ทักษะการวิจัยและประเมินผล

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน จะเห็นว่าแนวคิดที่หลากหลาย ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์และนำเสนอตารางสังเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำทางการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา

พฤติกรรมภาวะผู้นำ ทางด้านการจัดการเรียนการสอน	Philip Hallinger, 2000	Chell,2001	Van Deventer & Kruger,2003	Heck and Others,1990	Weber,1989	Glickman, 1990	Anderson,2000	วาสนา สารกรณ์,2556	เมตตา สอนเสนา ,2557
1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	✓			✓	✓		✓	✓	
2. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน	✓			✓			✓	✓	
3. การนิเทศและประเมินผลการสอน	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓
4. การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้	✓				✓			✓	
5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	✓		✓	✓			✓	✓	✓
6. การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน	✓							✓	
7. การเอาใจใส่ดูแลครูและนักเรียน	✓							✓	
8. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู	✓							✓	
9. การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู	✓	✓						✓	✓
10. การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน	✓								

จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ เกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของฮอลลิงเจอร์ (Hallinger, 2000) มีความชัดเจนและครอบคลุมการบริหารงานวิชาการมากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยได้นำ

ความคิดเห็นของฮอลลิงเจอร์มาประยุกต์เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และครอบคลุม และสอดคล้องกับแบบสอบถามภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของฮอลลิงเจอร์ (Hallinger, 2000) โดยมีองค์ประกอบของพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 รวม 10 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน 2) การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 3) การนิเทศและประเมินผลการสอน 4) การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้ 5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน 7) การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน 8) การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู 9) การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู และ 10) การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับนักเรียน

2.5 บทบาทผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน

มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้กล่าวถึงบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

ประสิทธิ์ เขียวศรี และคณะ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการวิเคราะห์เอกสาร 22 รายการ และสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญพบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแบ่งเป็น 3 ด้าน 23 ข้อ สรุปได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการโรงเรียน (School Management) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการวางแผนยุทธศาสตร์ วางแผนปฏิบัติการ จัดโครงสร้างองค์การที่สนับสนุน การใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ บริหารการเปลี่ยนแปลง ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ และสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ

2. การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน (Curriculum and Instruction Management) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เน้นความสามารถและคุณภาพในการสอนของครู มีความสามารถในการนิเทศการสอนของครู ประเมินผลการเรียน การสอนของครูและนักเรียน ออกแบบ สร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประสานงานหลักสูตร ติดตาม กำกับดูแลการใช้หลักสูตร กระตุ้นให้กำลังใจครูและนักเรียนในการเรียนการสอน สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และบริหารเวลา พักพิทักษ์เวลาการเรียนการสอน โดยทำตัวให้พบเห็นอยู่เป็นนิจในโรงเรียนและชุมชน

3. การบริหารตนเอง ทีมงานและชุมชน (Community Team and Personal Management) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างทางคุณธรรม จริยธรรม ยอมรับความแตกต่างทางความคิดและการกระทำของผู้อื่น คิดนอกกรอบ พัฒนาบุคลากรของโรงเรียนให้มีความเป็นผู้นำ มีความสามารถในการสื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานและชุมชน

จันทร์จิรา พิทักษ์ (2550, น. 23) ได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน และสรุปบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 6 ประการ คือ

1. ศึกษา และทำความเข้าใจหลักสูตรการเรียนการสอน
2. ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

4. ส่งเสริม สนับสนุน จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน
 5. นิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน และการปฏิบัติงาน
 ของครู

6. สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครอง ชุมชนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 สิริรานี วสุภัทร (2551, น. 54-55) ได้ศึกษากรอบงานภาวะผู้นำทางด้านการจัดการ
 เรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาของรัฐแมรี่แลนด์ (Maryland State
 Board of Education, 2005) ทั้งในด้านเนื้อหาและทักษะที่สำคัญ โดยแบ่งเป็น 8 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การอำนวยความสะดวกในการพัฒนาวิสัยทัศน์ โดยผู้บริหารนำวิสัยทัศน์ของ
 โรงเรียนที่ประกอบด้วยค่านิยม ความท้าทาย และโอกาสต่างๆ เพื่อการพัฒนาของนักเรียนมี
 กระบวนการเพื่อให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ดำเนินการนำ
 วิสัยทัศน์ไปปฏิบัติ มีการทบทวนตรวจสอบโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และจัดหาทรัพยากรเพื่อส่งเสริม
 สนับสนุนให้วิสัยทัศน์เกิดผลสำเร็จ

2. การร่วมกิจกรรมอย่างกลมเกลียวกัน เป็นการให้ความเคารพ สร้างทีมงาน และ
 ไว้วางใจอย่างแท้จริงในการประสานสัมพันธ์กับนักเรียน บุคลากร และผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารมี
 ความคาดหวังสูงต่อผู้เรียนและครูในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สร้างทีมภาวะผู้นำของโรงเรียนที่มี
 ประสิทธิภาพ สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน และให้ครูมี
 ส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3. การติดตาม ดูแลความร่วมมือในการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์กับ
 ครูอย่างต่อเนื่องในการสร้างหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานทั้งส่วนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น และนำกล
 ยุทธ์การสอนบนพื้นฐานงานวิจัยไปประยุกต์ งานมอบหมายของครูมีเป้าหมาย ทำทหายในระดับที่
 เหมาะสมและเป็นการเรียนรู้สิ่งใหม่ และมีการประเมินผลอย่างสม่ำเสมอเพื่อวัดความก้าวหน้าของ
 นักเรียน

4. การสร้างความมั่นใจในกฎเกณฑ์การประเมินผล ผู้บริหารสร้างความมั่นใจ
 ในการประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเพื่อพัฒนาความร่วมมือ สร้างความมั่นใจในการใช้
 การประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การประเมินผลสรุปเพื่อเป็นพื้นฐาน
 ในการวัดผลสัมฤทธิ์ และการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียน

5. การใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนา ผู้บริหารส่งเสริม
 สนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีและข้อมูลที่หลากหลายในการพัฒนาการเรียนการสอน ด้วยการสร้าง
 ความมั่นใจและกระตุ้นให้มีการใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เว็บไซต์เพื่อ
 การศึกษาค้นคว้า ทบทวนสรุปข้อมูลเป็นกลุ่มย่อย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจพัฒนาการเรียน
 การสอน และคณะครูร่วมมือกันวิเคราะห์ผลงานของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

6. การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน ผู้บริหารให้การสนับสนุน
 การพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน มีความสอดคล้องกับความต้องการของ
 หลักสูตร การสอนและการประเมินผล และสัมพันธ์กับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน เปิดโอกาสให้ครูได้
 มีส่วนร่วมในการวางแผนและรับผลสะท้อนกลับ มีการพัฒนาวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของ
 บุคลากร และมาตรฐานการพัฒนาวิชาชีพของหน่วยงานต้นสังกัด

7. การสร้างและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำให้บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างและพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำให้แก่บุคลากรด้วยการสร้างโอกาสการเป็นผู้นำด้านการเรียน การสอน กระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่ครู สร้างความผูกพันต่อสถานศึกษาให้แก่ครู และมีส่วนร่วมในการพัฒนาศักยภาพและความสำเร็จของทีมผู้นำของสถานศึกษา

8. การเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้อง ผู้บริหารเสริมสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องด้วยการให้การต้อนรับผู้ปกครองนักเรียน ผู้มีอุปการคุณ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาใน โรงเรียน กระตุ้นให้เป็นสมาชิกร่วมปฏิบัติการปฏิรูปโรงเรียน ให้มีส่วนร่วมในวิถีชีวิตของโรงเรียน มีการกระจายการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

จักรพงษ์ ฤาบุตร (2547, น. 32-34) กล่าวว่า บทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา คือ พฤติกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออก โดยนำเอาความรู้ ความสามารถ ความคิด เทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อกระตุ้นแนะนำครูให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด และพัฒนาวิชาชีพครูให้เจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น โดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ดังต่อไปนี้

1. การจัดทำและการนำวัสดุประสงค์ทางวิชาการไปใช้
2. การเป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน
3. การสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่นำไปสู่การเรียนรู้
4. การสื่อสารเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ
5. การตั้งความคาดหวังต่อผลงานสูง
6. การพัฒนาความเป็นผู้นำครู
7. การมีทัศนคติเชิงบวก

Lipham and Hoeh (1974, pp. 205-334, อ้างถึงใจ จรัส อติวิทยากรณ์, 2554, น. 318) ได้ให้หน้าที่ของผู้นำสถานศึกษาไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ทำหน้าที่ประเมินหลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตร นำหลักสูตรที่ปรับปรุงไปใช้ให้เกิดผล และมีการประเมินหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้ว เพื่อจะปรับปรุงต่อไป
2. ทำหน้าที่สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานและมอบหมายงานให้เหมาะสม ผู้นำสถานศึกษาจะต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ
3. ปรับปรุงการให้บริการแก่นักเรียนในด้านกิจกรรมนอกหลักสูตร สถานักเรียน การแนะแนว โครงการอาหารกลางวัน สหกรณ์อื่นๆ เพื่อเสริมการพัฒนาการนักเรียนทางด้านสังคม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือการเป็นผู้นำ
4. ดำเนินการเกี่ยวกับงบประมาณให้เพียงพอต่อโปรแกรมการศึกษาไม่ว่าจะเป็น การของบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง วัสดุ ครุภัณฑ์
5. วางแผนเกี่ยวกับอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
6. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้นำสถานศึกษาจะต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการ

จากการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางด้านการจัดการเรียนการสอน จึงสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางด้านการจัดการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อการปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในทุกด้านที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิผล รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างครูและบุคลากรโดยเน้นผลลัพธ์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

3. พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนย่อมมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยใน 4 ประเด็น ดังนี้

3.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่และความรับผิดชอบส่งเสริมและจัดการศึกษาฝึกอบรมให้กับผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งผู้เรียนมีความสามารถและทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงวัย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรที่กำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ได้แก่ ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้โดยผ่านการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (O-NET) และการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนดังกล่าวทั้งหมดเป็นคุณลักษณะของเด็กที่สังคมต้องการ คือ เป็นคนดี มีความรู้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (สหชัย วันทอง, 2553) ซึ่งขวัญใจ ขุนชำนาญ (2553) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน นั่นสะท้อนให้เห็นว่า ถ้าภาวะผู้นำของผู้บริหารสูงขึ้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็จะเพิ่มขึ้นด้วย

นอกจากนี้ ตามความคิดเห็นของวรรณิ ลิ้มอักษร (2554, น.143) ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมครูให้เสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนด้วย ซึ่งมีหลากหลายวิธี ได้แก่ 1) การยกย่องชมเชยด้วยคำพูดหรือการชม ซึ่งการชมนั้นควรชมทันที ชมต่อหน้า และชมที่พฤติกรรม 2) การแต่งตั้งให้รับตำแหน่งที่มีเกียรติ 3) การให้สิทธิพิเศษ 4) การให้เครื่องประดับเช่น เข็มเชิดชูเกียรติหรือเสื้อสามารถ 5) การจารึกในแผ่นป้ายประกาศของโรงเรียน 6) การให้ใบประกาศเกียรติคุณหรือโล่ และ 7) การให้ทุนการศึกษาหรืออุปกรณ์ในการเรียน ทั้งนี้ โรงเรียนที่ให้ความสำคัญกับความสำเร็จของนักเรียน โดยกำหนดให้มีการเสริมแรงหรือการให้รางวัลจะเป็นการกระตุ้นความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนมากกว่าเน้นการลงโทษ (Waller และ Waller, 1998 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, น. 30)

3.2 คุณภาพครู

ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ต้องส่งเสริมและพัฒนาผู้ร่วมงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ นโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา จัดทำมาตรฐานและภาระงานของบุคลากรในสถานศึกษา ประเมินผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามุ่งเน้นทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติโดยใช้วิธีการและรูปแบบที่หลากหลายและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น การพัฒนาตนเอง การส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ความเจริญก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงของโลก และการส่งเสริมให้ครูนำมาประยุกต์และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น (จรรยา เก้าเอี้ยน, 2557, น.128)

สำหรับการพัฒนาการเป็นครูผู้นำ (Teacher leader) นั้น ผู้บริหารจะต้องพัฒนาครูให้แสดงบทบาทได้ดังนี้ 1) เป็นผู้ช่วยเหลือและชี้แนะครูใหม่ 2) ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทุกคนโดยไม่ถือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือความชอบพอ 3) นำแนวคิดใหม่ๆ เข้าสู่ห้องเรียนและโรงเรียนอยู่เสมอ 4) แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น 5) จัดลำดับในการแก้ปัญหาและตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนมากขึ้น และ 6) มีกำลังใจที่จะทำการเสี่ยงบางอย่าง การพัฒนาบุคลากรครูดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้ 1) เพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้สามารถนำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดองค์การมากที่สุด 2) ช่วยให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความผิดพลาดในการทำงาน ประหยัดทรัพยากร ประหยัดเวลา และ 3) เกิดประโยชน์ต่อตัวบุคลากร เนื่องจากได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะและทัศนคติ มีความพร้อมในการก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ , 2547, น.1)

องค์การใดที่สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพสูงได้ องค์การนั้นก็จะเป็นประสบความสำเร็จในการบริหารงาน ซึ่งการพัฒนาบุคลากรนั้น เป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และทัศนคติของบุคลากรในองค์การ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และการฝึกอบรมมีวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรขององค์การ ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพ และทันต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และองค์การ (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2556 , น. 116) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยต่อไปนี้

นาวา สุขรมย์ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการสอนของครู กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง เนื่องจาก ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นภาวะที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเห็นว่า มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโรงเรียนทางด้านวิชาการ แสดงออกถึงความรู้ด้านวิชาชีพ ประสบการณ์ และส่งเสริมครูให้มุ่งหาความรู้ด้านวิชาการ ซึ่งหากผู้บริหารแสดงออกถึงพฤติกรรมทางวิชาการดังกล่าว ตัวครูหรือผู้ใต้บังคับบัญชาก็จะเกิดความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงานหรือพัฒนาตนเองไปด้วย ซึ่งทำให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดความสำเร็จในการทำงาน

เช่นเดียวกับงานวิจัยของเมตตา สอนเสนา (2557) ที่พบว่า ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำหลายประการที่จะช่วยส่งเสริมและเป็นแรงจูงใจให้ครูดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มความสามารถ มีการจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการอบรมพัฒนาครูอย่างพอเพียงเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น และมีการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี ซึ่งเป็นภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะส่งผลถึงความมีประสิทธิภาพของการทำงานของครูและความสำเร็จของนักเรียน

นอกจากนี้ ละอองดาว ปะโพธิง (2554) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิภาพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา น่าจะเป็นเงื่อนไขความสำเร็จที่สำคัญประการหนึ่ง ที่จะช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล อันจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองประสบผลสำเร็จและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545

ส่วนบรรพต ฐ์เจนทร์ (2557) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวก ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจจะเป็นผู้บริหารหน่วยงานมีความสำคัญอย่างมากในการมอบหมาย/กำหนดความ รับผิดชอบงานให้บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำแผนไปปฏิบัติที่ชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบาย รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน กำกับ เร่งรัด ติดตาม และการมีส่วนร่วมและการ สื่อสารระหว่าง องค์กรในการขับเคลื่อนแผนสู่การปฏิบัติ โดยการสร้างความเข้าใจ ความตระหนัก และความชัดเจน แก่ผู้ปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ (กระทรวงศึกษาธิการ ,2556) ซึ่งทำให้ครูต้องร่วมรับผิดชอบและพัฒนาสมรรถนะของตนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

จักรกฤษ วงษ์ชาติ (2551) กล่าวโดยสรุปว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการต้องพัฒนาครูอย่างเป็นระบบเพื่อกระตุ้นครูให้พัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ โดยส่งเสริมครู ในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นที่ความถนัด ความต้องการยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้นำทางวิชาการต้องพัฒนาตนเองและพัฒนาบุคลากรให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนอันเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน การส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนควรให้โอกาสต่อครูได้มีการฝึกอบรมในโครงการพัฒนาบุคลากรจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถ ผสมผสานกับทักษะต่างๆ ช่วยให้ครูสามารถใช้ในห้องเรียนได้ โดยครูต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการสอน จากการสอนความรู้ให้แก่เด็กเรียนมาเป็นการสอนวิธีหาความรู้ ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่ง ปรับตัวได้ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงและปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้นจึงถือได้ว่าเป็น

บทบาทของครูมืออาชีพ การพัฒนาบุคลากรไม่เพียงแต่จะทำให้คนมีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการทำงานดีขึ้นเท่านั้นยังส่งผลให้ได้ผลงานสูงและเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในด้านการเลื่อนตำแหน่งระดับเงินเดือนอีกด้วย

3.3 คุณภาพด้านผู้ปกครอง/ชุมชน

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนจะต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในรูปของคณะกรรมการ หรือกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น และให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยการให้วิทยากรในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ (Lipham และ Hoeh ,1975, อ้างถึงใน จรูณี เก้าเอี้ยน, 2557, น. 103) พร้อมทั้งประสานความร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่นในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารต้องส่งเสริมการพัฒนาชุมชนโดยให้ความรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพแก่ชุมชน ซึ่งเป็นสิ่งที่สถานศึกษาควรประสานความร่วมมือกับสถาบันองค์กรต่างๆ เพื่อให้ความรู้แก่คนในชุมชนอันเป็นแนวทางที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน เมื่อชุมชนเข้มแข็งก็ทำให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยความราบรื่น ก่อให้เกิดความร่วมมือทั้งทรัพยากรและงบประมาณ โดยคำนึงถึงความคาดหวังของชุมชน คือ ผลสำเร็จจากการที่ชุมชนเกิดความคาดหวังแล้วส่งผลให้เกิดการให้โอกาสต่อโรงเรียนในการทำกิจกรรมเพื่อสังคมและพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน เมื่อเกิดการพัฒนาในชุมชน การพัฒนาของเศรษฐกิจโดยรวมบริเวณก็จะเกิดขึ้น รวมถึงสิ่งที่ขาดไม่ได้เลยคือ ความรู้ของคนในชุมชนนั้นๆ ก็จะได้รับ การพัฒนารวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ชุมชนจะได้รับการพัฒนา รวมทั้งคุณลักษณะที่ชุมชนจะได้รับการพัฒนาในตัวผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งประสิทธิผลของสถานศึกษาต่อทุกๆคนในชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ได้ให้แนวปฏิบัติในการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ดังนี้

1. สำรวจความต้องการและสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน
2. จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการเพื่อการพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนและท้องถิ่น
3. ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และที่จัดโดยบุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นๆที่จัดการศึกษา
4. ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน และท้องถิ่น

3.4 คุณภาพโรงเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำด้านวิชาการต้องให้ความสำคัญในเรื่องการวางแผนเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษา การประเมินและจัดทำรายงานเกี่ยวกับกิจการสถานศึกษา การบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศ และการวัดผลประเมินผล จัดทำระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน ซึ่งหมายถึง ผลสำเร็จของโรงเรียนที่สามารถดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้ โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้คุณภาพของสถานศึกษาโดยรวมย่อมเกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถใช้ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหาร โดยสื่อสารเพื่อนำมาปฏิบัติบังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตาม

เป้าหมายที่วางไว้ (พิมพ์ิชญา ขงเกียรติกาญจน์, 2553) สอดคล้องกับแนวคิดของ Knezevich (1984 อ้างถึงใน ศศิธร บุตรเมือง, 2555) ที่ได้กำหนดบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการบริหารงาน สถานศึกษาว่า เป็นผู้กำหนดทิศทางในการปฏิบัติงาน เพื่อช่วยให้องค์การบรรลุเป้าหมายได้ และผู้บริหารต้องมีความสามารถในการชี้แจง ทำความเข้าใจ เขียนวัตถุประสงค์ขององค์การ มีความรู้ และทักษะในระบบการจัดสรรงบประมาณแบบโครงการและบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์และผลงาน (อาคม วัตโรสง, 2547, น. 99)

นอกจากนี้ มีงานวิจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียน การสอนกับคุณภาพของสถานศึกษา ดังนี้

นพวงา วิภักดิ์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรแสดงบทบาทภาวะผู้นำให้เด่นชัด เพื่อให้เกิดประสิทธิผลกับโรงเรียนให้มากที่สุด โดยให้ความสนใจและเป็นผู้นำในการใช้ การปรับปรุง และการพัฒนาหลักสูตร ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน การประชาสัมพันธ์และเตรียมการ สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม การนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลการสอนของครูสม่ำเสมอ นอกจากนี้ต้องให้ขวัญและกำลังใจพัฒนาครูทุกคนให้เป็นครูมืออาชีพ เมื่อผู้บริหารพัฒนาระดับ ผู้ทำทางวิชาการให้อยู่ในระดับมากขึ้นแล้วจะส่งผลให้ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนสูงขึ้นไปด้วย

พิมพ์ิชญา จงเกียรติกาญจน์ (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลที่สูงต้องอาศัย ส่วนประกอบที่สำคัญคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มี ประสิทธิภาพและสร้างประสิทธิผลที่มีคุณภาพต่อบุคลากรทั้ง ครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับทางโรงเรียน รวมถึงชุมชนที่อยู่บริเวณโดยรอบ

4. บริบทของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ประกอบด้วย 13 โรงเรียน เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียน เตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ และเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 12 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช โรงเรียนจุฬารามณ์ราชวิทยาลัย จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงเรียน เบญจมาชูทิศ โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช โรงเรียนโยธินบำรุง โรงเรียนทุ่งสง โรงเรียนสตรีทุ่งสง โรงเรียนเชียรใหญ่ โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา โรงเรียนพัทลุง โรงเรียนสตรีพัทลุง โรงเรียนหาร เทารังสีประชาสรรค์ และหนึ่งในนั้นที่เป็นโรงเรียนประจำ คือ โรงเรียนจุฬารามณ์ราชวิทยาลัย จังหวัด นครศรีธรรมราช ซึ่งโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School) คือ โรงเรียนที่เกิด จากนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการยกระดับโรงเรียน ที่มีความพร้อมอยู่

แล้วให้เป็นโรงเรียนดีมีมาตรฐานสากล ที่มีหลักสูตรเด่นที่เน้นมาตรฐาน ซึ่งหลักสูตรนั้นต้องประกอบด้วย 8 สารการเรียนรู้ ผนวกกับความเป็นสากลที่ประกอบด้วย ทักษะองค์ความรู้ ชักนำเด็กสู่การคิดโครงการ และสามารถเสนอผลงานได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ต้องอยู่ภายใต้การบริหารที่เปี่ยมด้วยคุณภาพ ที่มีองค์ประกอบสำคัญ คือ มีผู้นำล้ำเลิศความคิด ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ปัจจัยพื้นฐานครบถ้วน สามารถสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา ซึ่งหากผู้เรียนได้ผ่านเข้าสู่ระบบของโรงเรียนมาตรฐานสากล 2 ประการแล้ว ผลที่ได้ คือ ผู้เรียนจะมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) ที่อยู่ภายใต้บริบท ยอดเยี่ยมวิชาการ สื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิดผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ไม่เพียงเท่านั้น การกล่อมเกล่าผู้เรียนที่จะต้องมีความเป็นพลโลกจะต้องพร้อมใจกันร่วมอนุรักษ์โลก

4.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์

เนื่องจากความเป็นสากลที่ถูกปลูกฝังอยู่ในหัวใจของผู้เรียนอย่าง สม่าเสมอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาให้เทียบเคียงมาตรฐานสากลโดยมีการกำหนดไว้ใน วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และกลยุทธ์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12, 2557) ดังนี้

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 เป็นองค์กรหลักในการขับเคลื่อนนโยบาย ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาในสังกัด และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานสากล ภายในปี 2558 โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาได้รับการศึกษา อย่างมีคุณภาพ โดยพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้คู่คุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย

1. ประชากรวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาที่ได้รับโอกาสในการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
2. คุณภาพผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานสากล
3. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความเป็นพลเมืองและพลโลก อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. สถานศึกษาจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและได้รับการรับรองจากการประเมินคุณภาพภายนอก
5. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสู่มืออาชีพและได้รับการส่งเสริมเข้าสู่วิทยฐานะที่สูงขึ้น
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานและเป็นองค์กรที่มีคุณภาพโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน
7. ระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีลักษณะเป็นสหวิทยาเขตได้ชัดเจน

กลยุทธ์

1. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ
2. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานสากล เพื่อสู่ความเป็นเลิศ
3. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความสำนึกในความเป็นไทย รักชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ ตามแนวทางระบอบประชาธิปไตยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. พัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสากล
5. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนส่งเสริมด้านวิทยฐานะให้สูงขึ้น
6. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นองค์กรคุณภาพ โดยการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน
7. พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ จุดมุ่งหมายและทิศทางในการดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากล

จะเห็นได้ว่า การดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมๆ กัน และต้องดำเนินการทั้งระบบ คือด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ มิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงบางส่วนของโรงเรียน หรือจัดเป็นแผนการเรียนมาตรฐานสากล การจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีจุดมุ่งหมาย และทิศทางที่ชัดเจน ดังนี้

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) สร้างวิถีแห่งการเรียนรู้แห่งสร้างแรง กระตุ้นใหม่ๆ ให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่น รักและเพลิดเพลินในการแสวงหาความรู้ สามารถวิเคราะห์และสรุป องค์ความรู้ มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และมีจิตสาธารณะ และสำนึกในการบริการสังคม
2. ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) โดยคำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียนซึ่งมีภูมิปัญญา ความสามารถ และความถนัดแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมพหุปัญญาของเด็กบนพื้นฐานของความเข้าใจ รู้ใจ และมีการใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่ จุดสูงสุดแห่งศักยภาพ
3. ยกระดับการบริหารจัดการด้วยคุณภาพ (Quality System Management) พัฒนา ศักยภาพขององค์กรให้ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของตัวเอง สามารถระดมทรัพยากร จากแหล่งต่างๆ และศึกษาแนวทางจากแบบอย่างความสำเร็จที่หลากหลายเพื่อปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายในการจัดการศึกษาในทุกระดับ ซึ่งอาจ เริ่มต้นจากการประสานความร่วมมือ ในชุมชน ท้องถิ่น ไปสู่ภูมิภาค จนกระทั่งถึงเครือข่ายระดับชาติและนานาชาติ

ในที่สุด ทั้งนี้เพราะคุณภาพของเยาวชน คือ อนาคตของชุมชน ความหวังของชาติ และของมวลมนุษยชาติ

4.2 คุณลักษณะและศักยภาพผู้เรียนที่เป็นสากล

การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ได้แก่

Learning to know หมายถึง การเรียนรู้เพื่อให้มีความรู้ในสิ่งต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อไป ได้แก่ การรู้จักการแสวงหาความรู้ การต่อยอดความรู้ที่มีอยู่ และรวมทั้งการสร้างความรู้ขึ้นมาใหม่

Learning to do หมายถึง การเรียนเพื่อการปฏิบัติหรือลงมือทำซึ่งอาจนำไปสู่การประกอบอาชีพจาก ความรู้ที่ได้ศึกษา มารวมทั้งการปฏิบัติเพื่อสร้างประโยชน์ให้สังคม

Learning to with the others หมายถึง การเรียนรู้เพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมี ความสุขทั้งการดำเนินชีวิตในการเรียน ครอบครัว สังคม และการทำงาน

Learning to be หมายถึง การเรียนรู้เพื่อให้รู้จักตัวเองอย่างถ่องแท้ รู้ถึงศักยภาพ ความถนัด ความ สนใจ ของตนเอง สามารถใช้ความรู้ความสามารถของตนเองให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เลือกแนวทางการพัฒนา ตนเองตามศักยภาพ วางแผนการเรียนต่อการประกอบอาชีพที่ สอดคล้องกับศักยภาพตนเองได้

ทั้งนี้ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก และเทียบเคียงได้กับนานาชาติ ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่สำคัญ ดังนี้

1. ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล (Digital-Age Literacy) มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี ภาษาอังกฤษ ข้อมูล และทัศนภาพ (Visual & Information Literacy) วัฒนธรรมและมีความตระหนักรู้ระดับโลก (Multicultural Literacy & Global Awareness)

2. ความสามารถคิดประดิษฐ์อย่างสร้างสรรค์(Inventive Thinking) มีความสามารถในการปรับตัว สามารถจัดการกับสถานการณ์ที่มีความซับซ้อน เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ สามารถกำหนด/ตั้งประเด็น คำถาม (Hypothesis Formulation) เพื่อนำไปสู่การศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ข้อมูล สารสนเทศ และสรุปองค์ความรู้ (Knowledge Formation) ใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ(Effective Communication) ความสามารถในการรับและส่งสาร การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องมี วัฒนธรรมในการ ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งมีทักษะในการเจรจาต่อรองเพื่อ ขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ตลอดจนสามารถ เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึง ผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เข้าใจความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม สามารถจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสมและ นำไปสู่การปฏิบัติ/นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม บริการสาธารณะ (Public service) ซึ่งหมายถึงการเป็น พลเมืองไทยและพลเมืองโลก (Global Citizen)

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การสืบค้นหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้และวิธีการที่หลากหลาย (Searching for Information) เลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่าง สร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

4.3 แนวทางการจัดการศึกษาสู่สากลของสถานศึกษา

4.3.1 การจัดทำหลักสูตร และจัดการเรียนการสอนสู่สากล

การที่ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพดังกล่าวข้างต้น ย่อมต้องอาศัยหลักสูตร สถานศึกษาที่เหมาะสม คือจะต้องได้รับการออกแบบอย่างดี มีเป้าหมายและกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบ ด้วยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นหลักสูตรที่ใช้เป็นเป้าหมายและทิศทางในการยกระดับการจัดการศึกษาของทั้งโรงเรียน มิใช่การจัดในลักษณะของแผนการเรียนสำหรับผู้เรียนเพียงบางส่วน โดยการออกแบบหลักสูตรจะต้องสอดคล้องกับ หลักการและแนวคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งผู้เรียนจะได้รับการ พัฒนาคุณภาพบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่กำหนด มีการพัฒนาต่อยอดคุณลักษณะที่เทียบเคียงกับสากล ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยโรงเรียนพิจารณาให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพความพร้อม และจุดเน้น ของโรงเรียนซึ่งมีความแตกต่างกัน

4.3.2 กระบวนการพัฒนาผู้เรียนสู่คุณภาพที่คาดหวัง

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะและศักยภาพความเป็นสากลดังที่ระบุไว้ ข้างต้น คือ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีทักษะในการค้นคว้าแสวงหาความรู้ และมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็น สามารถ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีทักษะชีวิต ร่วมมือในการ ทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีนั้น จะต้องมีการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น โดยมีกระบวนการสำคัญในการจัดการเรียนรู้ ที่อาจ กล่าวได้ว่าเป็น “บันได 5 ขั้น ของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล” ได้แก่

1. การตั้งประเด็นคำถาม/สมมุติฐาน (Hypothesis Formulation) เป็นการฝึกให้ผู้เรียน รู้จักคิด สังเกต ตั้งข้อสงสัย ตั้งคำถามอย่างมีเหตุผล
2. การสืบค้นหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ (Searching for Information) เป็น การฝึกแสวงหาความรู้ ข้อมูล และสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต หรือจากการปฏิบัติทดลอง เป็นต้น

3. การสรุปองค์ความรู้ (Knowledge Formation) เป็นการฝึกให้นำความรู้และสารสนเทศ หรือข้อมูลที่ได้จากการอภิปราย การทดลอง มาคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ และสรุปเป็นองค์ความรู้

4. การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) เป็นการฝึกให้ความรู้ที่ได้มานำเสนอและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดความเข้าใจ

5. การบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Public Service) เป็นการนำความรู้สู่การปฏิบัติ ซึ่งผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในบริบทรอบตัวและบริบทโลกตามภูมิภาคที่เหมาะสม โดยจะนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสร้างสรรค์

4.3.3 การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามบันได 5 ขั้น ดังกล่าว สามารถดำเนินการได้หลากหลายวิธี และการให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง “Independent Study: IS” เริ่มตั้งแต่การกำหนดประเด็นปัญหา ซึ่งควรเป็นประเด็นที่ต่อเหตุการณ์ของสังคมไทยหรือสังคมโลก และดำเนินการค้นคว้า แสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ จากนั้นก็หาวิธีการที่เหมาะสมในการสื่อสารนำเสนอให้ผู้อื่นได้รับทราบ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ไปทำประโยชน์แก่สาธารณะ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงต่อเนื่องกันตลอดแนว ภายใต้ “การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS)” ประกอบด้วยเนื้อหาสาระใน 3 ลักษณะ ดังนี้

IS 1 - การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ (Research and Knowledge Formation) เป็นสาระที่มุ่งให้ผู้เรียนกำหนดประเด็นปัญหา ตั้งสมมุติฐาน ค้นคว้า แสวงหาความรู้ และฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้

IS 2 - การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation) เป็นสาระที่ มุ่งให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับ มาพัฒนาวิธีการการถ่ายทอด/สื่อสารความหมาย/แนวคิด ข้อมูลและองค์ความรู้ ด้วยวิธีการนำเสนอที่เหมาะสม หลากหลายรูปแบบ และมีประสิทธิภาพ

IS 3 - การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity) เป็นสาระที่มุ่งให้ ผู้เรียน นำ/ประยุกต์องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติ หรือนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เกิดบริการสาธารณะ (Public Service)

4.4 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ ภาษาไทย สังคม คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ปีการศึกษา 2555-2557 กับคะแนนระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมเกือบทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้หลักสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ดังแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ของโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ปีการศึกษา 2555-2557 กับคะแนนระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ

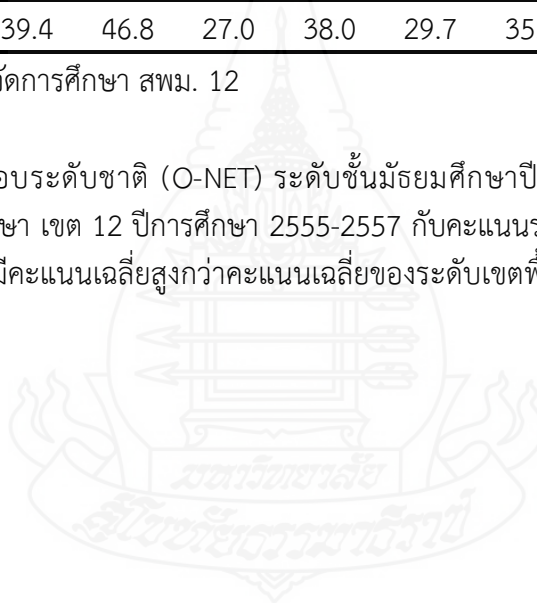
โรงเรียน	ภาษาไทย			สังคมศึกษา			คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์			ภาษาอังกฤษ		
	55	56	57	55	56	57	55	56	57	55	56	57	55	56	57
1.	62.4	54.8	43.4	59.3	50.7	57.6	36.6	33.8	42.3	46.5	48.6	52.4	36.3	38.3	31.5
2.	65.5	59.0	51.9	61.7	54.1	66.7	38.8	45.7	79.1	53.9	62.1	75.2	35.5	41.1	45.0
3.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	68.0	59.9	47.0	65.5	57.0	36.9	44.9	47.9	58.2	55.1	58.8	61.1	48.8	47.4	42.7
5.	56.0	42.2	36.7	50.4	39.1	48.1	24.8	23.1	27.1	34.9	35.8	38.7	26.5	27.3	26.0
6.	56.3	46.3	35.0	49.5	41.9	49.8	26.1	24.5	27.6	36.2	36.8	39.6	26.1	28.7	26.0
7.	59.5	50.4	39.2	54.1	44.6	53.7	28.3	28.0	33.3	39.6	42.0	43.8	28.3	29.5	26.8
8.	62.7	55.1	42.7	56.3	47.5	55.9	32.1	31.8	40.5	43.8	47.9	51.7	33.0	35.3	30.8
9.	54.5	44.2	33.5	47.3	39.6	44.7	24.9	37.0	26.4	35.4	28.9	36.9	25.7	57.8	24.3
10.	57.3	47.5	36.7	53.0	42.0	50.3	26.8	24.1	28.6	34.9	38.7	39.7	27.0	29.2	25.1
11.	61.8	57.2	43.5	58.2	50.0	57.0	33.6	36.2	42.7	46.6	52.1	51.4	34.6	37.4	30.2
12.	61.8	54.4	41.3	57.4	47.6	55.0	30.2	29.8	35.2	44.6	45.6	46.8	29.6	33.3	28.3
13.	49.9	45.1	33.6	41.8	38.7	45.4	23.9	23.2	26.1	29.6	35.5	35.6	25.1	27.6	25.8

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

โรงเรียน	ภาษาไทย			สังคมศึกษา			คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์			ภาษาอังกฤษ		
	55	56	57	55	56	57	55	56	57	55	56	57	55	56	57
เฉลี่ย	55.1	47.4	37.3	50.3	42.5	47.8	28.5	29.6	35.9	38.5	41.0	44.1	29.0	33.3	27.9
ระดับเขต	56.5	46.9	36.9	50.5	41.4	49.6	27.6	39.7	31.4	37.2	30.1	41.0	28.3	26.4	27.2
ระดับชาติ	54.5	44.3	35.2	47.1	39.4	46.8	27.0	38.0	29.7	35.4	30.4	38.6	28.7	25.5	27.5

ที่มา: สรุปรจาก สทศ. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สพม. 12

สำหรับผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ปีการศึกษา 2555-2557 กับคะแนนระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมของกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติ ทุกปีการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 2.3

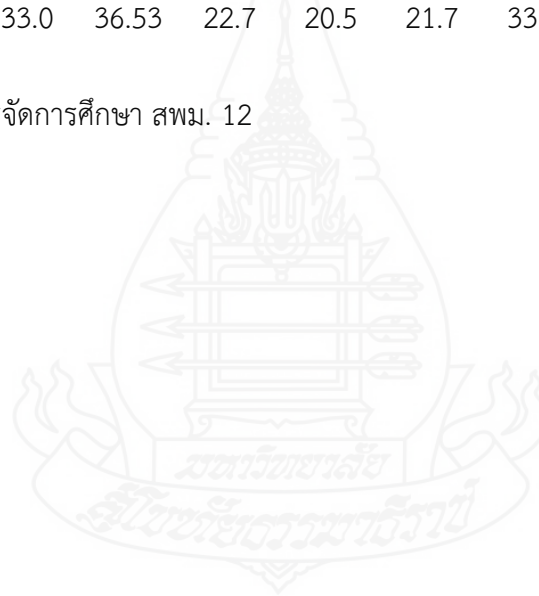
ตารางที่ 2.3 ตารางเปรียบเทียบผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ของโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ปีการศึกษา 2555-2557 กับ คะแนนระดับเขตพื้นที่และระดับชาติ

โรงเรียน	ภาษาไทย			สังคมศึกษา			คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์			ภาษาอังกฤษ		
	55	56	57	55	56	57	55	56	57	55	56	57	55	56	57
1.	60.9	63.0	65.5	42.0	40.2	44.5	28.7	24.7	30.6	38.7	36.1	38.6	27.8	33.0	31.0
2.	62.9	66.4	70.1	44.6	42.9	50.9	35.2	34.8	47.6	44.5	44.0	49.1	27.7	38.0	35.7
3.	60.4	63.2	66.6	43.1	39.8	45.9	26.9	25.1	30.5	38.3	35.2	39.5	26.1	33.7	31.6
4.	65.0	68.3	69.1	45.6	44.7	48.4	37.1	34.6	39.8	42.9	41.1	43.8	34.8	41.0	38.2
5.	48.0	50.3	51.5	35.3	32.4	37.0	17.5	16.8	16.8	31.0	28.8	32.1	16.9	19.6	19.4
6.	47.6	49.9	51.2	35.3	32.4	34.9	19.6	17.4	18.8	31.6	29.3	30.9	17.3	21.0	19.5
7.	53.2	58.4	59.5	37.9	35.6	41.0	23.1	22.2	24.1	35.5	33.0	36.1	21.2	26.1	24.2
8.	57.6	62.3	64.1	40.5	38.4	43.2	26.9	23.3	27.1	37.3	34.6	36.8	24.7	29.7	27.0
9.	46.0	46.9	48.2	33.9	30.7	33.3	17.5	17.2	17.8	30.2	28.0	29.6	18.0	20.4	18.5
10.	50.0	54.9	54.5	36.7	34.0	36.5	20.0	17.8	18.1	32.5	30.4	31.5	18.4	23.5	19.9
11.	56.1	58.8	60.4	39.8	36.7	41.5	27.3	25.4	27.7	37.5	34.2	36.2	23.7	28.8	25.7
12.	56.1	58.4	61.7	40.0	38.4	43.0	22.1	20.7	24.9	34.4	32.4	35.1	22.6	27.2	26.4
13.	44.4	43.6	47.2	32.8	30.0	32.9	18.6	16.7	17.6	30.4	27.5	29.6	18.2	20.5	18.4

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

โรงเรียน	ภาษาไทย			สังคมศึกษา			คณิตศาสตร์			วิทยาศาสตร์			ภาษาอังกฤษ		
	55	56	57	55	56	57	55	56	57	55	56	57	55	56	57
เฉลี่ย	54.5	57.3	59.2	39.0	36.6	41.0	24.7	22.8	26.3	35.8	33.4	36.1	22.9	27.9	25.8
ระดับเขต	50.3	52.1	54.1	37.2	34.0	37.7	22.4	20.1	21.9	33.7	31.1	33.1	21.0	24.8	22.7
ระดับชาติ	47.2	49.3	50.8	36.3	33.0	36.53	22.7	20.5	21.7	33.1	30.5	32.5	22.1	25.4	23.4

ที่มา: สรุปรจาก สทศ. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สพม. 12

สำหรับผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ปีการศึกษา 2554-2558 ของสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต12 ได้รับการรับรอง ทั้ง 13 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยผ่านการประเมินคุณภาพในระดับดีมาก จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ผ่านการประเมินคุณภาพในระดับดี จำนวน 7 โรงเรียน คิดเป็น ร้อยละ 53.85 ดังแสดงในตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ปีการศึกษา 2554-2558 ของสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

โรงเรียน	คะแนนที่ได้ (เต็ม 100 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	ผลการรับรอง	ปีที่ได้รับ การประเมิน (พ.ศ.)
1. กัลยาณิศรีธรรมราช	90.87	ดีมาก	รับรอง	2554
2. จุฬารัตน์ราชวิทยาลัยฯ	93.44	ดีมาก	รับรอง	2556
3. เตรียมอุดมศึกษาภาคใต้	90.00	ดีมาก	รับรอง	2554
4. เบญจมาชชุทิศ	92.50	ดีมาก	รับรอง	2554
5. เมืองนครศรีธรรมราช	80.61	ดี	รับรอง	2554
6. โยธินบำรุง	83.50	ดี	รับรอง	2555
7. หุ่่งสง	90.01	ดีมาก	รับรอง	2554
8. สตรีหุ่่งสง	90.36	ดีมาก	รับรอง	2554
9. เขียวใหญ่	83.46	ดี	รับรอง	2554
10. ท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา	81.61	ดี	รับรอง	2554
11. พัทลุง	89.63	ดี	รับรอง	2555
12. สตรีพัทลุง	88.14	ดี	รับรอง	2554
13. ทหารเทพารังสีประชาสรรค์	85.84	ดี	รับรอง	2557
รวม	87.69	ดี		

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

นภดล ผดุงศรี (2550) ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานี หนองคาย และหนองบัวลำภู ผลการวิจัยในภาพรวมชี้ให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก แต่ความคิดเห็นของครูปฏิบัติการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ครูปฏิบัติการสอนโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนครูปฏิบัติการสอนในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ฉวีวรรณ บางน้ำเค็ม (2552) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางการสอนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 ซึ่งได้จำแนกภาวะผู้นำทางการสอนไว้ 7 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และการนำไปปฏิบัติให้บรรลุ 2) การเป็นแหล่งวิทยากรด้านการสอน 3) การสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) การถ่ายทอดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน 5) การกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติงานสำหรับตนเองและครู 6) การพัฒนาครูให้เป็นผู้สอนในวิชาชีพ และ 7) การสร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีกับผู้เกี่ยวข้อง ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีภาวะผู้นำทางการสอนทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีกับผู้เกี่ยวข้อง ด้านการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และการนำไปปฏิบัติให้บรรลุ ด้านการพัฒนาครูให้เป็นผู้สอนในวิชาชีพ ด้านการเป็นแหล่งวิทยากรด้านการสอน ด้านการถ่ายทอดวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน ด้านการสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และด้านการกำหนดเกณฑ์การปฏิบัติงานสำหรับตนเองและครู และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่โรงเรียนมีระดับคุณภาพในระดับดีมาก ระดับดี และระดับพอใช้ มีภาวะผู้นำทางการสอนทุกด้านแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนที่โรงเรียนมีระดับคุณภาพในระดับดีมากมีภาวะผู้นำทางการสอนสูงกว่าผู้บริหารโรงเรียนที่โรงเรียนมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ และผู้บริหารโรงเรียนที่โรงเรียนมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีกับระดับพอใช้ มีภาวะผู้นำทางการสอนทุกด้านไม่แตกต่างกัน

อมร บุญโญปกรณ์ (2554) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดของ Hallinger & Murphy (1985) และประสิทธิ์ เขียวศรี และคณะ (2548) ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการใน 5 มิติ ดังนี้ มิติที่ 1 พฤติกรรมภาวะผู้นำการกำหนดพันธกิจของโรงเรียนให้ชัดเจน มิติที่ 2 พฤติกรรมภาวะผู้นำการบริหารงานหลักสูตรและการสอน มิติที่ 3 พฤติกรรมภาวะผู้นำการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงวิชาการ มิติที่ 4 พฤติกรรมภาวะผู้นำการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมิติที่ 5 พฤติกรรมภาวะผู้นำการประเมินโครงการสอน ผลการวิจัยพบว่า ระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายมิติ พบว่า อยู่ในระดับมากในทุกมิติ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มิติด้านการกำหนดพันธกิจของโรงเรียนให้ชัดเจน มิติด้านการประเมินโครงการ มิติด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มิติด้านการเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงวิชาการ และมิติด้านการบริหารงานหลักสูตรและการสอน เมื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร จำแนกตามเพศ พบว่าครูและผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อ พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าครูและผู้บริหารที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อ พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

วาสนา สารกรณ์ (2556) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 24 ได้ศึกษาทฤษฎีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของ Hallinger and Murphy ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 11 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน ได้แก่ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน 2) การจัดการด้านการเรียนการสอน ได้แก่ ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ด้านการประสานงาน ด้านการใช้หลักสูตร และด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน และ 3) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ได้แก่ ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของครูต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมและรายด้าน พบว่า ครูมีระดับการรับรู้ต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่ครูรับรู้ในระดับสูงกว่าด้านอื่น คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ส่วนด้านที่ครูรับรู้ต่ำกว่าด้านอื่น คือ ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน เมื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้ของครูต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันรับรู้ต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศศิธร บุตรเมือง (2555) ได้ศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียน กลุ่มสาครบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ครูรับรู้ว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบหลัก พบว่า ครูมีการรับรู้ว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมากทุกองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน และด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน โดยด้านการเสริมสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ เกี่ยวกับการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู การอยู่พร้อมในโรงเรียน เพื่อเป็นหลักแก่ครูและนักเรียน และการบริหารเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนในด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ เกี่ยวกับการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ส่วนด้านการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ

เกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ การประสานการใช้หลักสูตร และการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Yasser, Hendawy, และ Amal, R. Al-kiyumi (2015) ได้ศึกษาการรับรู้ของครูต่อภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในเมืองโอมาน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ ศึกษาการรับรู้ของครูต่อภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้อำนวยการ มีการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าของ Hallinger และ Lee ใน 3 มิติ คือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน การจัดการด้านการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตนของผู้อำนวยการเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนเมืองโอมาน ผลการวิจัยพบว่า ครูรับรู้ว่าการมีส่วนร่วมของผู้อำนวยการโรงเรียนในสามมิติของความเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนมิติที่ได้คะแนนต่ำสุด คือ การจัดการด้านการเรียนการสอน ในขณะที่มิติที่ได้คะแนนสูงที่สุดคือการกำหนดภารกิจของโรงเรียน

Peariso (2011) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาและความเชื่อเกี่ยวกับแนวปฏิบัติด้านการสอนที่ดีในโรงเรียนมัธยมปลายของแคลิฟอร์เนียที่สอนนักเรียนอังกฤษซึ่งด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน และประเด็นทางด้านวิชาชีพ โดยอาศัยทฤษฎีการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้เองหรือถ่ายทอดความรู้ ภายใต้กฎหมายที่ชื่อว่า ไม่มีเด็กคนไหนถูกทอดทิ้ง ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพมักมีพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน และมีความเชื่อว่าจะต้องเป็นผู้จัดหาสิ่งที่ดีที่สุด โดยมีความเชื่อว่าหลักสูตรต้องได้รับการออกแบบเป็นอย่างดี และพบว่า ผู้บริหารที่มี เพศ เชื้อชาติที่แตกต่างกันมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความเป็นผู้นำและความเชื่อเกี่ยวกับการสอนไม่แตกต่างกัน แต่ว่าผู้บริหารที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์สอนตอนที่เป็นครู วิชาที่สอนตอนที่เป็นครู ประสบการณ์การเป็นผู้อำนวยการ และประสบการณ์บริหารงานที่แตกต่างกันมีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับความเป็นผู้นำและความเชื่อเกี่ยวกับการสอนแตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยทั้งหมดดังกล่าวนี้ จะช่วยให้ผู้วิจัยเกิดความเข้าใจพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านต่างๆ รวมถึงคุณลักษณะของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีภูมิหลังแตกต่างกันทั้งทางด้าน เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ข้อคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยจำแนกตามภูมิหลังของผู้บริหารและครูผู้สอนนั้น ยังไม่คงที่เนื่องจาก พบทั้งมีนัยสำคัญทางสถิติและไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามะยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู จะแตกต่างกันตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนหรือไม่

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 13 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวน 1,456 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 13 โรงเรียน จำนวน 306 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, อ้างถึงในบุญชุม ศรีสะอาด, 2556, น.43) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช	147	30
โรงเรียนจุฬารามราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช	80	17
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้	59	12
โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	156	33
โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช	98	21
โรงเรียนโยธินบำรุง	108	23

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

รายชื่อโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนทุ่งสง	117	25
โรงเรียนสตรีทุ่งสง	106	22
โรงเรียนเชียรใหญ่	74	16
โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา	117	25
โรงเรียนพัทลุง	165	35
โรงเรียนสตรีพัทลุง	157	32
โรงเรียนหารเทารังสีประชาสรรค์	72	15
รวม	1456	306

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามครูแบบมาตรฐานค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยได้แปลและพัฒนาขึ้นมาจากตัวบ่งชี้ ของ ฮอลลิงเจอร์ (Hallinger, 2000)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และวิทยฐานะของครู โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู มีลักษณะเป็นแบบมาตรฐานค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งครอบคลุม 10 ด้าน แต่ละด้านมีจำนวน 5 ข้อ รวมจำนวนทั้งสิ้น 50 ข้อ ได้แก่

ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน

ด้านที่ 2 การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน

ด้านที่ 3 การนิเทศและประเมินผลการสอน

ด้านที่ 4 การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้

ด้านที่ 5 การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน

ด้านที่ 6 การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน

ด้านที่ 7 การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน

ด้านที่ 8 การเสริมสร้างขวัญกำลังใจสำหรับครู

ด้านที่ 9 การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู

ด้านที่ 10 การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด , 2556, น.121) ดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นเป็นประจำสม่ำเสมอ
- 4 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นเล็กน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารและตำราต่างๆ หลักการ ทฤษฎี แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม

2.2.2 แพลตฟอร์มชี้ภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของ ฟิลิปป์ ฮอลลิงเจอร์ (Hallinger, 2000) เพื่อนำไปเป็นข้อคำถาม และสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง

2.2.3 นำเสนอแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา เมื่อผ่านการพิจารณาแล้วได้นำปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2.2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน (คูตารางในภาคผนวก) เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของการใช้ภาษา (Wording) แล้วนำแบบสอบถามหาค่า (Index of Item-Objective Congruence, IOC) ซึ่งเป็นดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามตัวแปรที่มุ่งศึกษากับข้อคำถาม โดยมีเกณฑ์พิจารณาความสอดคล้อง คือ ถ้าค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ .6 แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับนิยามตัวแปร ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ ค่า IOC เกือบทุกข้อมีค่าประมาณ 1.00

2.2.5 นำแบบสอบถามจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงและขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระอีกครั้ง หลังจากนั้นปรับภาษาให้ข้อกระทงคำถามบางข้อมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

2.2.6 นำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ปีการศึกษา 2557 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ได้เท่ากับ .96 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีความเหมาะสมในการวิจัย

2.2.7 นำเสนอผลการทดลองใช้แบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะปรับปรุงแบบสอบถาม ตามความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำนวน 13 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู

3.2 ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขออนุญาตไปยังสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนัดหมายกำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน

3.3 ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองภายในระยะเวลา 15 วัน เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนและไม่ครบถ้วน ครั้งแรกเก็บรวบรวมได้ 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 55.56 ครั้งที่สอง เก็บรวบรวมได้ 81 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 26.47 และมีการติดต่ออีกครั้งได้แบบสอบถามมา 55 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 17.97 ในครั้งที่สองและครั้งที่สาม ผู้วิจัยได้มีการติดตามแบบสอบถามด้วยวาจาและทางโทรศัพท์และนัดวันไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง จากนั้นทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์ ในการวิจัย ครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมารวมทั้งสิ้นเพื่อใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วคัดเลือกไว้เฉพาะแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนทุกรายการ จากนั้นนำไปลงรหัส เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และวิทยฐานะของครู โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบความเรียง

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบความเรียง

4.2.3 การแปลความหมายค่าเฉลี่ยพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยกำหนดตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2556, น. 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นเป็นประจำสม่ำเสมอ
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นเป็นบางครั้ง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นเล็กน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย

4.2.4 การเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครู โดยการทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน (Independent Samples) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance: ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญที่ .01 ตามลำดับ สำหรับการทดสอบค่าเอฟ เมื่อพบความแตกต่างจึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยแบ่งการเสนอข้อมูลออกเป็น 3 ตอนตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำนวน 306 คน จาก 13 โรงเรียน ได้แก่ วุฒิกการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และวิทยฐานะของครู ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 306)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	199	65
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	107	35
รวม	306	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการสอน		
ต่ำกว่า 5 ปี	23	7.50
5 ปี – 10 ปี	85	27.80
11 ปี – 15 ปี	77	25.20
15 ปีขึ้นไป	121	39.50
รวม	306	100.00
วิทยฐานะของครู		
ครูผู้ช่วย	20	6.50
ครู คศ.1	48	15.70
ครู คศ. 2	133	43.50
ครู คศ.3	99	32.40
ครู คศ.4	6	2.00
รวม	306	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีผล ดังนี้

วุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 65 ปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 35

ประสบการณ์ในการสอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์สอน 15 ปีขึ้นไป จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมา 5-10 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 27.80 และน้อยที่สุดคือต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50

วิทยฐานะของครู พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวิทยฐานะ ครู คศ.2 จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 รองลงมา ครู คศ.3 จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 32.40 และน้อยที่สุดคือ ครู คศ. 4 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

การวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 แบ่งออกเป็น 10 ด้าน ได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (2) การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน (3) การนิเทศและประเมินผลการสอน (4) การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้

(5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (6) การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน (7) การเอาใจใส่ครูและนักเรียน (8) การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู (9) การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู (10) การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน จากแบบสอบถามจำนวน 306 ฉบับ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมปรากฏดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวม (n = 306)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	3.96	0.79	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน	3.84	0.88	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
การนิเทศและประเมินผลการสอน	3.59	0.92	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้	3.76	0.84	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	3.69	0.84	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน	3.65	0.94	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน	3.32	0.97	เกิดขึ้นบางครั้ง
การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู	3.55	0.96	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู	3.83	0.76	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน	4.08	0.80	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
รวมเฉลี่ย	3.73	0.77	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยรวมเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.73$, S.D.=0.77) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เกือบทุกด้านมีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ยกเว้นด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียนมีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน เกิดขึ้นบางครั้ง โดยด้านที่มีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนมากกว่าด้านอื่น คือ ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.88) รองลงมา คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.79) สำหรับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียนมีระดับพฤติกรรมน้อยกว่าด้านอื่นๆ คือ เกิดขึ้นบางครั้ง ($\bar{X}=3.32$, S.D.=0.97)

เมื่อพิจารณาข้อมูลพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 เป็นรายด้าน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.3-4.12

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (n = 306)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	4.05	0.88	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
1. ผู้บริหารได้ปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายประจำปีของโรงเรียนให้มีความชัดเจน			
2. ผู้บริหารวางแผนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายของโรงเรียนโดยการประชุมมอบหมายงานแก่ผู้ที่รับผิดชอบ	4.10	0.75	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3. ผู้บริหารใช้ผลการประเมินทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อพัฒนางานวิชาการให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน	3.87	0.94	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
4. ผู้บริหารนำผลการเรียนรู้ของนักเรียนมาใช้ในการปรับปรุงเป้าหมายในการเรียนรู้ของนักเรียน	3.91	1.07	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
5. ผู้บริหารพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียนให้เข้าใจง่ายและครูสามารถนำไปใช้ได้	3.87	0.94	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
รวมเฉลี่ย	3.96	0.79	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.79) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.87 ถึง 4.10) โดยข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารวางแผนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายของโรงเรียนโดยการประชุมมอบหมายงานแก่ผู้ที่รับผิดชอบ ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.75) รองลงมา คือ ผู้บริหารได้ปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายประจำปีของโรงเรียนให้มีความชัดเจน ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.88) และข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารใช้ผลการประเมินทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อพัฒนางานวิชาการให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.94) และผู้บริหารพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียนให้เข้าใจง่ายและครูสามารถนำไปใช้ได้ ($\bar{X}=3.87$, S.D.=0.94) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ($n = 306$)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน			
1. ผู้บริหารสื่อสารถึงพันธกิจของโรงเรียนกับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย	3.86	1.04	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
2. ผู้บริหารได้สนทนา/อภิปราย/พูดคุย เกี่ยวกับเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนกับครูในที่ประชุมอย่างสม่ำเสมอ	3.89	1.01	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3. ผู้บริหารเชื่อมโยงเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู	3.79	0.97	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
4. ผู้บริหารจัดแสดงเป้าหมายวิชาการของโรงเรียนให้สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนและน่าสนใจ เช่น ใช้อายประกาศ หรือ กระดานข่าวสารทางวิชาการ	3.79	1.00	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
5. ผู้บริหารเชื่อมโยงเป้าหมายหรือพันธกิจของโรงเรียนในการประชุมนักเรียน	3.85	0.93	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
รวมเฉลี่ย	3.84	0.88	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X} = 3.84$, S.D.=0.88) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.79 ถึง 3.89) โดยข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารได้สนทนา/อภิปราย/พูดคุย เกี่ยวกับเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนกับครูในที่ประชุมอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.89$, S.D.=1.01) รองลงมา คือ ผู้บริหารสื่อสารถึงพันธกิจของโรงเรียนกับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 3.86$, S.D.=1.04) และข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารเชื่อมโยงเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู ($\bar{X} = 3.79$, S.D.=1.00) และผู้บริหารจัดแสดงเป้าหมายวิชาการของโรงเรียนให้สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนและน่าสนใจ เช่น ใช้อายประกาศ หรือ กระดานข่าวสารทางวิชาการ ($\bar{X} = 3.79$, S.D.=1.00) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน (n = 306)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านนิเทศและประเมินผลการสอน			
1. ผู้บริหารสื่อสารให้ครูเห็นว่าบทบาทหน้าที่ในการเรียนการสอนของครูต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของโรงเรียน	3.95	0.89	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
2. ผู้บริหารได้ทบทวนตรวจสอบผลงานนักเรียนเมื่อประเมินการเรียนการสอนของครู	3.73	0.94	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3. ผู้บริหารสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนอย่างไม่เป็นทางการ	3.37	1.15	เกิดขึ้นบางครั้ง
4. ผู้บริหารได้สะท้อนจุดแข็งในการสอนของครูหลังจากการสังเกตการสอน (เช่น ใช้การประชุมหรือใช้ผลการประเมิน)	3.47	1.16	เกิดขึ้นบางครั้ง
5. ผู้บริหารได้สะท้อนจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครูหลังจากการสังเกตการสอน	3.45	1.17	เกิดขึ้นบางครั้ง
รวมเฉลี่ย	3.59	0.92	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านนิเทศและประเมินผลการสอน โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.59$, S.D.=0.92) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่ผู้บริหารมีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและมากกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารสื่อสารให้ครูเห็นว่าบทบาทหน้าที่ในการเรียนการสอนของครูต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของโรงเรียน ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.89) รองลงมาคือ ผู้บริหารได้ทบทวนตรวจสอบผลงานนักเรียนเมื่อประเมินการเรียนการสอนของครู ($\bar{X}=3.73$, S.D.=0.94) และข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นบางครั้งและน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนอย่างไม่เป็นทางการ ($\bar{X}=3.37$, S.D.=1.15)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้ (n = 306)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้			
1. ผู้บริหารได้มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงาน ด้านหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจนและเหมาะสม	3.79	0.97	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
2. ผู้บริหารใช้ผลการประเมินนักเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู	3.79	0.97	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3. ผู้บริหารกำกับติดตามการใช้หลักสูตร ในชั้นเรียนเพื่อพิจารณาว่าการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่	3.80	0.96	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
4. ผู้บริหารได้ประเมินความสอดคล้องกันระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาและการใช้แบบทดสอบต่างๆ ของโรงเรียน	3.75	0.95	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
5. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพิจารณา ทบทวนหลักสูตรสถานศึกษาอย่างกระตือรือร้น	3.67	0.92	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
รวมเฉลี่ย	3.76	0.84	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้ โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.76$, S.D.=0.84) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.67 ถึง 3.80) โดยข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารกำกับติดตามการใช้หลักสูตรในชั้นเรียนเพื่อพิจารณาว่าการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่ ($\bar{X}=3.80$, S.D.=0.96) รองลงมา คือผู้บริหารได้มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงานด้านหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจนและเหมาะสม ($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.97) และผู้บริหารใช้ผลการประเมินนักเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู ($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.97) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพิจารณา ทบทวนหลักสูตรสถานศึกษาอย่างกระตือรือร้น ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.92)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (n = 306)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน			
1. ผู้บริหารพบปะครูเป็นรายบุคคลเพื่อสนทนาเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน	3.52	1.15	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
2. ผู้บริหารสนทนากับคณะครูเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อหาจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาของหลักสูตร	3.59	0.99	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แบบทดสอบวัดความสามารถและเครื่องมือวัดผลการปฏิบัติอย่างหลากหลายเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนตามเป้าหมายของโรงเรียน	3.84	0.90	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
4. ผู้บริหารชี้แจงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ครูทราบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	3.75	0.94	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
5. ผู้บริหารชี้แจงนักเรียนถึงความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียน	3.74	0.91	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
รวมเฉลี่ย	3.69	0.84	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.84) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.52 ถึง 3.84) โดยข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แบบทดสอบวัดความสามารถและเครื่องมือวัดผลการปฏิบัติอย่างหลากหลายเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนตามเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.90) รองลงมา คือ ผู้บริหารชี้แจงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ครูทราบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{X}=3.75$, S.D.=0.94) และข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารพบปะครูเป็นรายบุคคลเพื่อสนทนาเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน ($\bar{X}=3.52$, S.D.=1.15)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน (n = 306)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน			
1. ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการสอนและฝึกฝนทักษะและแนวคิดใหม่ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนการสอน	3.98	0.98	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
2. ผู้บริหารจำกัดกิจกรรมพิเศษเพื่อไม่ให้ล่วงล้ำเวลาการเรียนการสอน	3.55	1.13	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3. ผู้บริหารป้องกันการรบกวนเวลาการเรียนการสอนโดยประกาศเกี่ยวกับกำหนดเวลาเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ	3.64	1.18	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
4. ผู้บริหารไม่อนุญาตให้มีการเรียกพบนักเรียนระหว่างการเรียนการสอน	3.33	1.18	เกิดขึ้นบางครั้ง
5. ผู้บริหารมีบทลงโทษนักเรียนที่หนีเรียน	3.75	1.09	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
รวมเฉลี่ย	3.65	0.94	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.65$, S.D.=0.94) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อที่ผู้บริหารมีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.55 ถึง 3.98) ยกเว้นข้อผู้บริหารไม่อนุญาตให้มีการเรียกพบนักเรียนระหว่างการเรียนการสอน เกิดขึ้นบางครั้ง โดยข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการสอนและฝึกฝนทักษะและแนวคิดใหม่ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนการสอน ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.98) รองลงมาคือ ผู้บริหารมีบทลงโทษนักเรียนที่หนีเรียน ($\bar{X}=3.75$, S.D.=1.09) สำหรับข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นบางครั้งและน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารไม่อนุญาตให้มีการเรียกพบนักเรียนระหว่างการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.33$, S.D.=1.18)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน (n = 306)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน			
1. ผู้บริหารใช้เวลากับการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับครูและนักเรียนระหว่างหยุดพักหรือเวลาว่าง	3.59	1.06	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
2. ผู้บริหารเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อพูดคุยปัญหาต่างๆ ในโรงเรียนกับครูและนักเรียน	3.37	1.14	เกิดขึ้นบางครั้ง
3. ผู้บริหารเข้าร่วมและอำนวยความสะดวกในกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน	3.99	0.87	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
4. ในกรณีที่ครูมาสาย ผู้บริหารเข้าสอนแทนหรือจัดให้มีผู้รับผิดชอบการสอนแทน จนกว่าครูผู้สอนจะมาถึง	3.01	1.38	เกิดขึ้นบางครั้ง
5. ผู้บริหารช่วยสอนพิเศษหรือสอนในชั้นเรียนให้แก่ นักเรียนด้วยตนเอง	2.66	1.53	เกิดขึ้นบางครั้ง
รวมเฉลี่ย	3.32	0.97	เกิดขึ้นบางครั้ง

จากตารางที่ 4.9 พบว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบางครั้ง ($\bar{X}=3.32$, S.D.=0.97) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำเกิดขึ้นบางครั้ง (\bar{X} อยู่ระหว่าง 2.66 ถึง 3.37) โดยข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นบ่อยและมากกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารเข้าร่วมและอำนวยความสะดวกในกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน ($\bar{X}=3.99$, S.D.=0.87) รองลงมา คือ ผู้บริหารใช้เวลากับการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับครูและนักเรียนระหว่างหยุดพักหรือเวลาว่าง ($\bar{X}=3.59$, S.D.=1.06) และข้อที่มีระดับภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นบางครั้งและน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารช่วยสอนพิเศษหรือสอนในชั้นเรียนให้แก่ นักเรียนด้วยตนเอง ($\bar{X}=2.66$, S.D.=1.53)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู (n = 306)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู			
1. ผู้บริหารยกย่องครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนในที่ประชุมหรือมีบันทึกข้อความแจ้งให้ทราบ	3.56	1.11	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
2. ผู้บริหารแสดงความยินดีในความพยายามในการสอนของครูเป็นการส่วนตัว	3.58	1.02	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3. ผู้บริหารแสดงความยินดีกับครูโดยบันทึกไว้เป็นข้อมูลในแฟ้มประวัติของครู	3.31	1.23	เกิดขึ้นบางครั้ง
4. ผู้บริหารให้รางวัลครูที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีเยี่ยมโดยให้โอกาสในการพัฒนาด้านวิชาชีพ	3.65	1.10	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
5. ผู้บริหารมีบทลงโทษนักเรียนที่ไม่เอาใจใส่การเรียนหรือหนีเรียนอย่างชัดเจน	3.65	1.06	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
รวมเฉลี่ย	3.55	0.97	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.10 พบว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.55$, S.D.=0.97) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าเกือบทุกข้อมีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้ง (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.56 ถึง 3.65) ยกเว้นข้อผู้บริหารแสดงความยินดีกับครูโดยบันทึกไว้เป็นข้อมูลในแฟ้มประวัติของครู เกิดขึ้นบางครั้ง โดยข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นบ่อยและมากกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารให้รางวัลครูที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีเยี่ยมโดยให้โอกาสในการพัฒนาด้านวิชาชีพ ($\bar{X}=3.65$, S.D.=1.10) และ ผู้บริหารมีบทลงโทษนักเรียนที่ไม่เอาใจใส่การเรียนหรือหนีเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X}=3.65$, S.D.=1.06) สำหรับข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นบางครั้งและน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารแสดงความยินดีกับครูโดยบันทึกไว้เป็นข้อมูลในแฟ้มประวัติของครู ($\bar{X}=3.31$, S.D.=1.23)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู (n = 306)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู			
1. ผู้บริหารสื่อสารให้ครูร่วมรับรู้ว่ากิจกรรมในการพัฒนาครูสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน	3.82	0.92	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
2. ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะการสอนที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรมมาใช้ในชั้นเรียน	3.88	0.82	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3. ผู้บริหารจัดเวลาให้ครูได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนการสอนที่ได้รับจากการฝึกอบรมต่างๆ	3.61	1.04	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
4. ผู้บริหารได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากครูและบุคลากรอื่นในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่โรงเรียน	3.98	0.81	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
5. ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมครูที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนบ่อยครั้ง	3.89	0.94	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
รวมเฉลี่ย	3.83	0.76	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.11 พบว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู โดยภาพรวม มีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.83$, S.D.=0.76) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.61 ถึง 3.98) โดยข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งมากที่สุดคือ ผู้บริหารได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากครูและบุคลากรอื่นในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่โรงเรียน ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.81) รองลงมา คือ ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมครูที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.89$, S.D.=0.94) และข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารจัดเวลาให้ครูได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนการสอนที่ได้รับจากการฝึกอบรมต่างๆ ($\bar{X}=3.61$, S.D.=1.04)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน (n = 306)

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน			
1. ผู้บริหารประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมอย่างเป็นทางการ เช่น ให้คำชม หรือกล่าวถึงในจดหมายข่าวของโรงเรียน	4.12	0.88	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
2. ผู้บริหารใช้การประชุมเพื่อยกย่องนักเรียนที่มีผลการเรียนดีหรือมีความพฤติกรรมดี	4.02	0.99	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3. ผู้บริหารยกย่อง นักเรียนที่มีผลการเรียนดีหรือมีความก้าวหน้าในการเรียนโดยใช้ผลงานของนักเรียนเป็นสำคัญ	4.05	0.98	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
4. ผู้บริหารแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงความสามารถของนักเรียนในการเรียนหรือการช่วยเหลืองานอื่นๆของโรงเรียน	4.01	0.90	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
5. ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูยอมรับหรือชื่นชมนักเรียนที่ประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนหรือกิจกรรมของโรงเรียน	4.19	0.79	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
รวมเฉลี่ย	4.08	0.80	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.12 พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน โดยภาพรวมมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=4.08$, S.D.=0.80) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 4.01 ถึง 4.19) โดยข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูยอมรับหรือชื่นชมนักเรียนที่ประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนหรือกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.79) รองลงมา คือ ผู้บริหารประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมอย่างเป็นทางการ เช่น ให้คำชม หรือกล่าวถึงในจดหมายข่าวของโรงเรียน ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.88) และข้อที่ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงความสามารถของนักเรียนในการเรียนหรือการช่วยเหลืองานอื่นๆของโรงเรียน ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.90)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน
ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามภูมิภาคของครู

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมทั้ง 10 ด้าน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การนิเทศและประเมินผลการสอน การประสานงาน การนำหลักสูตรไปใช้ การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน การเอาใจใส่ครูและนักเรียน การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู การส่งเสริมการพัฒนางานวิชาชีพสำหรับครู และการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน จำแนกตามภูมิภาคการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานของครู ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้นเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่า t-test และ F-test ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.13 ถึง 4.16

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามภูมิภาคการศึกษาของครู

รายการ	ปริญญาตรี (n=199)			ปริญญาโทหรือสูงกว่า (n=107)			t	sig
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน	3.88	0.81	บ่อยครั้ง	4.10	0.73	บ่อยครั้ง	2.252	.025*
2. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน	3.71	0.89	บ่อยครั้ง	4.05	0.81	บ่อยครั้ง	3.302	.001**
3. นิเทศและประเมินผลการสอน	3.44	0.92	บางครั้ง	3.88	0.85	บ่อยครั้ง	4.098	.000**
4. การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้	3.66	0.84	บ่อยครั้ง	3.94	0.80	บ่อยครั้ง	2.893	.004**
5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน	3.58	0.85	บ่อยครั้ง	3.89	0.78	บ่อยครั้ง	3.123	.002**
6. การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน	3.57	0.98	บ่อยครั้ง	3.80	0.84	บ่อยครั้ง	2.116	.035*
7. การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน	3.24	0.97	บางครั้ง	3.49	0.97	บางครั้ง	2.170	.031*
8. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู	3.40	0.97	บางครั้ง	3.83	0.89	บ่อยครั้ง	3.861	.000**
9. การส่งเสริมการพัฒนางานวิชาชีพสำหรับครู	3.73	0.79	บ่อยครั้ง	4.03	0.67	บ่อยครั้ง	3.443	.001**

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

รายการ	ปริญญาตรี (n=199)			ปริญญาโทหรือสูงกว่า (n=107)			t	sig
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
10. การเสริมสร้างแรงจูงใจ สำหรับผู้เรียน	4.00	0.85	บ่อยครั้ง	4.23	0.70	บ่อยครั้ง	2.599	.010*
รวมเฉลี่ย	3.62	0.78	บ่อยครั้ง	3.93	0.70	บ่อยครั้ง	3.356	.001**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 4.13 จะเห็นได้ว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการรับรู้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.62$, S.D.=0.78) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเกือบทุกด้านทุกด้านอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.24 ถึง 4.00) โดยด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำมากกว่าด้านอื่น คือ ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.85) รองลงมา คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.81) ส่วนด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำน้อยกว่าด้านอื่น คือ ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน ($\bar{X}=3.24$, S.D.=0.97)

ในขณะที่ ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า มีการรับรู้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.49 ถึง 4.23) โดยด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำมากกว่าด้านอื่น คือ ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.70) รองลงมา คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.73) ส่วนด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำน้อยกว่าด้านอื่น คือ ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน ($\bar{X}=3.49$, S.D.=0.97)

เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความสอดคล้องกัน คือ ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้ต่อระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 หรือ .05 โดยครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่ามีการรับรู้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้านในระดับบ่อยครั้งมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 รายด้านจำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู

พฤติกรรมภาวะผู้นำ	ต่ำกว่า 5 ปี (n=23)			5-10 ปี (n=85)			11-15 ปี (n=77)			15 ปีขึ้นไป (n=121)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. กำหนดเป้าหมายฯ	3.44	1.21	บางครั้ง	4.45	0.76	บ่อยครั้ง	4.06	0.65	บ่อยครั้ง	3.92	0.75	บ่อยครั้ง
2. การ สื่อสารเป้าหมายฯ	3.14	1.41	บางครั้ง	3.91	0.76	บ่อยครั้ง	4.05	0.68	บ่อยครั้ง	3.77	0.87	บ่อยครั้ง
3. การนิเทศและประเมินผลฯ	2.89	1.32	บางครั้ง	3.74	0.75	บ่อยครั้ง	3.96	0.73	บ่อยครั้ง	3.40	0.93	บางครั้ง
4. การประสานการใช้หลักสูตร	3.36	1.09	บางครั้ง	3.88	0.67	บ่อยครั้ง	3.98	0.75	บ่อยครั้ง	3.61	0.90	บ่อยครั้ง
5. การตรวจสอบความก้าวหน้าฯ	3.26	1.02	บางครั้ง	3.82	0.74	บ่อยครั้ง	3.99	0.70	บ่อยครั้ง	3.48	0.87	บางครั้ง
6. การควบคุมการใช้เวลาฯ	2.98	1.38	บางครั้ง	3.87	0.74	บ่อยครั้ง	3.86	0.88	บ่อยครั้ง	3.49	0.92	บางครั้ง
7. การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน	2.63	0.99	บางครั้ง	3.59	0.91	บ่อยครั้ง	3.69	0.97	บ่อยครั้ง	3.03	0.86	บางครั้ง
8. การเสริมสร้างขวัญกำลังใจครู	3.06	1.14	บางครั้ง	3.71	0.82	บ่อยครั้ง	3.88	0.79	บ่อยครั้ง	3.31	1.03	บางครั้ง
9. การส่งเสริมวิชาชีพครูฯ	3.25	1.07	บางครั้ง	3.99	0.56	บ่อยครั้ง	3.94	0.70	บ่อยครั้ง	3.77	0.80	บ่อยครั้ง
10.การเสริมสร้างแรงจูงใจผู้เรียน	3.38	1.08	บางครั้ง	4.28	0.56	บ่อยครั้ง	4.13	0.75	บ่อยครั้ง	4.03	0.85	บ่อยครั้ง
รวม	3.14	1.10	บางครั้ง	3.88	0.61	บ่อยครั้ง	3.95	0.68	บ่อยครั้ง	3.58	0.77	บ่อยครั้ง

จากตารางที่ 4.14 จะเห็นได้ว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี มีการรับรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเกิดขึ้นบางครั้ง ($\bar{X}=3.14$, S.D.=1.10) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเกิดขึ้นบางครั้งเช่นกัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 2.63 ถึง 3.44) โดยด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำมากกว่าด้านอื่น คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=3.44$, S.D.=1.21) รองลงมาคือ ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน ($\bar{X}=3.38$, S.D.=1.08) ส่วนด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำน้อยกว่าด้านอื่น คือ ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน ($\bar{X}=2.63$, S.D.=0.99)

สำหรับครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี มีการรับรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.59 ถึง 4.45) โดยด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำมากกว่าด้านอื่น คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.56) ส่วนด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำน้อยกว่าด้านอื่น คือ ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน ($\bar{X}=3.59$, S.D.=0.91)

ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-15 ปี มีการรับรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.68) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.69 ถึง 4.13) โดยด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำมากกว่าด้านอื่น คือ การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.75) รองลงมา คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.65) ส่วนด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำน้อยกว่าด้านอื่น คือ ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน ($\bar{X}=3.69$, S.D.=0.97)

นอกจากนี้ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 15 ปีขึ้นไป มีการรับรู้ที่ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ($\bar{X}=3.58$, S.D.=0.77) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งและเกิดขึ้นบางครั้งเท่ากัน (\bar{X} อยู่ระหว่าง 3.03 ถึง 4.03) โดยด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำมากกว่าด้านอื่น คือ การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.55) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=3.92$, S.D.=0.75) ส่วนด้านที่ผู้บริหารแสดงระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำน้อยกว่าด้านอื่น คือ ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน ($\bar{X}=3.03$, S.D.=0.86)

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน
ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 12 โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน
ของครู

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. การกำหนดเป้าหมายของ โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	7.777	2.592	4.288	.006**
	ภายในกลุ่ม	302	182.590	.605		
	รวม	305	190.378			
2. การสื่อสารเป้าหมายของ โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	15.799	5.266	7.285	.000**
	ภายในกลุ่ม	302	218.326	.723		
	รวม	305	234.125			
3. นิเทศและประเมินผลการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	27.994	9.331	12.164	.000**
	ภายในกลุ่ม	302	231.678	.767		
	รวม	305	259.672			
4. การประสานงานการนำ หลักสูตรไปใช้	ระหว่างกลุ่ม	3	10.970	3.657	5.428	.001**
	ภายในกลุ่ม	302	203.439	.674		
	รวม	305	214.409			
5. การตรวจสอบความก้าวหน้า ของนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	18.387	6.129	9.414	.000**
	ภายในกลุ่ม	302	196.615	.651		
	รวม	305	215.002			
6. การควบคุมการใช้เวลาในการ จัดการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	20.972	6.991	8.492	.000**
	ภายในกลุ่ม	302	248.601	.823		
	รวม	305	269.572			
7. การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	36.757	12.252	14.667	.000**
	ภายในกลุ่ม	302	252.284	.835		
	รวม	305	289.041			
8. การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ สำหรับครู	ระหว่างกลุ่ม	3	22.841	7.614	8.803	.000**
	ภายในกลุ่ม	302	261.202	.865		
	รวม	305	284.043			
9. การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ สำหรับครู	ระหว่างกลุ่ม	3	11.151	3.717	6.780	.000**
	ภายในกลุ่ม	302	165.562	.548		
	รวม	305	176.713			
10. การเสริมสร้างแรงจูงใจ สำหรับผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	15.387	5.129	8.504	.000**
	ภายในกลุ่ม	302	182.153	.603		
	รวม	305	197.540			

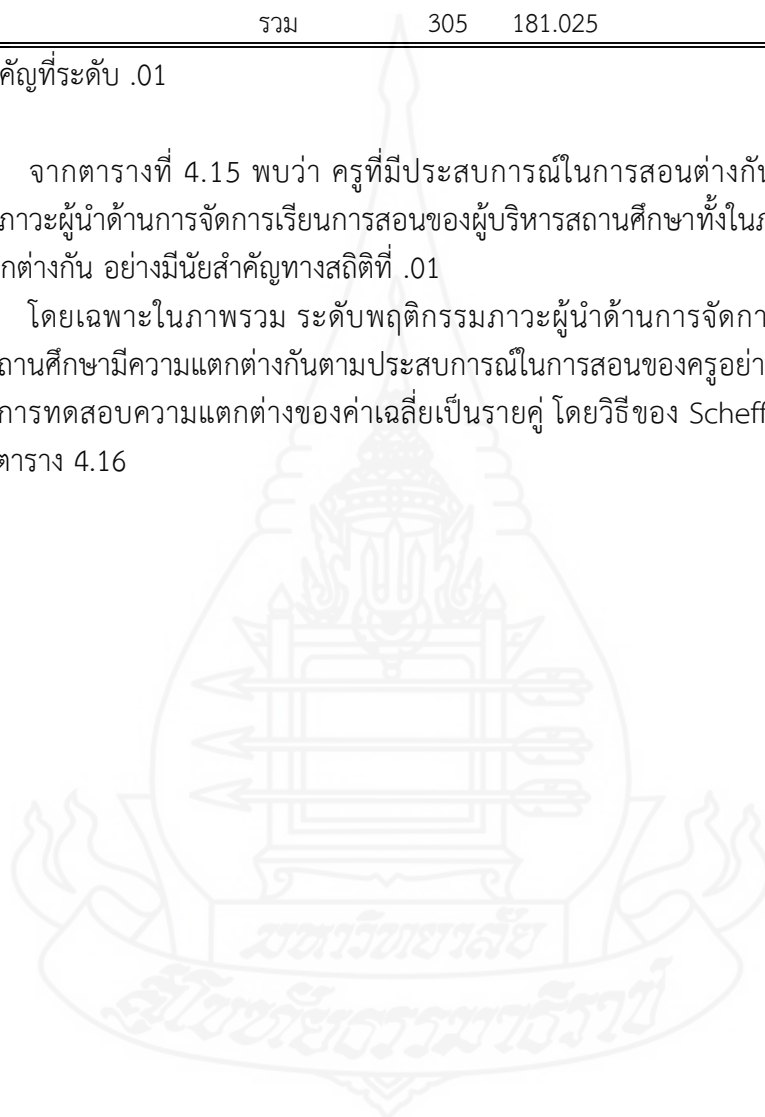
ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
รวมเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	3	16.539	5.513	10.122	.000**
	ภายในกลุ่ม	302	164.485	.545		
	รวม	305	181.025			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีการรับรู้ต่อระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

โดยเฉพาะในภาพรวม ระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกันตามประสบการณ์ในการสอนของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงต้องทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffes ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตาราง 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ของระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอนของครู

พฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัด การเรียนการสอน	ประสบการณ์ในการสอน							
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปี – 10 ปี		11 ปี – 15 ปี		15 ปีขึ้นไป	
	Mean Difference	sig	Mean Difference	sig	Mean Difference	sig	Mean Difference	sig
ต่ำกว่า 5 ปี	-	-	.743	0.000**	-.814	.000**	-.441	.077
5 ปี – 10 ปี	-	-	-	-	-.070	.947	.302	.041*
11 ปี – 15 ปี	-	-	-	-	-	-	.373	.008**
15 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

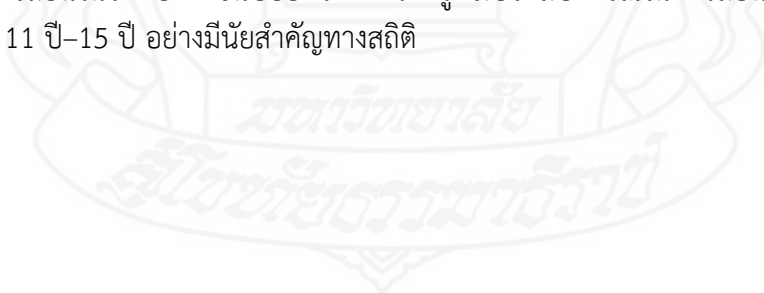
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี มีการรับรู้ต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 ปี-10 ปี และแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปี-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี มีการรับรู้ว่า ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งต่ำกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5-10 ปี และ 11 ปี-15 ปี

สำหรับครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 ปี-10 ปี นอกจากจะมีการรับรู้ต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี แล้ว ยังมีการรับรู้แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 15 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 5 ปี-10 ปี มีการรับรู้ว่า ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี และ 15 ปีขึ้นไป

ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปี-15 ปี นอกจากจะมีการรับรู้ต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารแตกต่างกับครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปีแล้ว ยังมีการรับรู้แตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 15 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 ปี-15 ปี มีการรับรู้ว่า ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 5 ปี และ 15 ปีขึ้นไป

สรุปได้ว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในช่วง 5ปี-10ปี และ 11ปี-15 ปี มีการรับรู้ว่า ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี และ 15 ปีขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทางตรงกันข้ามครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี มีการรับรู้ว่า ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งต่ำกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมานานในช่วง 5 ปี-10 ปี และ 11 ปี-15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานของครู ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครู

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

ครูที่มีภูมิลำเนาต่างกันทั้งด้านวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนมีการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 แตกต่างกัน

1.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ในปีการศึกษา 2557 จำนวน 1,456 คน จาก 13 โรงเรียน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำนวน 306 คน จาก 13 โรงเรียน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น.33) และใช้การสุ่มอย่างง่าย

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เกือบทุกข้อ

มีค่าประมาณ 1.00 และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ .96 ด้วยวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างกรอกข้อมูลพร้อมทั้งนัดหมายกำหนดเวลาในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 306 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน และวิทยฐานะของครู โดยใช้ความถี่และร้อยละ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สำหรับการวิเคราะห์การเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู จำแนกตาม คุณวุฒิการศึกษาของครูโดยการทดสอบด้วยค่าสถิติ t-test แบบ กลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระจากกัน (Independent Samples) และประสบการณ์ในการสอน ใช้การทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test (One Way Analysis of Variance: ANOVA) และทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ Scheffes

1.4 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1.4.1 พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าแต่ละด้านมีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำเกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู ด้านการประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน ด้านการเสริมสร้างขวัญกำลังใจสำหรับครู และด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละด้าน พบว่า ครูรับรู้ต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

1) ด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ การสนับสนุนให้ครูยอมรับหรือชื่นชมนักเรียนที่ประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนหรือกิจกรรมของโรงเรียน รองลงมา คือ การประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมอย่างเป็นทางการ ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ การแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงความสามารถของนักเรียนในการเรียนหรือการช่วยเหลืองานอื่นๆของโรงเรียน

2) *ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน* พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ การวางแผนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายของโรงเรียนโดยการประชุมมอบหมายงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง รองลงมา คือ การปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายประจำปีของโรงเรียนให้มีความชัดเจน ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ การใช้ผลการประเมินทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อพัฒนางานวิชาการให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน และการพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียนให้เข้าใจง่ายและครูสามารถนำไปใช้ได้

3) *ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน* พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ การสนทนา อภิปราย หรือพูดคุยเกี่ยวกับเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนกับครูในที่ประชุมอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา คือ การสื่อสารถึงพันธกิจของโรงเรียนกับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ การเชื่อมโยงเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู และการจัดแสดงเป้าหมายวิชาการของโรงเรียนให้สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนและน่าสนใจ

4) *ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู* พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ การได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากครูและบุคลากรอื่นในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่โรงเรียน รองลงมา คือ การเป็นผู้นำหรือเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมครูที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนบ่อยครั้ง ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ การจัดเวลาให้ครูได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนการสอนที่ได้รับจากการฝึกอบรมต่างๆ

5) *ด้านการประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้* พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ การกำกับติดตามการใช้หลักสูตรในชั้นเรียนเพื่อพิจารณาว่าการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่ รองลงมา คือ การมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงานด้านหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นอย่างชัดเจนและเหมาะสม และการใช้ผลการประเมินนักเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ การมีส่วนร่วมในการพิจารณาทบทวนหลักสูตรสถานศึกษาอย่างกระตือรือร้น

6) *ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน* พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แบบทดสอบวัดความสามารถและเครื่องมือวัดผลการปฏิบัติอย่างหลากหลายเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนตามเป้าหมายของโรงเรียน รองลงมา คือ การชี้แจงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ครูทราบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ การพบปะครูเป็นรายบุคคลเพื่อสนทนาเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน

7) *ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน* พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ การกระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการสอนและฝึกฝนทักษะและแนวคิดใหม่ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนการสอน รองลงมาคือ การมีบทลงโทษนักเรียนที่หนีเรียน ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งน้อยกว่าข้ออื่น คือ การไม่อนุญาตให้มีการเรียกพบนักเรียนระหว่างการเรียนการสอน

8) *ด้านนิเทศและประเมินผลการสอน* พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ การสื่อสารให้ครูเห็นว่าบทบาทหน้าที่ในการเรียนการสอนของครูต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของโรงเรียน รองลงมาคือ ผู้บริหารได้ทบทวนตรวจสอบผลงานนักเรียนเมื่อประเมินการเรียนการสอนของครู ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นบางครั้งและน้อยกว่าข้ออื่น คือ การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนอย่างไม่เป็นทางการ

9) *ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู* พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ การให้รางวัลครูที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีเยี่ยม และการมีบทลงโทษนักเรียนที่ไม่เอาใจใส่การเรียนหรือหนีเรียนอย่างชัดเจน ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นบางครั้งและน้อยกว่าข้ออื่น คือ การแสดงความยินดีกับครูโดยบันทึกไว้เป็นข้อมูลในแฟ้มประวัติของครู

10) *ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน* พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ การเข้าร่วมและอำนวยความสะดวกในกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน รองลงมา คือ การใช้เวลากับการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับครูและนักเรียนระหว่างหยุดพักหรือเวลาว่าง ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นบางครั้งและน้อยกว่าข้ออื่น คือ การช่วยสอนพิเศษหรือสอนในชั้นเรียนให้แก่ นักเรียนด้วยตนเอง

1.4.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครู พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ นั่นคือ ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่ามีการรับรู้ว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับบ่อยครั้งมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในช่วง 5 ปี-10 ปี และ 11ปี-15 ปี มีการรับรู้ว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี และ 15 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู ได้ข้อค้นพบที่น่าสนใจแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า แต่ละด้านผู้บริหารมีระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเช่นกัน โดยเฉพาะด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน และด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน โดยมีประเด็นที่ควรอภิปรายดังต่อไปนี้

จากผลการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ให้ความสำคัญกับด้านการเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน โดยเฉพาะข้อที่สนับสนุนให้ครูยอมรับหรือชื่นชมนักเรียนที่ประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนหรือกิจกรรมของโรงเรียน และการประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมอย่างเป็นทางการ จะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนนั้น สิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งก็คือ ส่งเสริมให้เด็กเกิดมีแรงจูงใจขึ้น ถ้าสามารถทำได้ผู้บริหารควรส่งเสริมให้เด็กเกิดแรงจูงใจภายใน แต่แรงจูงใจภายในนั้นปลูกฝังได้ยาก ครูทั่วไปจึงมักใช้แรงจูงใจภายนอกเข้าช่วย แรงจูงใจภายนอกที่ครูใช้อยู่เป็นประจำ คือ การให้รางวัล ซึ่งรางวัลจะเป็นเครื่องกระตุ้นที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนเพราะทั้งผู้ให้และผู้รับจะเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน (วรณีย์ ลิ้มอักษร , 2554 น.143) เช่นเดียวกับที่ Waller และ Waller (1998 อ้างถึงใน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, น. 30) กล่าวว่า โรงเรียนที่กำหนดให้มีการเสริมแรงหรือการให้รางวัลจะเป็นการกระตุ้นความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนมากกว่าเน้นการลงโทษ

ผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน เนื่องจากเป้าหมายของโรงเรียนจะต้องมีความชัดเจนโดยเน้นที่ผลลัพธ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยที่ทีมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนและจะต้องรวมถึงความรับผิดชอบของคณะครู เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุด โดยข้อที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งมากกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารวางแผนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายของโรงเรียนโดยการประชุมมอบหมายงานแก่ผู้ที่รับผิดชอบ และ การปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายประจำปีของโรงเรียนให้มีความชัดเจน ดังเช่น Knezevich (1984 อ้างถึงใน ศศิธร บุตรเมือง, 2555) ระบุว่า ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการปฏิบัติงานเพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถในการชี้แจง ทำความเข้าใจ และกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างชัดเจน ตลอดจนมีความรู้และทักษะในระบบการจัดสรรงบประมาณแบบโครงการและบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์และผลงานเป็นหลัก และการที่ผู้บริหารบริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน เนื่องจากการดำเนินการใดๆ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้นจะต้องมีผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายและมีเป้าหมายอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ อาคม วัตโธสง (2547, น.99) ที่กล่าวว่า การที่ผู้บริหาร

สถานศึกษาจะทำให้บุคลากรทราบบทบาทและหน้าที่ของตนนั้นจะต้องมอบหมายงานให้บุคลากรอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับ

Lipham and Hoeh (1974, pp. 205-334, อ้างถึงใจ จรัส อติวิทยากรณ์, 2554, น. 318) ที่ว่า ผู้นำมีหน้าที่สรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานและมอบหมายงานให้เหมาะสมและต้องส่งเสริมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและต้องมีการประเมินการทำงานของบุคลากรเป็นระยะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร บุตรเมือง (2555) พบว่า ครูรับรู้ว่าการบริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่อง-การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

การที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บทบาทด้านการสื่อสารของผู้นำทางการศึกษา จะต้องมีความสามารถในการสื่อสารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพโดยเน้นประสิทธิผลของการสื่อสารให้บุคลากรยอมรับ ศรัทธาและเข้าใจถูกต้องตรงประเด็น และการเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบ โดยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันและสร้างการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะ การสนทนาอภิปราย หรือพูดคุยเกี่ยวกับเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนกับครูในที่ประชุมอย่างสม่ำเสมอ และการสื่อสารถึงพันธกิจของโรงเรียนกับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย ผู้นำคุณภาพจะต้องสามารถสื่อสารกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกองค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพการทำงานต้องอาศัยหลักการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hoy and Miskel (1982, pp.190-192, อ้างถึงในวาสนา สารกรณ์, 2554) การติดต่อสื่อสารในโรงเรียนเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้สึกรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติในส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ได้แก่ การสื่อสารระหว่างผู้บริหารกับครู นักเรียน ผู้ปกครองตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง และการสื่อสารของผู้บริหารเป็นพฤติกรรมที่จะช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จ การสื่อสารจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อผู้รับข่าวสารเข้าใจเหมือนกับผู้ส่งสารตั้งใจส่งสารนั้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา สารกรณ์ (2556) พบว่า ครูมีการรับรู้ต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำโปสเตอร์หรือป้ายประกาศ เพื่อสร้างความตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญของเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน และการจัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการสื่อสารเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน

นอกจากนี้ผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู เนื่องจากการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เป็นกระบวนการสร้างเสริมบุคลากรครูให้เป็นครูผู้นำ ดังเช่น สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2547, น. 1) ระบุว่า การพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นครูผู้นำจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการทั้งการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้สามารถนำความรู้ความสามารถไปใช้ให้เกิดองค์การมากที่สุด ช่วยให้อุทิศการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ลดความผิดพลาดในการทำงาน และยังช่วยให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพของ ตลอดจนปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงขององค์การได้ตามเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ข้อที่ว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสู่มืออาชีพและได้รับการส่งเสริมเข้าสู่วิทยฐานะที่สูงขึ้น ทั้งนี้แนวทางการพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้แนวทางที่ต้นสังกัดได้เสนอแนะเพื่อ

การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล นั่นคือ การพัฒนาบุคลากรครูอย่างหลากหลายวิธีและต่อเนื่องเพื่อให้ครูสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน สอดคล้องกับความคิดเห็นของจรูณี เก้าเอี้ยน (2557, น. 128) และจอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, น.116) ที่เน้นการพัฒนาบุคลากรครูและเห็นว่าสถานศึกษาใดที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพสูงได้ สถานศึกษานั้นก็จะประสบความสำเร็จในการบริหารงาน

อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน อยู่ในระดับเกิดขึ้นบางครั้งซึ่งน้อยกว่าด้านอื่นๆ และครูรับรู้ว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสอนนักเรียนด้วยตนเองน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารต้องมีบทบาทในการส่งเสริมการจัดการศึกษาในหลายประการ อาทิ การบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในโรงเรียน การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน และการปฏิบัติงานของครู และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (จันทร์จิรา พิทักษ์, 2550, น. 23) ซึ่งจากบทบาทดังกล่าว ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีเวลาในการช่วยสอนพิเศษหรือสอนในชั้นเรียนให้แก่ นักเรียนด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารมีการเข้าร่วมและอำนวยความสะดวกในกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน การใช้เวลากับการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับครูและนักเรียนระหว่างหยุดพักหรือเวลาว่างบ่อยครั้ง แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้บริหารเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับครูและนักเรียน เป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมจะช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมต่างๆ สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ผู้บริหารอยู่ในโรงเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ใกล้ชิดกับครูและนักเรียน ยังจะส่งผลดีต่อทัศนคติและพฤติกรรมของครูและนักเรียน อีกด้วย และสอดคล้องกับ คณะกรรมการการศึกษา รัฐแมริแลนด์ (อ้างถึงในสิร์รานี วสุภัทร, 2551, น. 54) การร่วมกิจกรรมอย่างกลมเกลียวกัน เป็นการให้ความเคารพ สร้างทีมงาน และไว้วางใจอย่างแท้จริงในการประสานสัมพันธ์กับนักเรียน บุคลากร และผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารมีความคาดหวังสูงต่อผู้เรียนและครูในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สร้างทีมภาวะผู้นำของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ในการเรียนรู้ของนักเรียนและให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร บุตรเมือง (2555) ที่พบว่า ครูรับรู้ว่าคุณสมบัติภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการอยู่พร้อมในโรงเรียนเพื่อเป็นหลักแก่ครูและนักเรียนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการ ใช้เวลาส่วนใหญ่ในการปฏิบัติภารกิจอยู่ภายในโรงเรียน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการปฏิบัติภารกิจในโรงเรียน

2.2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการสอนของครู มีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

การจำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน โดยครูที่มีระดับปริญญาโทหรือสูงกว่ามีการรับรู้

ผู้บริหารสถานศึกษา แสดงเห็นว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งความรู้ในที่นี้ คือ สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติ และทักษะความเข้าใจ หรือ สารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ องค์กรวิชาในแต่ละสาขา และบุคคลเหล่านี้จะมีความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวคน เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของ แต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่างๆ เป็นความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด หรือลายลักษณ์ อักษรได้โดยง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือ ประสบการณ์ แนวความคิด บางครั้งจึงเรียกว่า ความรู้แบบ นามธรรม ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่าย่อมมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนมากกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา สารภรณ์ (2556) พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการรับรู้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร บุญโญปกรณ์ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษากันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารต่างกัน

การจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครู พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนในช่วง 5 ปี-10 ปี และ 11 ปี-15 ปี มีการรับรู้ว่า ผู้บริหารแสดงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับเกิดขึ้นบ่อยครั้งสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี และ 15ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยส่วนใหญ่มีวิทยฐานะ คศ. 2 ที่มีประสบการณ์ในการสอนอยู่ในช่วง 5-10 ปี และ 11-15 ปี ซึ่งคนในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังทำงานที่มีความกระฉับกระเฉง มีความกระตือรือร้นสูง ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้เกิดความสำเร็จสูง เป็นกลุ่มที่ต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้มีและเลื่อนวิทยฐานะให้สูงขึ้น ดังกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ข้อที่ว่า พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนส่งเสริมด้านวิทยฐานะให้สูงขึ้น โดยการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา อาจจะเป็นการจัดให้ ได้เรียนรู้ อบรม ประชุม สัมมนา ศึกษาดูงาน ครูที่ได้เรียนรู้ย่อมได้พบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ใช้ความอดทนในการอยู่ร่วมกันในสังคม ทำให้เกิดการเรียนรู้การปรับปรุงและพัฒนา จนเกิดทักษะและประสบการณ์จากการที่ได้เรียนรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานและทราบบทบาทและพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาในมุมมองที่กว้างหรือเกิดความประทับใจแตกต่างจากบุคคลที่ได้รับการเรียนรู้ที่น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมร บุญโญปกรณ์ (2554) พบว่า ครูและผู้บริหารที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู ทั้ง 10 ด้าน เมื่อพิจารณาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนในแต่ละด้าน มีประเด็นที่ควรให้ข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

3.1.1 ด้านการใส่ใจดูแลครูและนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรช่วยสอนพิเศษ หรือสอนในชั้นเรียนให้แก่นักเรียนด้วยตนเองเมื่อมีโอกาส และควรเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อพูดคุยปัญหาต่างๆ กับครูและนักเรียน เพื่อนำผลที่ได้จากการดำเนินการดังกล่าวมาพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของตน

3.1.2 ด้านการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของครูอย่างหลากหลายวิธี โดยเฉพาะการแสดงความยินดียกย่องครูในที่ประชุมครูหรือบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ครูมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3.1.3 ด้านการนิเทศและประเมินผลการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการนิเทศและประเมินผลการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาการสอนของครู โดยมีนโยบายด้านการนิเทศการสอนอย่างชัดเจน และให้มีการสังเกตการสอนในชั้นเรียนอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทาง พร้อมทั้งสะท้อนจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนให้ครูทราบหลังจากการสังเกตการสอน เพื่อช่วยให้ครูได้มีการพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ

3.1.4 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู โดยการจัดเวลาให้ครูทั้งที่มีประสบการณ์ และไม่มีประสบการณ์ได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนการสอน หรือองค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมต่างๆ เพื่อเป็นการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาในโอกาสต่อไป ควรมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.2.1 ควรศึกษาซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่นซึ่งเป็นครูในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในเขตอื่น

3.2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากลกับความผูกผันในวิชาชีพของครู

3.2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2.4 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ: การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- _____. (2552). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมชนุสสทกรณการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กลุ่มนโยบายและแผน. (2558). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2557 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12.
- กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. (2557). ค่าสถิติพื้นฐานการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ปีการศึกษา 2555-2557 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. นครศรีธรรมราช : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12.
- _____. (2557). ผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ปีการศึกษา 2554-2558. ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12. นครศรีธรรมราช: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12.
- ขวัญจิตต์ เนียมเกตุ. (2552). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ขวัญใจ ขุนทำนาย. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ในกลุ่มการศึกษาที่ 9. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- จรัส อติวิทยากรณ. (2554). หลักการและทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จรรณี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- จันทร์จิรา พิทักษ์. (2550). บทบาทในการจัดการเรียนการสอน ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาล ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- จักรพงษ์ ธาบุตร. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนคร เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- จักรกฤษ วงษ์ขาลี. (2551). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิตธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.

- จอมพงศ์ มงคลวนิช.(2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉวีวรรณ บางน้ำเค็ม. (2552). *ภาวะผู้นำทางการสอนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ชาญชัย อาจิมสมาจาร. (2550). *ภาวะผู้นำในองค์การ*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
_____. (2555). *หลักการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษา*. ปัตตานี: สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.
- ชัยชาญ น้อยนันทน์, ทวี แยมดี และลูกน้ำ มากกลิ่น.(2552). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3*. (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชัยลักษณ์ รักษา และคณะ. (2552). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ทิวดี มณีโชติ. (2549). *การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- นภาดาว เกตุสุวรรณ. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียงกับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, นครนายก.
- นรา สมประสงค์. (2550). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิตย สัมมาพันธ์. (2546). *ภาวะผู้นำพลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ: อินโนกราฟฟิก.
- นพวงา วิภักดิ์. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- นภดล ผดุงศรี. (2550). *ภาวะผู้นำทางการเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดูดธานีหนองคายและหนองบัวลำภู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- นภดล เหล่าโพธิ์. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.

- นาวา สุขขรมย์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- เนตรพัฒน์ ยาวีราช. (2552). *ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ลกรุ๊ป.
- _____. (2556). *ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ลกรุ๊ป.
- บรรพต รุ่งเจนทร์. (2557). *ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์.
- ปรีดี ประทุมสุรธรรม์. (2555). *การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ประสิทธิ์ เขียวศรี และคณะ. (2548). *รูปแบบการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ.
- พัทธยา ชนะพันธ์. (2555). *รูปแบบภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30*. (ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพฯ.
- พิมพ์ชญา ขงเกียรติกาญจน์. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- พิมพ์กา ธรรมสิทธิ์. (2554). *หลักการบริหารการศึกษา*. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2552). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนตรี.
- มณฑา วิญญูโสภิต. (2547). *การศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- เมตตา สอนเสนา. (2557). *ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

- ละอองดาว ปะโพธิง. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับพฤติกรรมการสอนที่มีประสิทธิผลของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดเลย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). *ผู้บริหารโรงเรียน:สามมิติการพัฒนาวิชาชีพสู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิผล*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.
- วาสนา สารกรณ์. (2556). *การเปรียบเทียบการรับรู้ของครูต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2554). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- วิเชียร วิทย์อุดม. (2548). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ธีระและไซเท็กซ์.
- _____. (2550). *ภาวะผู้นำ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
- สหชัย วันทอง. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยาเขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ศศิธร บุตรเมือง. (2555). *พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนกลุ่มสาครบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *รายงานการศึกษาเรื่อง ระบบกลไกการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก.
- _____. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิก.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สิร์รานี วสุภัทร. (2551). *ภาวะผู้นำทางวิชาการและสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษภีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2545). *ภาวะผู้นำ:ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: บุ๊คลิงค์ เสมารธรรม.

- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2550). *ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตทางการบริหาร การศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2555). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เสนห์ จ้อยโต. (2552). *วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ผู้นำยุคใหม่*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อมร บุญโญปกรณ์. (2554). *พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนระดับ ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- อาคม วัดโธสง. (2547). *หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ
- Hallinger, P. (2000, April). *A review of two decades of research of the principalship using the "Principal Instructional Management Rating Scale"*. Paper presented at the annual meeting of the American Educational Research Association, Seattle, WA.
- Peariso, F.J. (2011). *A study of principals' principals' instructional leadership behaviors and beliefs of good pedagogical practice among effective California high schools serving socioeconomically disadvantaged and English learners*. (the Degree Doctor of Education). Liberty University. USA, Lynchburg.
- Yasser, F., Hendawy Al-Mahdy & Amal, R. Al-kiyumi, (2015). Teachers' perceptions of principals' instructional leadership in Omani schools. *American Journal of Educational Research*, 12(3), 1504-1510

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบช่วยธรรมสารีรวิภา

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ(แบบสอบถาม)

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ชื่อ นายวิสุทธิ์ พิชัยยุทธ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียรใหญ่
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเชียรใหญ่ ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80190
วุฒิการศึกษา ค.ม. (บริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้บริหารสถานศึกษา 27 ปี
2. ชื่อ นางนิตยารัตน์ คงนาลีก
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280
วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา 20 ปี
3. ชื่อ นางศิริมนตร์ ชินวงศ์
ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์
สถานที่ทำงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12
ตำบลโพธิ์เสด็จ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000
วุฒิการศึกษา ศษ.ม.(การวัดผลและวิจัย) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ศึกษานิเทศก์ 15 ปี

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามครู

เรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน ได้แก่
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา
2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกตอนและทุกข้อตามความเป็นจริงจักขอบพระคุณยิ่ง

ตอนที่ 1

สถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับตัวท่าน

1. วุฒิการศึกษา

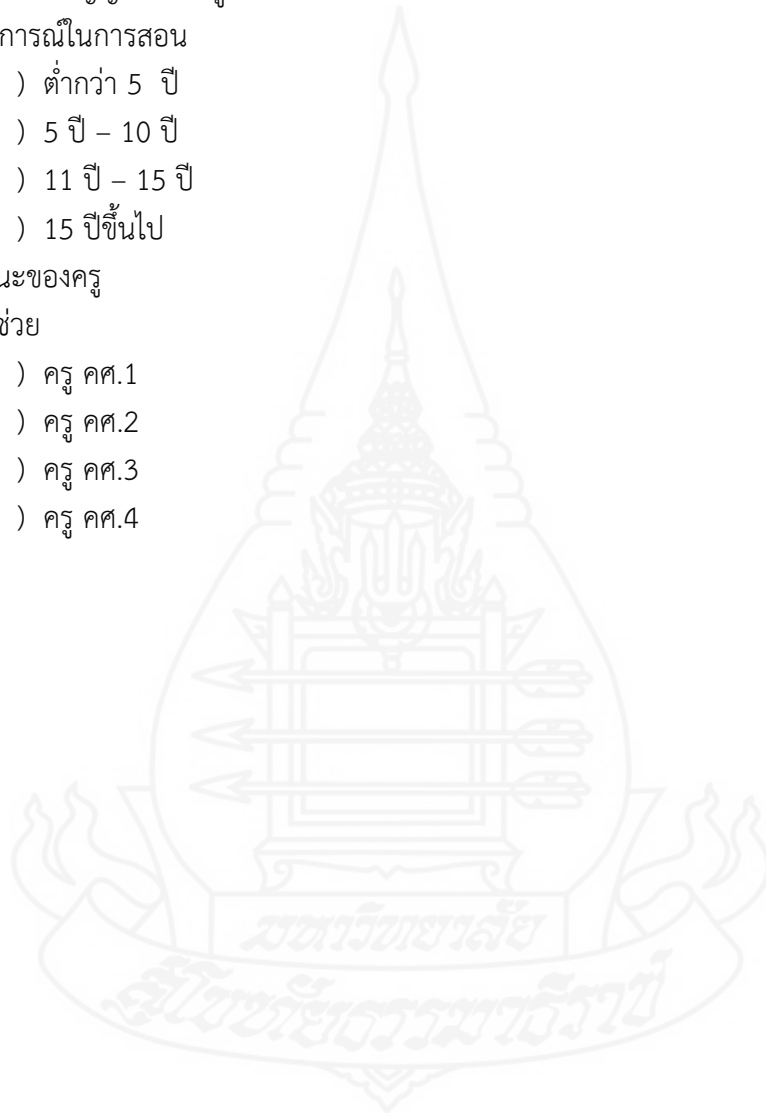
- () ปริญญาตรี
- () ปริญญาโทหรือสูงกว่า

2. ประสบการณ์ในการสอน

- () ต่ำกว่า 5 ปี
- () 5 ปี – 10 ปี
- () 11 ปี – 15 ปี
- () 15 ปีขึ้นไป

3. วิทยฐานะของครู

- () ครูผู้ช่วย
- () ครู คศ.1
- () ครู คศ.2
- () ครู คศ.3
- () ครู คศ.4

ตอนที่ 2

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละรายการว่าตรงพฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นเป็นประจำสม่ำเสมอ
- 4 หมายถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่เกิดขึ้นเป็นบางครั้ง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่เกิดขึ้นเล็กน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารที่เกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอน	ระดับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามการรับรู้				
		เป็นประจำสม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	เกือบจะไม่เกิดขึ้นเลย
0	ผู้บริหารแจ้งนโยบายการนิเทศให้คณะครูในโรงเรียนทราบ√....

จากตัวอย่าง ข้อ 0 ถ้าท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องพฤติกรรมที่เกิดขึ้นบางครั้ง แสดงว่าผู้บริหารแจ้งนโยบายการนิเทศให้คณะครูในโรงเรียนทราบเป็นบางครั้ง

ต่อไปนี้ขอให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละรายการอย่างรอบคอบแล้วตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง ในบางครั้งคำถามบางคำถามอาจจะเข้าใจยาก ถ้าท่านไม่แน่ใจในข้อคำถามใคร่ขอให้ท่านใช้วิจารณญาณของท่านเลือกคำตอบที่เหมาะสมที่สุดว่าผู้บริหารของท่านได้ปฏิบัติในข้อนั้นๆ อย่างไร

ข้อ ที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร	ระดับพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา				
		เป็นประจำ/ สม่ำเสมอ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อยครั้ง	เกือบจะไม่ เกิดขึ้นเลย
ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน						
1	ผู้บริหารได้ปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายประจำปี ของโรงเรียนให้มีความชัดเจน
2	ผู้บริหารวางแผนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายของ โรงเรียนโดยการประชุมมอบหมายงานแก่ผู้ที่ รับผิดชอบ
3	ผู้บริหารใช้ผลการประเมินทั้งอย่างเป็นทางการและ ไม่เป็นทางการเพื่อพัฒนางานวิชาการให้เป็นไป ตามเป้าหมายของโรงเรียน
4	ผู้บริหารนำผลการเรียนรู้ของนักเรียนมาใช้ในการ ปรับปรุงเป้าหมายในการเรียนรู้ของนักเรียน
5	ผู้บริหารพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียนให้เข้าใจง่าย และครูสามารถนำไปใช้ได้
ด้านที่ 2 การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน						
6	ผู้บริหารสื่อสารถึงพันธกิจของโรงเรียนกับบุคลากร ในโรงเรียนและชุมชนอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย
7	ผู้บริหารได้สนทนา/อภิปราย/พูดคุย เกี่ยวกับ เป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนกับครูในที่ ประชุมอย่างสม่ำเสมอ
8	ผู้บริหารเชื่อมโยงเป้าหมายทางวิชาการของ โรงเรียนกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับ ครู
9	ผู้บริหารจัดแสดงเป้าหมายวิชาการของโรงเรียนให้ สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนและน่าสนใจ เช่น ใช้ป้ายประกาศ หรือกระดานข่าวสารทางวิชาการ
10	ผู้บริหารเชื่อมโยงเป้าหมายหรือพันธกิจของ โรงเรียนในการประชุมนักเรียน
ด้านที่ 3 นิเทศและประเมินผลการสอน						
11	ผู้บริหารสื่อสารให้ครูเห็นว่าบทบาทหน้าที่ในการ เรียนการสอนของครูต้องสอดคล้องกับเป้าหมาย และทิศทางของโรงเรียน

12	ในการประเมินการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ ผู้บริหารได้ตรวจสอบผลงานนักเรียน
13	ผู้บริหารสังเกตการสอนในชั้นเรียนอย่างไม่เป็น ทางการ
14	ผู้บริหารได้สะท้อนจุดแข็งในการสอนของครู หลังจากการสังเกตการสอน (เช่น ใช้การประชุม หรือใช้ผลการประเมิน)
15	ผู้บริหารได้สะท้อนจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของ ครูหลังจากการสังเกตการสอน
ด้านที่ 4 การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้						
16	ผู้บริหารได้มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการ ประสานงาน ด้านหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นอย่าง ชัดเจนและเหมาะสม
17	ผู้บริหารใช้ผลการประเมินนักเรียนในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู
18	ผู้บริหารกำกับติดตามการใช้หลักสูตร ในชั้น เรียนเพื่อพิจารณาว่าการจัดการเรียนรู้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์หลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่
19	ผู้บริหารได้ประเมินความสอดคล้องกันระหว่าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาและการใช้ แบบทดสอบต่างๆของโรงเรียน
20	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพิจารณา ทบทวน หลักสูตรสถานศึกษาอย่างกระตือรือร้น
ด้านที่ 5 การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน						
21	ผู้บริหารพบปะครูเป็นรายบุคคลเพื่อสนทนา เกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน
22	ผู้บริหารสนทนากับคณะครูเกี่ยวกับการเรียนรู้ของ นักเรียนเพื่อหาจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาของ หลักสูตร
23	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แบบทดสอบ วัดความสามารถและเครื่องมือวัดผลการปฏิบัติ อย่างหลากหลายเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของ ผู้เรียนตามเป้าหมายของโรงเรียน
24	ผู้บริหารชี้แจงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ครูทราบ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร
25	ผู้บริหารชี้แจงนักเรียนถึงความก้าวหน้าทาง วิชาการของโรงเรียน
ด้านที่ 6 การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียน						

การสอน						
26	ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการสอนและฝึกฝนทักษะและแนวคิดใหม่ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนการสอน
27	ผู้บริหารจำกัดกิจกรรมพิเศษเพื่อไม่ให้ล่วงล้ำเวลาการเรียนการสอน
28	ผู้บริหารป้องกันการรบกวนเวลาการเรียนการสอนโดยประกาศเกี่ยวกับกำหนดเวลาเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ
29	ผู้บริหารไม่อนุญาตให้มีการเรียกพบนักเรียนระหว่างการเรียนการสอน
30	ผู้บริหารมีบทลงโทษนักเรียนที่หนีเรียน
ด้านที่ 7 การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน						
31	ผู้บริหารใช้เวลากับการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับครูและนักเรียนระหว่างหยุดพักหรือเวลาว่าง
32	ผู้บริหารเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อพูดคุยปัญหาต่างๆในโรงเรียนกับครูและนักเรียน
33	ผู้บริหารเข้าร่วมและอำนวยความสะดวกในกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน
34	ในกรณีที่ครูมาสาย ผู้บริหารเข้าสอนแทนหรือจัดให้มีผู้รับผิดชอบการสอนแทน จนกว่าครูผู้สอนจะมาถึง
35	ผู้บริหารช่วยสอนพิเศษหรือสอนในชั้นเรียนให้แก่ นักเรียนด้วยตนเอง
ด้านที่ 8 การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู						
36	ผู้บริหารยกย่องครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนในที่ประชุมหรือมีบันทึกข้อความแจ้งให้ทราบ
37	ผู้บริหารแสดงความยินดีในความพยายามในการสอนของครูเป็นการส่วนตัว
38	ผู้บริหารแสดงความยินดีกับครูโดยบันทึกไว้เป็นข้อมูลในแฟ้มประวัติของครู
39	ผู้บริหารให้รางวัลครูที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีเยี่ยมโดยให้โอกาสในการพัฒนาด้านวิชาชีพ
40	ผู้บริหารมีบทลงโทษนักเรียนที่ไม่เอาใจใส่การเรียนหรือหนีเรียนอย่างชัดเจน
ด้านที่ 9 การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู						

41	ผู้บริหารสื่อสารให้ครูร่วมรับรู้ว่ากิจกรรมในการพัฒนาครูสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียน
42	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะการสอนที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรมมาใช้ในชั้นเรียน
43	ผู้บริหารจัดเวลาให้ครูได้พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนการสอนที่ได้รับจากการฝึกอบรมต่างๆ
44	ผู้บริหารได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากครูและบุคลากรอื่นในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่โรงเรียน
45	ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือเข้าร่วมกิจกรรมฝึกอบรมครูที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนบ่อยครั้ง
ด้านที่ 10 การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน						
46	ผู้บริหารประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมอย่างเป็นทางการ เช่น ให้คำชม หรือกล่าวถึงในจดหมายข่าวของโรงเรียน
47	ผู้บริหารใช้การประชุมเพื่อยกย่องนักเรียนที่มีผลการเรียนดีหรือมีความพฤติกรรมดี
48	ผู้บริหารยกย่อง นักเรียนที่มีผลการเรียนดีหรือมีความก้าวหน้าในการเรียนโดยใช้ผลงานของนักเรียนเป็นสำคัญ
49	ผู้บริหารแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงความสามารถของนักเรียนในการเรียนหรือการช่วยเหลืองานอื่นๆของโรงเรียน
50	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูยอมรับหรือชื่นชมนักเรียนที่ประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนหรือกิจกรรมของโรงเรียน

ภาคผนวก ค
หนังสือประสานงาน

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๗๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายวิสุทธิ์ พิชัยยุทธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ ตามการรับรู้ของครู ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวม ข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและ กระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร การศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้า อิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐-๐๓๘๖๒๕๑

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๗๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางศิริมนตร์ ชินวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ ตามการรับรู้ของครู ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวม ข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและ กระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผลและ วิจัย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของ นักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐-๐๓๘๖๒๕๑

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๗๐

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางนิตยารัตน์ คงนาลิก

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาการศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ ตามการรับรู้ของครู ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวม ข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่ เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและ กระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยและ ประเมินผลการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษา ค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๐-๐๓๘๖๒๕๑

ที่ ศธ ๐๕๒๒.๑๖ (บ)/๑๗๙

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษาศา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมภาวะ
ผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๒ ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือเพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ จาก
โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ๒ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตาม
วัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐-๘๐๐๓-๘๖๒๕-๑

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/๒๕๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๓ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัยนครศรีธรรมราช (โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค)

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัยนครศรีธรรมราช(โรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/253

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๑ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษาศา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรม
ภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนเตรียม
อุดมศึกษาภาคใต้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูล
เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความ
กรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 253

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๑ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมราชูทิศ

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนเบญจมราชูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/253

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๑ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทุ่งสง

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/๒๕๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนพัทลุง

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของคุณครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนพัทลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2504-8505
โทรสาร. 0-2503-3566-7
เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/253

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๑ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีพัทลุง

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนสตรีพัทลุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/๒๕๖๓

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๑ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหารเทารังสีประชาสรรค์

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรม ภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนหารเทารังสีประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ. 0522.16 (บ)/253

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๑ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/253

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

29 กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสตรีทุ่งสง

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนสตรีทุ่งสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/ 253

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๑ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบำรุง

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนโยธินบำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ. 0522.16 (บ)/253

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๕๑ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/253

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

29 กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนท่าศาลาประสิทธิ์ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวิวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/253

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๑ กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเชียรใหญ่

ด้วยนางสาวกาญจนา สงณรงค์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของคุณ

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจาก โรงเรียนเชียรใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 080-0386251

ภาคผนวก ง
ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม

ตารางวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

- เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิลงความเห็นและให้คะแนน ค่าคะแนนแปลผลดังนี้
 - +1 หมายถึง ข้อความมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด
 - 1 หมายถึง ข้อความไม่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด

- คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทนดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะ

เมื่อ $\sum R$ แทนผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

เมื่อ N แทนจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปนำมาใช้ ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่า IOC มีค่าอยู่
ระหว่าง 0.6 – 1.00 ส่วนข้อที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.50 นำไปปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับนิยาม
ศัพท์เฉพาะ หรือตัดทิ้ง

ตารางวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ

พฤติกรรมภาวะผู้นำด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ตามการรับรู้ของครู

ข้อ ที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม $\sum R$	เฉลี่ย (IOC)
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน						
1	ผู้บริหารได้ปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายประจำปีของโรงเรียนให้มีความชัดเจน	+1	+1	+1	3	1
2	ผู้บริหารวางแผนการปฏิบัติงานตามเป้าหมายของโรงเรียนโดยการประชุมมอบหมายงานแก่ผู้ที่รับผิดชอบ	+1	+1	+1	3	1
3	ผู้บริหารใช้ผลการประเมินทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อพัฒนางานวิชาการให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
4	ผู้บริหารนำผลการเรียนรู้ของนักเรียนมาใช้ในการปรับปรุงเป้าหมายในการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1
5	ผู้บริหารพัฒนาเป้าหมายของโรงเรียนให้เข้าใจง่ายและครูสามารถนำไปใช้ได้	+1	+1	+1	3	1
ด้านที่ 2 การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน						
6	ผู้บริหารสื่อสารถึงพันธกิจของโรงเรียนกับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	3	1
7	ผู้บริหารได้สนทนา/อภิปราย/พูดคุย เกี่ยวกับเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนกับครูในที่ประชุมอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1
8	ผู้บริหารเชื่อมโยงเป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียนกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู	+1	+1	+1	3	1
9	ผู้บริหารจัดแสดงเป้าหมายวิชาการของโรงเรียนให้สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนและน่าสนใจ เช่น ไขป้ายประกาศ หรือ กระดานข่าวสารทางวิชาการ	+1	+1	+1	3	1
10	ผู้บริหารเชื่อมโยงเป้าหมายหรือพันธกิจของโรงเรียนในการประชุมนักเรียน	+1	+1	+1	3	1

ข้อ ที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม $\sum R$	เฉลี่ย (IOC)
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านที่ 3 นิเทศและประเมินผลการสอน						
11	ผู้บริหารสื่อสารให้ครูเห็นว่าบทบาทหน้าที่ในการเรียนการสอนของครูต้องสอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
12	ในการประเมินการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ผู้บริหารได้ตรวจสอบผลงานนักเรียน	0	+1	+1	2	0.67
13	ผู้บริหารสังเกตการสอนในชั้นเรียนอย่างไม่เป็นทางการ	+1	+1	+1	3	1
14	ผู้บริหารได้สะท้อนจุดแข็งในการสอนของครู หลังจากการสังเกตการสอน (เช่น ใช้การประชุม หรือใช้ผลการประเมิน)	+1	+1	+1	3	1
15	ผู้บริหารได้สะท้อนจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครูหลังจากการสังเกตการสอน	+1	+1	+1	3	1
ด้านที่ 4 การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้						
16	ผู้บริหารได้มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงาน ด้านหลักสูตรในแต่ละระดับชั้น อย่างชัดเจนและเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1
17	ผู้บริหารใช้ผลการประเมินนักเรียนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกับครู	0	+1	+1	2	0.67
18	ผู้บริหารกำกับติดตามการใช้หลักสูตรในชั้นเรียนเพื่อพิจารณาว่าการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่	+1	+1	+1	3	1
19	ผู้บริหารได้ประเมินความสอดคล้องกันระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาและการใช้แบบทดสอบต่างๆของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
20	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพิจารณา ทบทวนหลักสูตรสถานศึกษาอย่างกระตือรือร้น	+1	+1	+1	3	1
ด้านที่ 5 การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน						
21	ผู้บริหารพบปะครูเป็นรายบุคคลเพื่อสนทนาเกี่ยวกับความก้าวหน้าของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1

ข้อ ที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม $\sum R$	เฉลี่ย (IOC)
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านที่ 5 การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน						
22	ผู้บริหารสนทนากับคณะครูเกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อหาจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาของหลักสูตร	+1	+1	+1	3	1
23	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้แบบทดสอบวัดความสามารถและเครื่องมือวัดผลการปฏิบัติอย่างหลากหลายเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนตามเป้าหมายของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
24	ผู้บริหารชี้แจงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ครูทราบอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	0	+1	+1	2	0.67
25	ผู้บริหารชี้แจงนักเรียนถึงความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
ด้านที่ 6 การควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน						
26	ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูใช้เวลาในการสอนและฝึกฝนทักษะและแนวคิดใหม่ให้นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนการสอน	+1	+1	+1	3	1
27	ผู้บริหารจำกัดกิจกรรมพิเศษเพื่อไม่ให้ล่วงล้ำเวลาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1
28	ผู้บริหารป้องกันการรบกวนเวลาการเรียนการสอนโดยประกาศเกี่ยวกับกำหนดเวลาเรียนให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ	+1	+1	+1	3	1
29	ผู้บริหารไม่อนุญาตให้มีการเรียกพบนักเรียนระหว่างการเรียนการสอน	0	+1	+1	2	0.67
30	ผู้บริหารมีบทลงโทษนักเรียนที่หนีเรียน	+1	+1	+1	3	1
ด้านที่ 7 การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน						
31	ผู้บริหารใช้เวลากับการพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับครูและนักเรียนระหว่างหยุดพักหรือเวลาว่าง	+1	+1	+1	3	1
32	ผู้บริหารเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อพูดคุยปัญหาต่างๆในโรงเรียนกับครูและนักเรียน	+1	+1	+1	3	1
33	ผู้บริหารเข้าร่วมและอำนวยความสะดวกในกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1

ข้อ ที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม $\sum R$	เฉลี่ย (IOC)
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านที่ 7 การใส่ใจดูแลครูและนักเรียน						
34	ในกรณีที่ครูมาสาย ผู้บริหารเข้าสอนแทน หรือจัดให้มีผู้รับผิดชอบการสอนแทน จนกว่า ครูผู้สอนจะมาถึง	+1	+1	+1	3	1
35	ผู้บริหารช่วยสอนพิเศษหรือสอนในชั้นเรียน ให้แก่ักเรียนด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1
ด้านที่ 8 การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับครู						
36	ผู้บริหารยกย่องครูที่มีประสิทธิภาพในการ สอนในที่ประชุมหรือมีบันทึกข้อความแจ้งให้ ทราบ	+1	+1	+1	3	1
37	ผู้บริหารแสดงความยินดีในความพยายามใน การสอนของครูเป็นการส่วนตัว	+1	+1	+1	3	1
38	ผู้บริหารแสดงความยินดีกับครูโดยบันทึกไว้ เป็นข้อมูลในแฟ้มประวัติของครู	+1	+1	+1	3	1
39	ผู้บริหารให้รางวัลครูที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีเยี่ยม โดยให้โอกาสในการพัฒนาด้านวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1
40	ผู้บริหารมีบทลงโทษนักเรียนที่ไม่เอาใจใส่ การเรียนหรือหนีเรียนอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1
ด้านที่ 9 การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครู						
41	ผู้บริหารสื่อสารให้ครูร่วมรับรู้ว่ากิจกรรมใน การพัฒนาครูสอดคล้องกับเป้าหมายของ โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
42	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำทักษะ การสอนที่ได้รับจากการเข้าร่วมฝึกอบรมมา ใช้ในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1
43	ผู้บริหารจัดเวลาให้ครูได้พบปะแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเรียนการสอนที่ได้รับจาก การฝึกอบรมต่างๆ	+1	+1	+1	3	1
44	ผู้บริหารได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากครู และบุคลากรอื่นในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมที่ โรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
45	ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือเข้าร่วมกิจกรรม ฝึกอบรมครูที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน บ่อยครั้ง	+1	+1	+1	3	1

ข้อ ที่	พฤติกรรมภาวะผู้นำ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			รวม ΣR	เฉลี่ย (IOC)
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านที่ 10 การเสริมสร้างแรงจูงใจสำหรับผู้เรียน						
46	ผู้บริหารประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีผลการเรียนดีเยี่ยมอย่างเป็นทางการ เช่น ให้คำชม หรือกล่าวถึงในจดหมายข่าวของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
47	ผู้บริหารใช้การประชุมเพื่อยกย่องนักเรียนที่มีผลการเรียนดีหรือมีความพฤติกรรมดี	+1	+1	+1	3	1
48	ผู้บริหารยกย่อง นักเรียนที่มีผลการเรียนดี หรือมีความก้าวหน้าในการเรียนโดยใช้ผลงานของนักเรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3	1
49	ผู้บริหารแจ้งให้ผู้ปกครองทราบถึงความสามารถของนักเรียนในการเรียนหรือการช่วยเหลืองานอื่นๆของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1
50	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูยอมรับหรือชื่นชมนักเรียนที่ประสบความสำเร็จทั้งในการเรียนหรือกิจกรรมของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

Reliability

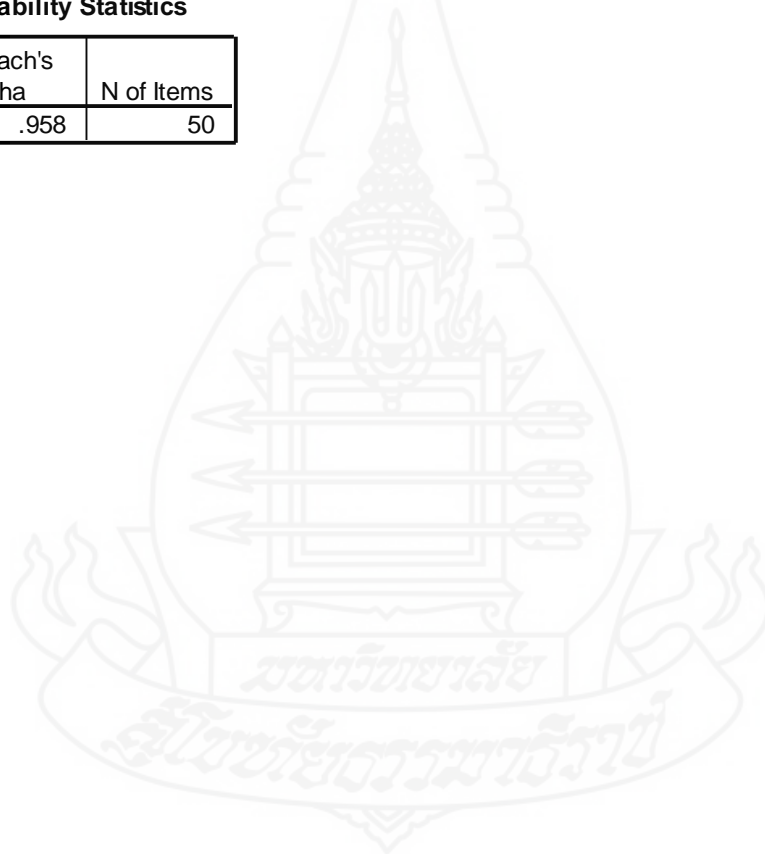
Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.958	50

Item-Total Statistics

ข้อ คำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่ 1	205.5667	494.116	.647	.957
ข้อที่ 2	205.4667	498.809	.552	.958
ข้อที่ 3	205.4333	490.806	.793	.957
ข้อที่ 4	205.4667	487.292	.838	.956
ข้อที่ 5	205.5000	489.707	.810	.957
ข้อที่ 6	205.8333	494.282	.670	.957
ข้อที่ 7	205.7000	495.459	.655	.957
ข้อที่ 8	205.8000	489.890	.664	.957
ข้อที่ 9	205.7667	489.978	.656	.957
ข้อที่ 10	205.7000	490.700	.710	.957
ข้อที่ 11	205.7000	495.734	.645	.957
ข้อที่ 12	205.8000	489.959	.751	.957
ข้อที่ 13	206.2667	487.306	.627	.957
ข้อที่ 14	206.3000	493.803	.503	.958
ข้อที่ 15	206.2333	492.806	.479	.958
ข้อที่ 16	205.7000	495.114	.668	.957
ข้อที่ 17	205.7000	499.803	.551	.958
ข้อที่ 18	205.7667	499.357	.479	.958
ข้อที่ 19	205.7667	492.323	.668	.957
ข้อที่ 20	206.3667	494.240	.457	.958
ข้อที่ 21	206.3667	493.482	.476	.958
ข้อที่ 22	205.9667	503.344	.441	.958
ข้อที่ 23	205.9333	484.202	.783	.956
ข้อที่ 24	205.9667	485.137	.770	.957
ข้อที่ 25	205.8667	489.982	.773	.957
ข้อที่ 26	205.7000	497.528	.533	.958
ข้อที่ 27	205.9333	493.099	.605	.957
ข้อที่ 28	205.7667	487.633	.686	.957
ข้อที่ 29	206.5333	503.292	.238	.959
ข้อที่ 30	205.7667	494.875	.548	.958

Item-Total Statistics

ข้อ คำถาม	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่ 31	206.4333	497.978	.541	.958
ข้อที่ 32	206.6667	498.644	.429	.958
ข้อที่ 33	206.0667	498.133	.439	.958
ข้อที่ 34	207.2667	524.202	-.187	.964
ข้อที่ 35	207.7667	512.806	-.006	.962
ข้อที่ 36	205.9000	491.128	.653	.957
ข้อที่ 37	205.9333	488.616	.662	.957
ข้อที่ 38	206.3000	479.321	.667	.957
ข้อที่ 39	206.0000	484.828	.754	.957
ข้อที่ 40	205.8667	491.292	.573	.957
ข้อที่ 41	205.6333	492.792	.749	.957
ข้อที่ 42	205.6667	491.678	.727	.957
ข้อที่ 43	205.9667	487.757	.782	.957
ข้อที่ 44	205.7333	504.202	.342	.958
ข้อที่ 45	205.7333	493.375	.629	.957
ข้อที่ 46	205.6667	497.402	.582	.958
ข้อที่ 47	205.6333	494.447	.633	.957
ข้อที่ 48	205.6667	496.920	.512	.958
ข้อที่ 49	205.5000	496.121	.643	.957
ข้อที่ 50	205.5000	493.293	.596	.957

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวกาญจนา สงณรงค์
วัน เดือน ปี เกิด	7 มกราคม 2526
สถานที่เกิด	อำเภอจุฬาภรณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเชียรใหญ่ อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตำแหน่ง	ครู อำนวย (คศ.1) โรงเรียนเชียรใหญ่

